

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
OSMANLI PALEOGRAFYASI VE ARŞİVCİLİK EĞİTİMİ
ANA BİLİM DALI

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
MİLLÎ ARŞİV VE ARAŞTIRMA DAİRESİNDEKİ KIBRIS
BEYLERBEYSİ CA'FER PAŞA İBN-İ ABDÜLMENNAN
(H. 1008-1010-1017) VE EL-HÂC HASAN EFENDİ İBN-İ OSMÂN
(H.1252)'A AİT VAKFİYELERİN
TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRİLMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ahmet ÇELİK

Lefkoşa

Mayıs, 2018

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
OSMANLI PALEOGRAFYASI VE ARŞİVCİLİK EĞİTİMİ
ANA BİLİM DALI

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
MİLLÎ ARŞİV VE ARAŞTIRMA DAİRESİNDEKİ KIBRIS
BEYLERBEYSİ CA'FER PAŞA İBN-İ ABDÜLMENNAN
(H. 1008-1010-1017) VE EL-HÂC HASAN EFENDİ İBN-İ OSMÂN
(H.1252)'A AİT VAKFİYELERİN
TRANSKRİPSYON VE DEĞERLENDİRİLMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ahmet ÇELİK

Danışman: Prof. Dr. Habib DERZİNEVESİ

Eş Danışman: Prof. Dr. Ali Efdal ÖZKUL

Lefkoşa

Mayıs, 2018

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'ne,

Enstitünüz Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı öğrencilerinden 20167207 numaralı Ahmet ÇELİK tarafından hazırlanan “Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Milli Arşiv ve Araştırma Dairesindeki Kıbrıs Beylerbeyi Ca‘fer Paşa İbn-i Abdülmennan (H.1008-1010-1017) ve El-Hâc Hasan Efendi İbn-i Osmân (H.1252)’a Ait Vakfiyelerin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi” adlı çalışma, jürimiz tarafından Osmanlı Paleografyası ve Arşivcilik Eğitimi Ana Bilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Üye (Jüri Başkanı) : Doç. Dr. Ahmet GÜNEYLİ

Üye : Prof. Dr. Habib DERZİNEVESİ (Danışman)
Prof. Dr. Ali Efdal ÖZKUL (Eş Danışman)

Üye : Doç. Dr. Hasan SAMANİ

Onay

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

5 / 2018

Prof. Dr. Fahriye Altınay AKSAL
Enstitü Müdürü

BİLİMSEL ETİK SAYFASI

Bu tezin tasarımı, hazırlanması, yürütülmesi, araştırmanın yapılması ve bulguların çözümünde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle uyulduğu; bu çalışmanın doğrudan birincil etiğe uygun olarak kaynak gösterildiğini ve çalışmada bana ait olmayan tüm veri, düşünce, sonuç ve bilgilere bilimsel etik kurallarının gereği olarak eksiksiz şekilde uygun atıf yaptığımı ve kaynak göstererek belirttiğimi beyan ederim.

Ahmet ÇELİK

12.05.2018

ÖNSÖZ

Toplumsal bir varlık olan insan, bunun gereği olarak iletişim kurmak, paylaşmak, hemhal olmak, yardımcı olmak vb. insani vasıflarını şairin, “Herkesin var bir kesi, ben bî kesin, yok kimsesi/Ben bî kesin, sen ol kesi, ey kimsesizler kimsesi” (Ünal, 2012, 165) ifadelerinde olduğu gibi tarih boyunca hep insani vasıf ve özelliklerini ön plana çıkarmıştır. Ebû Hûreyre’den rivayet edildiğine göre, Resûlullah (Sav), şöyle buyurmuştur: “*İnsan ölünce şu üçü dışında amelleri(nin sevabı) kesilir: Sadaka-i câriye (faydası süregelen hayır), faydalanılan ilim, arkasından dua eden hayırlı evlât*” (<http://hadislerleislam.diyanet.gov.tr>). Enes b. Mâlik’ten rivayete göre, Hz. Peygamber (Sav), şöyle buyurmuştur: “*Bir Müslüman bir ağaç diker de onun meyvesinden bir insan yahut hayvan yerse muhakkak o yenilen şey, ağacı diken kimse için bir sadaka olur*” (<http://hadislerleislam.diyanet.gov.tr>). Bu özellik İslâm’ın gelişile birlikte adeta zirveye çıkmıştır. İslâm’ın mensuplarına böyle yön vermesi Müslüman Türk milleti tarafından adeta bir emir telakki edilerek tarihte ve günümüzde yardımlaşma konusunda görülmemiş bir birliktelik ortaya çıkmıştır. Hanlar, hamamlar, çeşmeler, camiler, kervansaraylar, dar’ul-acezeler, yetimhâneler, şifâhâneler vb.

Vakfiyeler, Türk ve İslam dünyasını tetkik için birinci derecede önemli yazılı belgeleridir. Bu sebeple tezimizin çalışma konusu olan Kıbrıs’taki vakfiyeler Osmanlı Türk tarihinin geçmişini aydınlatacak ve Kıbrıs özelinde araştırma yapmak isteyen ilim ehline yol gösterecek niteliktedir. Bu eserler aynı zamanda Müslüman Türk toplumunun iç bünyesini, şehirlerin yapısını, çeşitli sosyal içtimai münasebetlerini, dönemin sanatlarını, kullanılan paraların cinsini, üretilen ürünlerini vb. ele veren önemli tarihi kaynaklardır.

Vakıflar, insanda fitraten var olan iyilik, güzellik, şefkat ve yardımlaşma gibi hasletlerin yaşanır hale gelmesinden doğan müesseselerdir. Bir sosyal yardımlaşma müessesesi olan vakıfların Türk-İslam medeniyetinde yaygın bir şekilde bulunmuş olması Müslüman Türk milletin hayırseverliğinin ve kadirşinaslığının bir tezahürüdür.

Mevcut çalışmada Kıbrıslı Müslüman Türklerin iyilikte ve cömertlikte yarışını ifade eden vakıf belgelerine örnek olarak Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Milli Arşiv ve Araştırma Dairesindeki 3529 Numaralı Kıbrıs Beylerbeyi Ca‘fer Paşa İbn-i

Abdülmennan (H. 1008-1010-1017) ve 3549 numaralı el-Hâc Hasan Efendi İbn-i Osmân (H.1252)'a ait Vakfiyelerin transkripsiyon ve değ rlendirilmesi yapılmıştır.

Çalışmaya katkı koyan herkese teşekkür ederken özellikle, tanışmakla gurur duyduğum, mesai yapmakla iftihar ettiğim ve çalışmamın başından sonuna kadar şahsımı teşvik eden, destekleyen ve her türlü imk nı sağlayan T.C. Lefkoşa Büyükelçiliği Din Hizmetleri Müşaviri iken, T.C. Diyanet İşleri Başkanlığı I. Hukuk Müşavirliğine atanan Sayın Selami AÇAN'a, desteğini ve kıymetli vakitlerini bizden hiç esirgemeyen Prof. Dr. Habib DERZİNEVESİ'ne, seminerlerin hazırlanması aşamasında yardımlarından istifade ettiğim Prof. Dr. Fahriye Altınay AKSAL, Prof. Dr. Ali Efdal ÖZKUL, Prof. Dr. Orhan ÇİFTÇİ, Doç. Dr. Hasan SAMANİ ve Doç. Dr. Ahmet GÜNEYLİ'ye, Kıbrıs Milli Arşiv ve Araştırma Dairesi idareci ve çalışanlarına, tez dönemi boyunca ziyadesiyle desteğini gördüğüm değ rli arkadaşım Hüseyin  E-TEKAYA'ya ve özellikle aileme teşekkür etmeyi if ası gerekli bir vazife telakki ederim.

Verdiği muvaffakiyet nedeniyle Rabbime sonsuz hamd ve sen lar ediyorum.

Ahmet ÇELİK
Lefkoşa-Mayıs-2018

ÖZET

**KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
MİLLÎ ARŞİV VE ARAŞTIRMA DAİRESİNDEKİ KIBRIS
BEYLERBEYSİ CA‘FER PAŞA İBN-İ ABDÜLMENNAN
(H. 1008-1010-1017) VE EL-HÂC HASAN EFENDİ İBN-İ OSMÂN
(H.1252)’A AİT VAKFİYELERİN
TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRİLMESİ**

ÇELİK, Ahmet

Yüksek Lisans, Osmanlı Paleografyası ve Arşivcilik Eğitimi Ana Bilim Dalı

Tez Danışmanı:

Prof. Dr. Habib DERZİNEVESİ

Eş Danışman:

Prof. Dr. Ali Efdal ÖZKUL

Mayıs 2018, 140 Sayfa

Vakıflar, insanın fitratında var olan iyilik, güzellik, şefkat ve yardımlaşma gibi güzelliklerin paylaşılmasından doğan kurumlardır. Türk-İslam medeniyetinde sosyal yardımlaşma kurumu olan vakıfların yaygın olması Müslüman Türk milletinin merhamet ve yardımseverliğinin bir tezahürüdür. Vakıflar, Osmanlı devlet mekanizması içinde toplumun sosyal, ekonomik ve kültürel ihtiyaçlarının karşılanmasında çok önemli roller oynadıkları tartışılmaz bir gerçekliktir. Ayrıca, vakıflar yazılı belgelerde Osmanlı devletinin sosyal, ekonomi ve kültür tarihine ışık tutan kaynakların en önemlilerinden biridir. Bu bağlamda mevcut çalışmada Osmanlı döneminde Kıbrıs’ın sosyal, kültürel ve ekonomi tarihinin saklı kalmış unsurlarının ortaya çıkarılmasına yardımcı olmak gayesiyle Ca‘fer Paşa ve el-Hac Hasan Efendi’ye ait vakfiyelerinin transkripsiyon ve değerlendirilmesi yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı İmparatorluğu, Kıbrıs, Vakıf, Ca‘fer Paşa, el-Hâc Hasan Efendi.

ABSTRACT

TRANSCRIPTION AND ANALYSIS OF THE DEEDS OF THE WAQFS BELONGING TO THE GOVERNOR OF CYPRUS, CA‘FER PAŞA İBN-İ ABDÜLMENNAN (H. 1008-1010-1017) AND EL-HÂC HASAN EFENDİ İBN-İ OSMÂN (H.1252), AVAILABLE IN TRNC NATIONAL ARCHIVES AND RESEARCH DEPARTMENT

ÇELİK, Ahmet

Master, Ottoman Paleography and Record Keeping Education

Thesis Supervisor: Prof. Dr. Habib DERZİNEVESİ

Co-Supervisor: Prof. Dr. Ali Efdal ÖZKUL

May 2018, 140 pages

The Wagfs have been the institutions coming into being out of inbeing of human being, such as cooperation, goodness and humanitarianism. The wagfs are the prevalent social cooperation institutions in the Turkish-Islamic culture, and this manifests the humanitarianism and charity of the Turkish-Islamic people. It is plain that the wagfs also played a very significant role in meeting the social, economical and cultural needs in the Ottoman society. In addition to this, the wagfs can be accepted as one of the most important historical sources contributing to uncover the social, cultural and economical dynamics in the Ottoman State mechanism. Thus, the transcription of deeds of Wagfs, established in Cyprus during the Ottoman rule, into modern Turkish characters and their analysis is also very important regarding the clarification of social, cultural and economic aspects of Ottoman Cyprus. In this context, in the current work, two Ottoman Turkish documents of deeds of Waqfs numbered as 3529 and 3549 at TRNC Kyrenia National Archives and Research Department, are transcribed into Modern Turkish (Latin) characters.

Keywords: Ottoman Empire, Cyprus, Wagf, Ca‘fer Paşa, el-Hâc Hasan Efendi.

KISALTMALAR

a.s.	: Aleyhi's-selâm
age.	: Adı geçen eser
AŞ	: Anonim şirket
b.	: Bin
bk.	: Bakınız
C	: Cilt
DİA	: Diyanet İslâm Ansiklopedisi
H.	: Hicrî
H.	: Hazreti
İSAM	: İslam Araştırmaları Merkezi
KKTC	: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
M.	: Milâdi
mad.	: Madde
ra.	: Radiya'l-lâhu anhu
s.	: Sayfa
S.	: Sayı
Sav.	: Salla'l-lâhu aleyhi ve sellem
T.C.	: Türkiye Cumhuriyeti
TDK	: Türk Dil Kurumu
TDV	: Türkiye Diyanet Vakfı
vb.	: ve benzeri
vs.	: vesaire
Yay.	: Yayınları

İçindekiler

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI	
BİLİMSEL ETİK SAYFASI	i
ÖNSÖZ	ii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT	v
KISALTMALAR	vi
GİRİŞ	1
1. Araştırmanın Konusu	1
2. Problem Durumu.....	1
c. Araştırmanın Yöntemi.....	1
BİRİNCİ BÖLÜM	3
ALAN YAZIN VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	3
1.1. VAKIFLARIN TARİHÇESİ.....	3
1.2. VAKIF TÜRLERİ (VAKIF KURALLARI)	4
1.2.1. Mazbut Vakıflar:.....	4
1.2.2. Mülhak Vakıflar:.....	4
1.2.3. Müstesna Vakıflar:.....	4
1.3. VAKIF BELGELERİNİN BİÇİMSEL YÖNDEN İNCELENMESİ.....	4
1.3.1. Vakfiyenin Tanımı	5
1.3.2. Vakfiyenin Unsurları	6
1.3.3. Vakfiyelerin Bölümleri	6
1.4. KIBRIS TARİHİ VE VAKIFLARIN ÖNEMİ	7
İKİNCİ BÖLÜM.....	11
ARAŞTIRMAYA KONU OLAN VAKFİYELER, SAHİPLERİ VE	
KONUBAŞLIKLARI.....	11
2.1. Kıbrıs Beylerbeyi Ca'fer Paşa İbn-i Abdülmennan	11
2.2. El-Hâc Hasan Efendi İbn-i Osmân	13
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	14
VAKIF BELGELERİ VE GÜNÜMÜZ TÜRKÇESİNE AKTARIMI	14
SONUÇ	100
KAYNAKÇA.....	108
EKLER.....	111
EK-1. VAKFİYELERDE GEÇEN YER-MEKÂN İSİMLERİ	111
EK-2. VAKFEDİLEN MENKUL VE GAYRİMENKUL TABLOSU	113
EK-3. HARİTALAR	115
EK-4. ORJİNAL METİNLER	117
ÖZ GEÇMİŞ	140

GİRİŞ

1. Araştırmanın Konusu

Tezin konusunu Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Milli Arşiv ve Araştırma Dairesindeki 3529 Numaralı Kıbrıs Beylerbeyi Ca'fer Paşa İbn-i Abdülmennan (H. 1008-1010-1017) ve 3549 Numaralı el-Hâc Hasan Efendi İbn-i Osmân (H.1252)'a ait Vakfiyelerin transkripsiyon ve değerlendirilmesi oluşturmaktadır.

2. Problem Durumu

Vakıf, bir malın veya mülkün gelirinin tamamen insanların yararına olarak, kişilerin sahip çıkmalarına imkân bırakmaksızın hayır işine tahsis ve terkine denmektedir (Şeker, 2007, 187). Tanımdan da anlaşılacağı gibi vakfedilen mal, kişinin mülkiyetinden çıkar. Vakıf mallarının satılamaz, bağışlanamaz, dokunulamaz ve miras bırakılamaz olması ve uluslararası kanunlarla güvence altına alınması, vakıf belgelerini (vakfiyeleri) Kıbrıslı Müslüman Türkler açısından son derece önemli kılmaktadır. Vakıfların temel felsefesi “Taşınır veya taşınmaz bir malın ebedi olarak hayırsever amaçlarla insanlık yararı için tahsis edilmesi” ilkesine dayanmaktadır (Karınâbâdi-zâde, 2003). Vakfın temelinde insanlığa karşı şahsî ve vicdanî sorumluluk hissi, iyilik, şefkat, yardımlaşma/dayanışma duygusu vb. değerler ve bu değerleri kendisine ilke edinmiş kişinin hür iradesi yatmaktadır (Yediyıldız, 2012, 479).

Vakıf vesikalarının tozlu raflardan, nemli ortamlardan himmetli ellerle gün yüzüne çıkarılması Kıbrıs Türkünün zengin bir vakıf mirasına sahip olduğunun kanıtları olacaktır. Biz de bu çalışmamızda Kıbrıs Türkünün geçmişte nasıl bir toplum olduğunu, geçmişiyile geleceği birleştirerek insanlığa toplum olarak nasıl hizmet etmemiz gerektiğini izah etmeye çalıştık. İslâm medeniyetinde çok önemli hayır müessesesi olan vakıflar VIII. yüzyılın ortalarından XIX. yüzyılın sonlarına kadar bütün İslâm ülkelerinin ekonomik, kültürel ve sosyal yaşantılarında çok fazla etkisi olmuştur.

c. Araştırmanın Yöntemi

Bu araştırmada kıstas alınan prosedür şu şekilde izah edilebilir.

- 1- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Osmanlı Vakfiyelerinden 3529 numaralı Kıbrıs Beylerbeyi Ca'fer Paşa İbn-i Abdülmennan (1008-1010-1017) ve 3549 numaralı el-Hâc Hasan Efendi İbn-i Osmân'ın (H.1252) vakfiyelerinin yeni harflere aktarımı yapılmıştır. Çalışmada sayfanın üst kısmında Arap harfleriyle yazılmış Osmanlıca metinler yer almaktadır. Osmanlıca ve Türkçe metinlerin yan taraflarına

ayrı ayrı sıra numaraları verilmek suretiyle herhangi bir karışıklık olması önlenmiştir. Metinde hemze (’), ayn harfi (‘), kesme (-) ve inceltme (^) işaretleri kullanılmış metne sadık kalmak için harf (d-t, g/ğ-k, c-ç) ve kelime (idüb gibi) değişikliği yapılmamıştır.

- 2- Tezde Yakın Doğu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü 2016 Yılı Tez Önerisi ve Tez Yazım Kılavuzunda belirtilen kurallar uygulanmıştır. Metnin günümüz Türkçesine aktarımı yapılırken Türk Alfabesi esas alınmış ve benzeri olmayan kelimeler için bu sesleri karşılayan kelimeler taranskript yapılmıştır.
- 3- Metinde okunamayan veya varsa yılların vermiş olduğu tahribat neticesinde okunamaz hale gelen kelimelerin yerine “...” işareti konulmuştur.

BİRİNCİ BÖLÜM

ALAN YAZIN VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

1.1. VAKIFLARIN TARİHÇESİ

Vakfın menşei en eski devirlere kadar götürenler vardır. Vakfın başlangıcı konusunda kesin bir tarih vermeye imkân yoktur. İslâm'a göre ilk vakıf İbrahim (As.), tarafından Ka'be-i Muazzamanın vakf edilmesiyle başlar. Eski kavimlerde de vakıflar mevcut idi. İskenderiye Kütüphanesi, Kudüs Havuzları, Zemzem Kuyusu, yollar, köprüler, mabetler birer vakıftır. Bütün bunlar halkın istifade etmesi için yapılmışlardır. Vakıf müessesesi İslâm dünyasında önemli bir yapıdır (Gazioğlu, 2000, 243). Kur'an-ı Kerim'de vakıf ibaresine rastlanmamakla birlikte genel anlamda iyilik yapmayı, sadaka vermeyi ve ihsanda bulunmayı tavsiye eden ayetlerin dolaylı olarak vakfı teşvik ettikleri söylenebilir (Şeker, 2007, 194). İslam Peygamberi Hz. Muhammed'in (Sav), sözlerinde ve bizzat hayatında vakıfla ilgili uygulama görmek mümkündür. Hz. Peygamber yedi adet hurma bahçesini, gelirini İslâm savunmasına şart koşarak vakf etmek suretiyle Medine'de vakfın ilk temelini atmıştır. Yine Hz. Peygamber, Fedek ve Hayber hurmalığını fakir yolculara vakfetmiştir (Altan 1986, 267). Ayrıca Hz. Peygambere fey olarak tahsis olunan Kureyza, Nadir, Fedek ve Hayber arazilerinin gelirlerini hanımlarının nafakası ve işçilerinin ücretlerinden geri kalanının vakıf olduğunu söylemiştir (Şeker, 2007, 196). Ancak hukuki olarak ilk vakıf, Hz. Ömer'in vakfettiği Semğ (Temğ) arazisidir (Şeker, 2007, 196). Hz. Ömer gibi pek çok sahabinin böyle vakıfları vardır. Kur'an-ı Kerim, Peygamber (Sav), ve ashabından ilham alan pek çok müslüman milletlerde vakıf eserleri vücuda getirmişlerdir. Özellikle Osmanlı devlet adamları ile diğer varlıklı kişilerin vakıflar kurmaları sonucu İslâm dünyasında vakıf eserleri çok yaygınlaşmış ve büyük önem kazanmıştır (Şeker, 2007, 201). Akdeniz'in Sicilya ve Sardunya'dan sonra üçüncü büyük adası olan Kıbrıs'ta bu vakıf eserlerden geri kalmamıştır. Tez çalışmamızın ilk belgesi (vakfiye) olan Kıbrıs Beylerbeyi Ca'fer Paşa İbn-i Abdülmennan (1008-1010-1017), ikincisi ise el-Hâc Hasan Efendi İbn-i Osmân'ın (H.1252 M.1836), Lefkoşa'daki vakfiyeleridir. Kıbrıs'taki vakıfların temeli 1571'de tamamlanan fetihle birlikte atılmıştır. Osmanlı idaresi süresince Kıbrıs adasında hayırseverler tarafından birçok vakıf kurulmuştur. İlk vakıfları yapanların başında Padişah II. Selim, Başkomutan Lala Mustafa Paşa, Arapahmet Paşa, Pertev Paşa, Ağa Cafer Paşa gibi seçkin hayırsever yöneticiler bulunmaktadır. Bu seçkin kişilerin başlattığı vakıf hareketi

varlıklı hayırsever kişiler ve hatta kadınlar tarafından devam ettirilmiş ve Kıbrıs Vakıfları güçlenip köklemiştir (Gazioğlu, 2000, 245, Eroğlu, 2008, 146).

1.2. VAKIF TÜRLERİ (VAKIF KURALLARI)

1.2.1. Mazbut Vakıflar:

Tadilat, bakım ve yönetimi doğrudan Evkaf İdaresine bırakılan vakıflardır. Yani vakıftan yararlanacakların (gallehar) son bulması veya neslinin tükenmesi halinde bakım ve yönetimi Evkafa intikal eden vakıflardır. Ayrıca sultanlar, paşalar ve kumandanların vakıfları gelirleri şahıslara tahsis edilmediğinden bu sınıfa girmektedir.

1.2.2. Mülhak Vakıflar:

Nesil ve yararlanacaklar (galleharları) henüz son bulmamış mütevelliler tarafından yönetilen vakıflardır. Vakıf yapanın vakfettiği malla ilgili olarak vakfiyesinde tescil ettirdiği koşullarla malın kimin tarafından ve ne şekilde idare edileceği gösterilir. Mülhak Vakıflar ise idari yönden ikiye ayrılırlar:

(i) Mütevellilerce İdare Olunan Mülhak Vakıflar: Bu tür vakıflar, vakfiyelerindeki hükümler gereğince vakıftan istifade eden ve vakfiye şartlarına göre seçilip Evkaf Dairesi tarafından uygun görülen mütevelliler tarafından idare edilir. Evkaf bu tür vakıfların brüt geliri üzerinden %5 muhasebe ve denetleme harcı alır.

(ii) Evkaf Dairesi Tarafından İdare Olunan Mülhak Vakıflar: Bu tür vakıflarda mütevelliler Kıbrıs dışında olmaları; mütevellilerin ihmalkârlık yapmaları, galleharlar tarafından idarenin evkafta olmasının istenmesi; aşırı borçlu olunması veya vakfiye şartlarının yerine getirilmemesi hallerinde emaneten evkaf tarafından idare edilen mülhak vakıflardır. Bu vakıflardan evkaf %10 nezaret ve idare harcı ile %5 muhasebe-denetleme harcı alır.

1.2.3. Müstesna Vakıflar:

Kıbrıs Mevlevi Tekkesi tarafından “Celâliye Evkafı” adıyla oluşan vakıflardır. Bu çeşit vakıflar, ilk zâmnalarda evkafın hiçbir müdahalesi olmaksızın doğrudan doğruya mütevelliler tarafından yönetilmekte edilmekte iken daha sonraki yıllarda mütevellileri yerine evkaf idaresinin kontrol ve denetimine bırakılmıştır (Özkul-2005, 238).

1.3. VAKIF BELGELERİNİN BİÇİMSEL YÖNDEN İNCELENMESİ

Osmanlıların Aklâm-ı Sitte (şış kalem) veya Hutût-ı Mevzûne-i Asliye diye adlandırılan altı çeşit yazı, kufî yazısının geliştirilmesi sonucu ortaya çıkan, sülüs,

nesih, muhakkak, reyhanî, tevkî ve rik'â yazı hatlarını kullandıkları bilinmektedir. Çoğunlukla aklam-ı sitte bu şekilde sıralanmaktadır. Bunları divânî, rika, sülûs, talik, nesih ve icâzet şeklinde sıralayanlar da vardır (Yıldız, 2012, 50). Genel olarak Osmanlıcada kullanılan farklı yazı stilleri (hatt) vardır. Bunlar sülûs, nesih, divânî, celî, talik, rik'a, kûfi, icâzet ve siyakattir (Eminoğlu, 2008).

Tez konusu olan vakıf belgelerinin hattı rik'a el yazısından oluşmaktadır. Vakıf belgeleri transkrip edilirken Türkçedeki bir harfin Arapça ya da Osmanlıcada farklı harflerle karşılığı olması sebebiyle birbirinden ayırmak için harflerin altına ya da üstüne nokta ve kısa çizgi işareti konmamıştır. Vakıf belgesinden önce vakfiyenin içinde geçen vakıf sahibi ya da sahiplerinin ismi, vakfın konusu yani vakfedilen mal ya da mallar ve vakfiyenin numarası belirtilmiştir. Her belge (vakfiye) ayrı ayrı sıra ile numaralandırılmıştır. Daha sonra belgenin metni ve ardından da Türkçe transkripsiyonu gelmektedir. Vakfiyelerin metinleri rakamlarla maddelendirilmiş ve çevirisinde aynı rakamlar verilerek transkripsiyon yapılmıştır. Orijinal metinlerde maddelendirme yoktur. Vakıf belgelerinin içinde geçen ayet ve hadislerin kaynakları orijinal metinde olmadığından ayetlerin metin ve mealleri birlikte verilmiştir.

Vakıf belgeleri içinde yer alan Osmanlıca ve Farsça asıllı kelimeler Ferit Devellioğlu'nun hazırlamış olduğu "Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügât" esas alınarak yazılmaya çalışılmıştır. Ali Aktan'ın "Osmanlı Paleografyası ve Siyasi Yazışmalar" adlı eserden de istifade edilmiştir.

1.3.1. Vakfiyenin Tanımı

Bir vakfın kurucusu tarafından düzenlenen vakfın işleyişiyle ilgili resmî belge! "Vakfedilen bir malın hangi hayır işlerinde kullanılacağını, ne şekilde yönetileceğini gösteren senet" anlamındaki vakfiyenin (vakıfnâme) İslâm medeniyeti tarihinde önemli bir yeri vardır. Vakfiyeler tesis edilen vakfın nasıl idare edileceği, nerelere ne gibi harcamalar yapılacağı, kaç kişinin çalışacağı, bunlara ne kadar maaş ödeneceği, harcamaların hangi gelirlerle karşılanacağı, vakıftan kimlerin ne şekilde faydalanacağı gibi hususların vâkıf tarafından ayrıntılı biçimde belirlendiği belgeler haline gelmiştir (Özgüdenli, 2012). Bundan dolayı vakfiyelerde bunu yansıtan âyetlere yer verilmiştir. Bu âyetlerde ifade edilen hususlar: "*Güzel bir borç verenler*", (Kur'an; Hadîd-57/18 قَرْضًا حَسَنًا (bk. el-Müzzemmil 73/20) "*Allah yolunda mal harcamak*", (Kur'an, Bakara-2/195), الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ (bk. el-Bakara-2/261), "*Fakiri yedirip içirmek*", (Kur'an, Fecr-18/89), طَعَامَ الْمَسْكِينِ (bk. el-Mâûn 107/3), "*Sadaka*

vermek” (Kur’an, Nisa-4/114, مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ), “Hayrat yapmakta yarışmak” (Kur’an, Bakara-2/148, فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ)

Vakfiye, vakfa dair vakfın takrir ve hâkimin tescilini havi tanzim olunan hûc-cet-i şer’iyyedir (Altan, 1986, 11). Bir başka tanım; vakıf, resmen bir yazı ile mûra-caatı üzerine hâkimin de yüzleştirecek (mûrafâ’a) hükmünü verdiğini belirten senede vakfiye (hûccet) denir (Şeker, 2007, 191).

1.3.2. Vakfiyenin Unsurları

Her Vakıf Olayının Her Zaman Vazgeçilmez Beş Unsuru Vardır:

- 1- **Vakıf:** Vakfeden yani vakıf konusu mülkün sahibi.
- 2- **Mevkuf:** Vakfedilen mal, mülk ya da gelir kaynağı.
- 3- **Mütevelli (Vakıf Emni):** Vakfeden kişinin söz konusu mülk ya da gelir kaynağının belirli biçimde yönetilmesiyle görevlendirdiği kişi.
- 4- **Mevküfu’n-Aleyh:** Mütevellinin yönetiminde vakfın doğuracağı gelir akı-mından belirli biçimde yararlanacak kişi, yer ya da hizmet.
- 5- **Vakfiye:** Bütün bunların vakfeden tarafından açık ve ayrıntılı biçimde belir-tildiği tek taraflı sözleşme metni veya belgesi.

1.3.3. Vakfiyelerin Bölümleri

Vakfiyeler genellikle şu bölümlerden oluşur:

1. **Tescil Tevkii Veya Tasdik İbares:** Veliyyü’l-emr tarafından yetkili kılın-mış kadı vakfın lüzumuna ve tesciline karar verebilir.
2. **Davet:** Allah’a hamd ü senâ ve resulüne salâtü selâmı içeren bölümde âyet ve hadisler bağlamında dünyanın fânî, âhiretin bâki olduğu, vakıf kurmanın önemi vb. bilgiler edebî bir üslûpla anlatılır; ancak bu kısım vakfiyenin hu-kukî bir rûknü sayılmaz.
3. **Vâkıfa Dair Bilgiler:** Bunlar vâkıfın adı, baba adı, mesleği ve ikamet yeri gibi kişisel ayrıntılardır.
4. **Mevkufun Tarifi Ve Tasviri:** Vakfedilen mal ve mülkün miktarı, bulunduğu yer ve sınırları, iktisap şekli, inşa ve ihya edilen hayratın cinsi, türü belirtilir.
5. **Vakıf Şartları:** Vakfedilen mal ve mülkün icar ve işletme biçimi ve süresi elde edilen vakıf gelirinin hangi alanlarda nasıl kullanılacağı, vakıf görevlile-rine ve mensuplarına ödenecek ücret ve tahsisatı belirten şartlardır.

6. **Mütevelli Tarifi:** Vakfiyelerde iki tür mütevelli bulunur. Birincisi tescil mütevellisidir, vakfın tescil işleminin tamamlanmasıyla görevi sona erer. İkincisi vâkıfın vakfının tevliyetini bıraktığı ve niteliklerini açıkladığı kimselerdir.
7. **Vakıftan Rücû ve Mürâfa‘a İle Hâkimin Kararı:** Mezhep imamlarının vakıf konusundaki görüş farklılığından dolayı ortaya çıkan bir uygulamadır. Vâkıfın ölümünden sonra vârislerinin veya hayatta iken kendisinin pişman olması ihtimaline karşı vakfın iptalinin önlenmesine ilişkin bir rûkündür.
8. **Beddu‘a Bölümü:** Burada vakfa yönelik olumsuz tasarrufları önlemek için vakfiyeden vakfiyeye değişen lânetler ve beddualara yer verilmiştir.
9. **Tarih:** Vakfiyenin bitiminde hicrî tarih yazıyla Arapça olarak yazılır.
10. **Şühûdü’l-hâl:** Vakıf tesisinde aleniyet şarttır. Ayrıca İslâm hukukunda bir belgenin değeri zeylinde yer verilen şahitlere bağlıdır. Bunun için vakfiyenin tanziminde hazır bulunanların bir kısmının isimleri ve meslekleri yazılır. Nezâret, tevliyet veya evlâdiyet hak ve iddialarına dair zamanla sahte vakfiyeler tanzim edilmiş, bunların şer‘î mahkeme sicillerine kaydedildiği de olmuştur (Yüksel, 2012).

1.4. KIBRIS TARİHİ VE VAKIFLARIN ÖNEMİ

Başta stratejik konumu olmak üzere Kıbrıs, çeşitli nedenlerle Akdeniz’de tarih boyunca birçok medeniyetin ilgisini çekmiştir (Onurkan Samani, 2007). 16. yüzyılın üçüncü çeyreğinin sonlarında ada Osmanlı devletine, 19. yüzyılın sonlarına doğru ise İngiltere yönetimine girmiştir. Doğu Akdeniz’in bu güzide yerinde, Müslüman Türk varlığı Osmanlı Devleti’nin adayı fethiyle birlikte başlayarak günümüze kadar devam etmiştir. Yavuz Sultan Selim döneminde Suriye ve Mısır’ın fethi ile kutsal topraklar imparatorluğa katılmıştır. Bu fetihler Doğu Akdeniz bölgesinin güvenliğini zorunlu hâle getirmiştir (Eroğlu, 2008). Ayrıca Osmanlı Devleti’nin Doğu Akdeniz’in çevresindeki Kıbrıs dışındaki ülkeleri de ele geçirmesi sonucunda Kıbrıs Adası’nın kazandığı stratejik önem, adanın alınmasında etkili olmuştur. Venedikliler, 1540 yılında Osmanlı Devleti ile yaptığı barış antlaşmasına rağmen Kıbrıs Adası’nda Venedikli ve Maltalı korsanların üs kurmalarına izin vermektedir. Söz konusu korsanlar Doğu Akdeniz ticaret yollarının kavşak noktasında bulunan adayı üs olarak kullanıp tüccarlarla kutsal topraklara giden hacıların güvenliğini tehlikeye sokmaktaydılar. Bunların yanında adanın eski bir İslâm ülkesi olması da sefer kararında etkili olmuştur (Demirkent, 2002, 374). Osmanlı Devleti, Kıbrıs Adası’nın fethini 1571

yılında tamamlamıştır. Osmanlı yönetimi Kıbrıs'taki mevcudiyetini sağlamlaştırmak ve adanın ihtiyaçları doğrultusunda Anadolu'dan adaya çeşitli özelliklere sahip (haffâf, çiftçi, çilingir, tellâk, nalbant, demirci, taşçı, kürekçi, marangoz, debbağ, terzi vb.) Türk nüfusunu adaya aktarmıştır (Özkul, 2017, 569, Demiryürek, 2010). Yapılan araştırmalar Kıbrıs toplumunu oluşturan Türklerin varlığını 1571 yılından önce sayıca az bir grup olarak işaret etmektedir (Erdönmez, 2004, 74). Fetihle birlikte başlayan Kıbrıs'ı iskân ve şenlendirme siyaseti sonucunda Müslüman Türkler, 1831'e gelindiğinde adanın nüfusunun %35'ini oluşturur duruma gelmişlerdir (Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 2000, 20). Ada'nın demografik yapısındaki bu değişim, Kıbrıslı Türkler açısından Osmanlı devletinin adaya bırakmış olduğu en önemli miras olarak kabul edilebilir. Kıbrıs'taki Osmanlı dönemi vakıf kuruluşlarını da bu çerçevede değerlendirmek gerekir. Vakıf, tanrının rızası gözetilerek bir malın insanlık yararına terk edilmesidir. Temelinde Allah rızası, hayır duygusu, insanlık sevgisi yatan vakıfların Türk dünyasında yaygınlık kazanmasının sebebi İslâm dininin hayri ve içtimai hizmetlere verdiği önemdir. Bu nedenle vakıf Kıbrıs Türkünün inancını, dünya görüşünü ve kültürünün dayandığı temel değerleri yansıtmaktadır. Vakıflar toplumunun birbirleriyle kenetlenmesinde, değerlerini ve kültürlerini koruyarak bugüne gelmesinde büyük rol oynamıştır.

Fetihle birlikte, Osmanlı taşra örgütlenmesi içinde bir beylerbeylik/eyalet olarak yerini alan Kıbrıs (Dündar, 1988), müteakip dönemlerde bazen Cezâir-i Bahr-i Sefîd Eyâleti'ne, bazen de doğrudan Divân-ı Hümâyûn'a bağlı bir sancak olarak idare edilmiştir. 18. Yüzyılda Osmanlı devletinin merkezi idaresindeki zaafiyet adaya da yansımış, merkezkaç unsurlar olarak ayanlar burada da güçlenmişlerdir (Çevikel, 2000). Gerek III. Selim (Demiryürek, 2010), gerekse II. Mahmut dönemindeki (Çoruh, 2008) yenileşme hareketleri Kıbrıs'a da yansımıştır. Tanzimat döneminde Osmanlı taşra idaresindeki yeniden yapılanma süreci Kıbrıs'a da etkilemiş, İmparatorluk genelinde kurulan taşra danışma meclisleri ile eğitim, yargı, ulaşım, sağlık, belediye, haberleşme vb. alanlarda yeni kurumlar burada da oluşturulmuştur. Bu nedenle Kıbrıs Evkaf muhasebecisi, Kıbrıs İdare Meclisi'nin de üyelerinden biri konumundaydı (Samani, 2006).

1571 yılından 1878 yılına kadar üç asır Osmanlı yönetiminde olan Kıbrıs, Türkiye ve geniş bir coğrafyanın gündeminde olmaya hala devam etmektedir. Kıbrıs, Osmanlı döneminde adeta altın çağını yaşamış ve bu medeniyetin bir parçası olarak 307 yıl Osmanlı idaresinde varlığını sürdürmüştür. Bu kadim medeniyette var olan-

vakıfların benzerleri Kıbrıs'ta da görülmektedir. Bu gelenek adada o kadar yaygınlık kazanmıştır ki Kıbrıs, adeta bir vakıf adası haline gelmiştir (Söylemez, 2017, 6). Kıbrıs vakıflarının tüm işlemleri vakıflar yönetiminin en büyük dayanağı ve vakıflar anayasası hükmünde olan “Ahkamü'l Evkaf” yasalarına göre yönetilmiştir (Gazioğlu, 2000, 247, Altan, 1986, 7).

Kıbrıs'ın İngilizlere devrine kadar görev yapmış olan evkaf müdürleri şunlardır: Müderris el-Hâc Mehmet Efendi (1840), es-Seyyid Osman İzzi Efendi (1842), el-Hâc Osman İzzi Efendi (1843-49), İsmail Efendi (1845-53), el-Hâc İbrahim Efendi (1856), el-Hâc Ahmet Rıfat Efendi (1857-59), Ahmet Raşit Bey (1859-60), Mehmet Kâmil Efendi (1860-62), Arif Efendi (1862), Mehmet Bahaettin Efendi (1869-72), Mehmet Salim Efendi (1872), Hüseyin Edip Efendi (1874), Ahmet Hulusi (1876-78), (Gazioğlu, 2000, 244-245).

Kıbrıs evkaf tarihine kaynaklık teşkil eden vesikalar, mühimme kayıtları, vakfiyeler, şer'i mahkeme sicilleri, tutanaklar, resmi yazışmalar, tapu kayıtları vb. sayılabilir. Bu belgelerin yanı sıra Kıbrıs Evkaf Arşivi'nde yer alan şer'i mahkeme sicilleri ve diğer kayıtlar Kıbrıs vakıf tarihini aydınlatacak niteliktedir (Altan, 1986, 275).

1877-78 Osmanlı Rus Savaşı sonrasında Rus Çarlığına Osmanlı Devleti'nin yenilmesi üzerine Akdeniz'deki dengeler de değişmiştir (Özkul, 2017).

Kıbrıs'ın 1878'de hayli tartışmalı bir süreçle Osmanlı idaresinden çıkışı ve İngiliz hâkimiyetine girişi (Onurkan Samani, 2007), 20. yüzyılda yaşanacak tüm gerilim ve çatışmaların da başlangıç noktası olarak kabul edilebilir. Bu nedenle Kıbrıs ile ilgilenen herkes için adanın bu iki döneminin, Osmanlı ve İngiliz hâkimiyetlerinin tarihinin iyi bilinmesi büyük önem taşımaktadır. Kıbrıs'ta hem ada toplumlarının hem de çeşitli ülkelerin karıştığı çatışmalı mazi ve birçok ihtilafın hâlâ sürmesi gibi sorunlar nedeniyle, Türkçede Kıbrıs tarihine dair modern eserlerin büyük kısmı ister istemez siyasi bir bagaj taşımakta, oluşturulan kamuoyu algısında ise kulak verilecek eserler “taraf”larına göre değerlendirilmektedir.

Osmanlı'dan sonra Kıbrıs'ın İngiliz yönetimine geçmesiyle birlikte ada bir sömürge haline gelmiştir. İngilizler tarafından 1882 yılında kurulan Yasama/Kavanin Meclisi, ada halkının Anglo-Sakson hukuksal ilkeleri çizgisinde bir parlamenter demokrasi pratiği edinmesine yol açmış ancak bu süreç 1931 yılında İngiliz sömürge yönetiminin meclisi feshetmesiyle ınkıtaya uğramıştır (Onurkan Samani, 2007). Yunanistan'ın kışkırtmaları sonucu 1931 yılına gelindiğinde Rumların Enosis amaçlarına kavuşmak ümidi artmıştır. 1915 yılında Yunanistan'ı kendi saflarında savaşa gir-

dirmek isteyen İngiltere'nin adayı gelecekte kendilerine bırakacakları sözüne güvenmeyen Rumlar, 1931 yılında Yunanistan'la sıkı bir birliktelikle adanın Yunanistan'a katılmasına yönelik Rum Ortodoks Kilisesi'nin de kışkırtmaları ile İngiliz yönetimine karşı fiili bir ayaklanma başlattılar (Öztoprak, 1998, 208-232). 82 yıllık İngiliz sömürge dönemi içerisinde meclisin ömrü ancak 50 yıldan ibaret olabilmıştır. Dinsel kimlikten etnik kimliğe geçiş süreci de bu dönemde tamamlanmış, çağın gereği olarak gelişimlerini sürdüren milliyetçiliklerin birbirlerine karşıtlık temelinde nitelik kazanmaları söz konusu olmuştur (Onurkan Samani, 1999).

15 Nisan 1956'da vakıfların yönetiminin tekrar Kıbrıs Türklerine devri ile beraber Kıbrıs Türkü büyük heyecan yaşamıştır. Evkaf dairesinin kayıtsız şartsız teslimi ile beraber Kıbrıslı Müslüman Türkler arasında birlik ve beraberlik ruhu yeniden canlanmıştır (Altan, 1986, 267). Nihayet adada var olma mücadelesi ve sahip olduğu mal varlığının korunmasında vakıfların önemli rolü olmuştur.

İKİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMAYA KONU OLAN VAKFİYELER, SAHİPLERİ VE KONU BAŞLIKLARI

No	Vakıf Sahibi	Vakfın Konusu
3529	Kıbrıs Beylerbeysi Ca'fer Paşa İbn-i Abdülmennan (H. 1008-1010-1017)	Ev ve Ekleri, Dükkân, Değirmen, Su Kuyuları, Ahır ve Hayvanlar, Bağ-Bahçe, Bakliyat, Hububat, Hayvanlar ve Araziler
3549	el-Hâc Hasan Efendi İbn-i Osmân (H.1252)	Ev ve Ekleri, Dükkân, Değirmen, Su Kuyuları, Ahır ve Hayvanlar, Bağ-Bahçe, Bakliyat ve Araziler

2.1. Kıbrıs Beylerbeysi Ca'fer Paşa İbn-i Abdülmennan

Kıbrıs adasında görev yaptığı dönemlerde vakıflar kurup adını ada üzerinde halen yaşatan üst düzey devlet adamlarından birisidir. Osmanlı devletinde Kaptan-ı Derya, Trablusgarp, Trablusşam ve Kıbrıs Beylerbeyliği gibi üst düzey devlet kademelerinde görev yapmıştır. Hayatının belli dönemleri hakkında bilgiye sahip değiliz. Hayatı ile ilgili farklı kaynaklarda değişik bilgiler mevcuttur. Doğum tarihi bilinmeyen Paşa, bugün İtalya'nın güney sınırları içerisinde kalan Kalasriya'da alt tabakadan bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelmiştir. Baba ismi olarak Abdülmennân'ı almasından köle kökenli olduğu anlaşılan Paşa, Osmanlı kaynaklarında Avrupalı olmasından dolayı Frenk lakabı ile anılmaktadır. Osmanlı devleti kayıtlarında Kılıç (uluç) Ali'nin kölelerinden olduğu ve daha sonra müslüman olup donanmaya geçtiği ifade edilmektedir (Sağlam, 2016, 212).

Hayatını Kılıç Ali Paşa'nın çevresinde devam ettirirken kariyerinde gösterdiği başarılarından dolayı beylerbeyliğine kadar yükselen Paşa, 1571 tarihinde Trablusgarp Beylerbeyliğine getirilmiştir. Bu görevde iken Osmanlı deniz tarihi için bir facia olan İnebahtı Deniz savaşında yer almıştır. Bu savaşta birçok Osmanlı komutanları ve askeri şehit olmuş ya da da esir edilmişlerdir. Kaptan-ı Derya Müezzinzâde Ali Paşa, Ca'fer Paşa ve Müezzinzâde'nin esir düşenler arasında iki oğlu da vardır. Esir düşen komutan ve askerlerin birçoğunun fidye karşılığında kurtarıldığı ancak, Ca'fer Paşa'nın nasıl kurtarıldığı hakkında bir bilgiye sahip değiliz (Bostan, 2000). Trablusgarp'ta beylerbeyi olduğu sırada yaptığı haksız kazançlar ve zulümler sebebiyle görevine son verilmiştir. Paşa'nın yaptıklarının araştırılması neticesinde suçlu bulunmuştur. Yetkililerin görevlerini ifa etmemeleri sebebiyle Ca'fer Paşa'nın ceza almadığı anlaşılmaktadır. Osmanlı devrinde Kıbrıs'ta beylerbeylik yapmış isimler hakkında müsteşrik ve müslüman tarihçiler arasında birliktelik bulunmamaktadır. Ca'fer

Paşa hakkında bazı kaynaklar üç, bazıları da dört defa beylerbeylik yaptığını yazmaktadır. Tarihi belgelerde isimlerin lakaplarıyla birlikte ifade edilmesi nedeniyle aynı isimlere sahip farklı kişilerin karıştırıldığı görülmektedir. Osmanlı kaynaklarında Sicil-i Osmanî isimli eserin yazarı Mehmed Süreyya Frenk Ca‘fer Paşa’nın hayatı hakkında bilgi verirken ilk defa hicri 1002/1593 tarihinde Kıbrıs Beylerbeyi olduğunu yazmaktadır. Yine Osmanlı tarih yazıcılığında önemli kaynaklardan biri olan Mustafa Selânikî Efendi tarafından kaleme alınan “Tarih-i Selânikî” isimli eserde Paşa’nın ilk defa hicri 1005/1596 tarihinde Kıbrıs Beylerbeyliği görevine getirildiğini yazmaktadır (Süreyya, 1995, 382-383).

Paşa’ya ait hicri 998 (M.1589/1590) tarihli vakfiyede kullanılan “Sâbıkân Cezîre-i Kıbrıs Beylerbeyi” sözünden Ca‘fer Paşa’nın bu tarihten önce adada beylerbeylik görevi yaptığını anlaşılmaktadır. Kıbrıs’ta beylerbeylik yapan şahıslar hakkında arşiv kaynaklarına dayalı yapılan bu çalışmalarda 980/1573 ile 996/1590 yılları arasında farklı dönemlerde beylerbeylik yapmış iki Ca‘fer Paşa ismi geçmekte ve bu şahısların aynı kişi olduğu ifade edilmektedir (Dündar, 1998, 110). Buradan anlaşılan o ki Ca‘fer Paşa ilk defa 980/1573 tarihinde Kıbrıs Beylerbeyi olduktan sonra 991/1585 tarihinden önce başlayıp 993/1587 tarihine kadar Magosa Beyliği yapmıştır. Kıbrıs Beylerbeyliği görevinde üç yıl kadar kalan Paşa’nın 987/1589 tarihinde yazılmış bir hükümde hâlen Trablusgarp beylerbeyi olduğundan söz edilmektedir. Paşa H. 1016 tarihinde son görevi olan Kaptan-ı deryalıktan azl edilmiştir.

Bundan sonra resmi bir görev almayan Ca‘fer Paşa H.1029/1607 tarihinde vefat etmiştir. Müsteşriklerinde ilgisini çeken Paşa, değişik çalışmalara konu olmuştur. Bunlardan belki de en önemlisi Dr. Ronald c. Jennings’tir. Çalışmasında Ca‘fer Paşa’nın Kıbrıs’ta kurmuş olduğu H.1008/1599, 1010/1600 ve 1016/1607 tarihli vakfiyelerini incelemiş ve Paşa’nın hangi hayır kurumlarına bağışta bulunduğunu ayrıntılı bir şekilde ele almıştır (Süreyya, 1995, 382-383). Cafer Paşa, adada görev yaptığı dönemde oluşturduğu dört vakfiye ile hayratlarını ölümsüzleştirmiştir. Paşa’ya ait son üç vakfiyesi daha önceden belli araştırmalara konu olmuştur (Süreyya, 1995).

2.2. El-Hâc Hasan Efendi İbn-i Osmân

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Milli Arşiv ve Araştırma Dairesindeki el-Hâc Hasan Efendi İbn-i Osmân'a ait 3549 Numaralı ve (H.1252/ M. 1836) tarihli vakfiyede Lefke ahâlisinden sahîbû'l-hayrât vel hasenât (sevap işler ve güzel şeyler sahibi) biri olduğu ifade edilen el-Hac Hasan Efendi İbn-i Osman ile ilgili yapılan araştırmalarda şahsı ve hayatıyla ilgili bir bilgi ve belgeye ulaşılamadığından kişiliği ve hayatıyla ilgili bir aktarımda bulunulamamıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

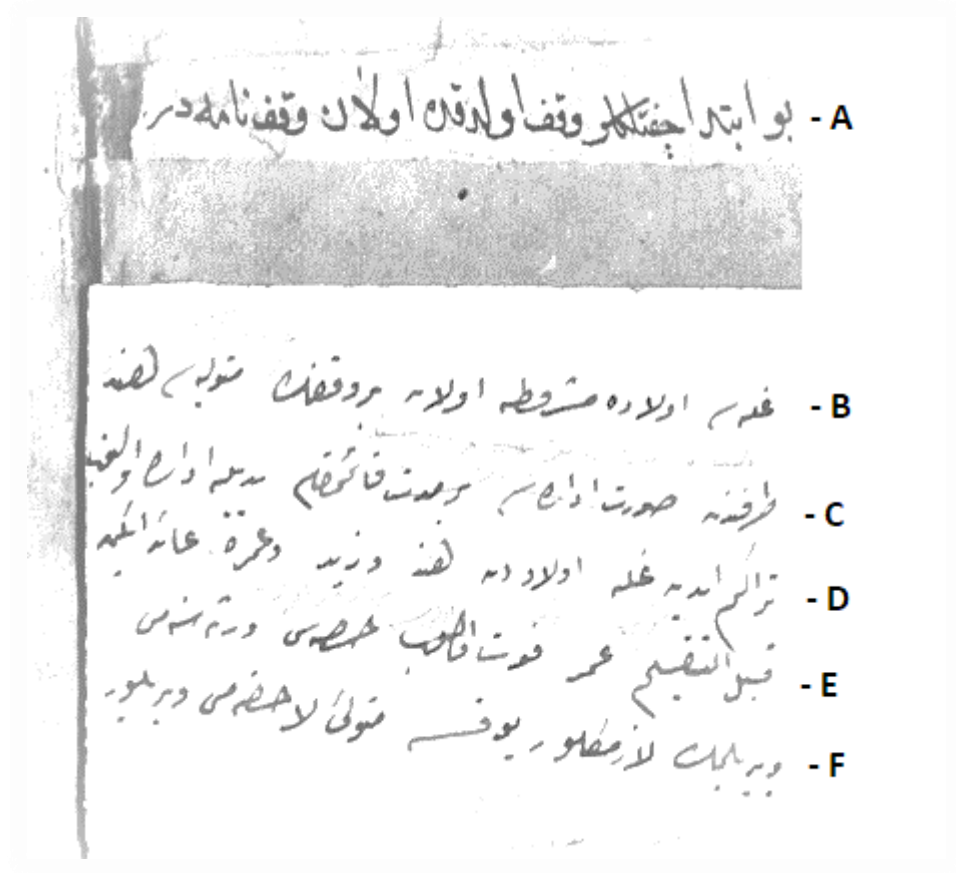
VAKIF BELGELERİ VE GÜNÜMÜZ TÜRKÇESİNE AKTARIMI

Vakfiye Sahibî: Kıbrıs Beylerbeysi Ca‘fer Paşa İbn-i Abdülmennan

(H.1008-1010-1017)

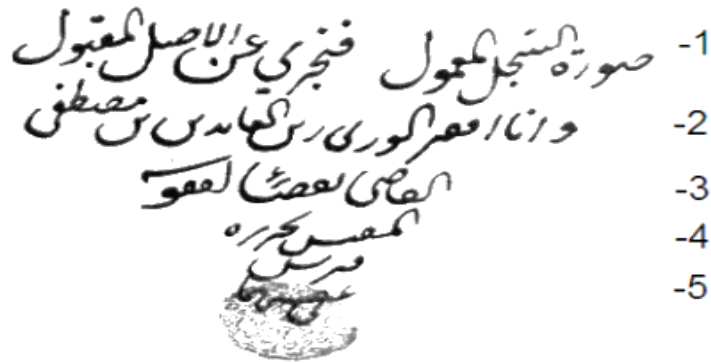
Vakfın Konusu: Dükkânlar, Değirmenler, Su Kuyuları, Bağ-Bahçe, Bakliyat,
Hububat, Hayvanlar ve Araziler

Vakfiye No: 3529/1

- A. Bu ibtidâ çiftlikler vakf oldukta olan vakıfnâmedir
- B. Gallesi evlâda meşrut olan bir vakfın mütevelliyesi Hind
- C. Tarafından suret-i idaresi bir müddet kaymakam yediyle idare olunup
- D. Terakim eden galle evlâddan Hind ve Zeyd ve Ö‘mer’e a‘it iken
- E. Kabl’et-taksim Ö‘mer fevt olup hissesi veresesine
- F. Verilmek lazım gelir yoksa mütevellî lahikası verilir

Vakfiye No: 3529/2

1. Sûreti tescî'l-il-ma'mûl feneceri a'n âslil makbûl
2. Ve ene a'karu'l-verâ Zeynel Abîdin bîn Mustafa
3. el-Kadıkazâ-i *Lefkoşa*
4. el-Müfettişü'l-Cezîre-i
5. *Kıbrıs*

Vakfiye No: 3529/3

- 6- حمدی حد و ثناء بی عدد و سیاس بی قیاس خالو جن
 7- وناس اولان مبدع بیالت و مخترع بیعت علت قدرته
 8- وجبت حکمت و جمت نعمته جنابنه که احسن اعیان و اشرف
 9- اکوان اولان خلق رفیع الکشان و نوع بدیع البیان
 10- و رفعا بعضهم فوق بعض درجات منطوقجه اول فطرته
 11- تفاوت مدارج و طبقات اوزره ابداع و تحالو مراتب و درج
 12- اوزره اختراع ایتدکد ز صکره بعضنه کمال میسر قلوب

6. Hamdi bî hâd ve senâi a‘ded ve sipâsi bî kıyâs hâlîki cin
 7. Ve nâs olan mübeddi‘ bî âlet ve muhteri‘u bî i‘llet i‘lleti kudrete
 8. Ve celleti hikmete ve cenneti ni‘met cenâbına ki âhsen-i â‘yân ve eşrefi
 9. Ekvân olan hâlîki refi‘u-şşân ve nev‘i bedî‘ul-beyân
 10. “*Ve rafa‘na ba‘dahum fevka ba‘dın derecâtin*” (Kur’an, Zuhurf-43/32 وَرَفَعْنَا
 Meal; “...kimini kimine, derece derece üstün kıldık)
 mantıkınca ol fitratta
 11. Tefâvütü medâric ve tabakat üzere ibdâ’ ve tehalluku murâtıb-ı derecât
 12. Üzere ihtirâ’ ettikten sonra ba‘zına kemâl-i müyesser kalup

Vakfiye No: 3529/4

13- قوالبی انواع معارف ایله منور و انمارا شجار کلمات علمیه

14- وعلیه دن بهرم مند و بهرور و بعضیه انواع متاع

15- مقدر اید و بآباد مؤید لاین مناج خیرات و مبرراته مقرر

16- و مال منالریله مصارف حسنه نظهر قلما غز متوبات جليلة

17- و اجور خزیله مقرر قلمشدر ذلك تقدیر العزیز العلیم

18- تعالی عما یقولون علوا کبیرا و جواهر منظوم صلوات

19- بی نهایت وزواهر منشور تحیات بی غایت اول سلطان

13. Kavâbîli envâ'ı meâ'rif ile münevver ve esmârı eşcâr-i kemâlâtı i'lmîyye

14. Ve i'lmîyyeden behramende ve behrever ve ba'zına envâ'ı metâ'ı

15. Mukadder edip âbâdı müeyyidelerin menâhic-i hayrât ve müberrâtına mukır

16. Ve mâlü menallarıyla masârıfı hasenâta mazhar kılmağın mesvubât-ı celîle

17. Ve âcuru cezîle mukarrer kılmıştır “zâlike takdîru-l ‘azîzi-l ‘alîm(i)” (Kur’an, Yasin-36/38, ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ Meal; “Bu, hakkıyla bilen Allah’ın takdiri (düzenlemesi)dir).

18. “Te’âlâ ‘amma yekulune ‘uluvven kebîrâ” (Kur’an, İsra-17/43, تَعَالَىٰ عَمَّا يُقُولُونَ Meal; “Allah, her türlü eksiklikten uzaktır, onların söylediklerinin ötesindedir, yücedir) ve cevâhiri manzûm salavâtı

19. Bî nihâyet ve zevâhiri menşur tahıyyât-ı bî gayet ol sultan

Vakfiye No: 3529/5

- 20- قاطبه ءاوليا وسپه سالار قافله ءاصفيافاعشه
 21- سورة نبوت وخانه ءرسالة ءرسالك رسول كرنين
 22- مقبول رب العالمين سيد جليل وسند جميل
 23- حضرت محمد مصطفي صلي الله عليه وسلم روح روح
 24- بخشا رنيه اولسونكه ايجاد عالمه سبب وجود شريف
 25- ونظام جهان نيابه باعث ذات لطيف ري اولوب لولاك
 26- لولاك لما خلقت الافلاك خطا بيله مخاطب
 27- ومنظور وما ارسلناك الا رحمة للعالمين
 28- تشريف بيله مشرف ومسرور وبلشدر ودرجوي كرامت
 29- فراوان جماهر آل واصحاب ومشاهر رجال واصحابك روح

20. Kâtube-i evliyâ ve sipahsalar kâfile-i âsfiya fatihâ-i
 21. Sûre-i nübüvvet ve hâtıme-i risale-i risâleti Rasûlî güzîn
 22. Makbûlî rabbûl a‘lemin seyyidi celîl ve senedi cemîl
 23. Hazreti Muhammed Mustafa sallallâhû a‘leyhi vesellem rûh-ı rûh
 24. Bahşâlarına olsun ki icâdı a‘leme sebep-i vücûdu şerifleri
 25. Ve nizâmı cihâniyâne bâi‘si zâtı lâtifeleri olup “*Levlâke*
 26. *Levlâke lema halaktül eflâke*” (Kelâm-ı Kibâr, الافلاك, “(Ey Muhammed!) Sen olmasaydın, âlemleri yaratmazdım”) hitâbı ile muhatab
 27. Ve menzûr “*vemâ erselnâke illa rahmeten lil â‘lemin*” (Kur’an, Enbiya-21/107 وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ Meal: “(Ey Muhammed!) Seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik)”)
 28. Teşrifi ile müşerref ve mesrûr olmuştur ve dîrud bî kerân ve tahıyyâtı
 29. Ferevân cemâhiri âl ve âshâb ve meşâhir ve ricâl ve ahhâbın ervâhı

Vakfiye No: 3529/6

- 30- طیبہ و اشباح ظاہر لربہ اولسونکہ طریقتہا دیلر
 31- وسبیل توفیقہ مناد بلور در رضوان اللہ تعالیٰ علیہم
 32- اجمعین الیوم البعث والذین الحمد لله وحده والصلوة
 33- والسلام علی من لا نبی بعدہ وبعد سبب تحریر رسالہ
 34- صحیفہ شرعیہ وموجب تطہیر مقالہ صریحہ و مرئیہ
 35- اولدر کہ ارباب فطنت واصحاب بصیرت عن اعتبار
 36- و دینہ اختیار ایلہ کردش ووردون وجبش چیخ
 37- بوقلونه نظرایدوب ادوارند سلامت و اطوارند
 38- خیر واستقامت کورمدیلر و یقیناً بلدی کہ دنیا

30. Tayyibe ve eşbâhı zâhirelerine olsun ki târîki hakka hâdiler
 31. Ve sebilî tevîfika münâdiler rıdvân-ı lâhî tea'lâ a'leyhim
 32. Ecmei'n ilâ yevmil ba'sü veddin elhamdülillâhi vahdehû vessalâtü
 33. Vesselâmü a'lâ menla nebîyyi ba'de ve ba'de sebebî tahrîri risâle-i
 34. Sâhife-i şer'îyye ve mucîbî testir makale-i sarîha-i mer'îyye
 35. Oldur ki erbâbı fitnet ve âshâbı basîret a'ynel i'tibâr
 36. Ve dîde-i ihtiyâr ile gerdiş devri dûn ve cünbüş ü çarh
 37. Bu kuluna nazar edip edvârında selâmet ve etvârında
 38. Hayr ve istikâmet görmediler ve yakînen bîldiler ki dünya

Vakfiye No: 3529/7

- 39- دار مقام و مدار نظام د کدر نعیم ظل زایل و مقی
40- ضیف راحل در نبیا تک نهادی معین و سکانک
41- اندر ای مبین در اقامتی رحله مقرون و دولتی
42- غننه عشق و در ادباری اقباله لازم و اندازی ایشانه
43- ملزوم در لاجرم بومع قلیل و بضاعت مزاجی اول
44- نعیم مقیم و مقام کریمه صرفا یلیوب فنای بقایه
45- تبدیل و عنای غنایه تحویل الیدیل اُولَئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ
46- عَلَيْهِمْ بِرُحْمَتِهِمْ أَنْكَرَ زَمَانِ مَحْتِ وَأَوَات
47- استطاعته الذی قدرت و دلن مکنت و اراکن خبر و
48- احسانه طالب و فضل امتنانه راغب اولوب فوئست

39. Dâr-ı makâm ve medârı nizâm değildir. Ne‘îmi zıllı zâil ve mûkîmi
40. Zayfî râhıldır. Bünyânın inhizâmı mu‘ayyen ve sükkânının
41. İn‘idamı mübeyyendir ikâmeti rihlete makrûn ve devleti
42. Mihnetle mahşûndur. Edbârı ikbâle lâzım ve endâr-ı ebşârına
43. Mülâzımdır. Lâcerem bu metâ‘i kalîl ve bidagat mercânı ol
44. Nai‘m ü mûkim ve makâmı kerîme sarf eyleyip fenâyı bekâyâ
45. Tebdîl ve i‘nâyı gınâyâ tahvil eylediler “*ülâikellezine en‘amalâllhü*
46. A‘leyhim” (Kur’ân, Meryem-19/58 اُولَئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ Meal: “İşte bunlar, kendilerine nimet verdiğimiz nebîlerdir)” pes devlet ânın ki zaman sıhhât ve âvâni
47. İstida‘atte elinde kudret ve dilinde miknet var iken hayr u
48. İhsâna talip ve fazlı imtinâne râgıp olup fevti fûrset

Vakfiye No: 3529/8

- 49- وتزيىج عمر ايليه ايله اولسه اشك بوضعت نصاب
 50- انشاسنه بادي وكتاب مشكين نقاب ايلاسنه
 51- داعي اولان صاحب الخيرات المبروره راعب الحيات فتكود
 52- حاله قبرس بيلر بكسي اولان كامران ابد الله ظله
 53- بالامن والامان المعروف بالجلود والاحسان حضرت
 54- جعفر پاشا ابن عبد المنان بولنقلوب روزگار وركار
 55- واضطراب عالمه ناپايدار نظر ارب علم كامل وعرفان
 56- شامل ايله تفنن ايلر كه دنيا كسب خيرات فاعله ايجين
 57- بر مقام در كه الدنيا مذرعه لاف خير غير اني كا

49. Ve tezyi'î û'mr eylemeye ilede olsa iş bu kitâb-ı sıhhât nisâp
 50. İnşâsına badi ve kitâbı mişkîn nikâp imlâsına
 51. Da'î olan sahîb'ül-hayrâtü'l-mebrûre râgıbu'l-hasenâtî'l-meşkûre
 52. Hâlâ Kıbrıs Beylerbeyi olan Mîr-i Mîrân Kâmûran Ebbedallâhu zillehû
 53. Bîl emn vel emân el ma'ruf bîl cûdi vel ihsan Hazreti
 54. Ca'fer Paşa İbn-i Abdülmennân bu inkılâbı rûzikârı zûzkâr
 55. Ve ızdırâb a'lemi nâ payidâr nazar edüp i'lm-i kâmil ve i'rfânı
 56. Şâmil ile tefennün eyledi ki dünya kesb-i hayrâtı fâhire için
 57. Bîr makamdır ki "Eddünya mezre 'atül ahire" (Kelâm-ı Kibâr; "Dün-
 ya âhiretin tarlasıdır). haberi hayr eseri ona

Vakfiye No: 3529/9

- 58- اِشَارَتُورِ پَس وَمَا تَقَدَّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ عَجَدُوا
 59- عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ وَأَعْظَمُ أَجْرًا لِمَنْ أَسَى أَوْ رَزَقَ وَهُوَ
 60- حُصُوصًا صَدَقَةً بِجَارِيدَةٍ تَرْغِبُ بِإِدْنِ حَدِيثِ
 61- شَرِيفَاتٍ مُسْتَدَاسِيَةٍ نَقَاوَةٍ أَعْمَالٍ وَخُلُوصَةٍ أَلَمَانِي
 62- حَسْبُكَ اللَّهُ تَعَالَى وَطَلَبُكَ شَارِبُهُ الْأَعْلَى خَيْرَاتِ صَدَقَاتِهِ
 63- قَصْدُ مَرْفَاطِكُنِ أَوَّلِ حَضْرَتِ عَزَّتْ نَصَابُ سَالِفِ الْكَرْمِ
 64- وَالْعَابِ وَقَفَايَ الْكَرْمِ اِقْرَارِ وَلِاجْلِ التَّجِيلِ رُجُومِهِ
 65- وَكَيْلِ مَطْلُوقِ وَخُتَارِ اِيْدُوبِ وَكَالَتِي مَخْلُوقَاتِهِ اِخْتِصَارِ
 66- اِبْنِ مَحْمُودٍ وَعِدِّ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْكَاتِبِ وَفَرْهَادِ بْنِ عَبْدِ الْكَلْبِ
 67- اَلْزَعِيمِ شَهَادَتِي اِيْلَهُ بِمَا هُوَ بَعِيضُ الثَّبُوتِ شَرْعًا نَابِتِ

58. İşarettir pes “vema tukaddimü li enfüsiküm min hayrın tecidühü

59. ı'ndallahi hüve hayran ve e'zamü ecran” (Kur'an, Müzzemmil-73/20, وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ وَأَعْظَمُ أَجْرًا Meâl: (Kendiniz için önceden ne iyilik gönderirseniz onu Allah katında daha üstün bir iyilik ve daha büyük mükafat olarak bulursunuz). fehvâsı üzre ve vakf

60. Hususunda sadaka-i câriyeye terğip eden hadîs-i

61. Şerîfîn müsteda‘asınca nekâve-i â‘mâl ve hûlâsa-i emlâkini

62. Hasbetellâhi tea‘lâ ve tâliben limerdâti rebbîhil â‘la hayrâtı sadakâta

63. Kasdı sarf etmeyin. Ol hazreti i‘zzet nisâb-ı sâlif’üz-zikr

64. Ve elkâb vakfı âti’z-zikre ikrâr ve li-eclil tescîl rucû‘a

65. Vekîli mutlak ve muhtar edip vekâleti müteahhirû‘l-kudât Ahmet Efendi

66. İbn Mahmud ve Mehmed bin Abdullah el-Kâtip ve Fahrettin bîn Abdülkerim

67. Ezze‘im şehâdetleri ile bîmâ hüve nehcül sübût şer‘an sabîte

Vakfiye No: 3529/10

- 68- اولان فخر الاماثل والاقران عثمان بك ابن عبد المنان
 69- وقف آتيل البيانه متولي اولوب بالفعل حرمين مختارين
 70- متولبي اولان فذوة المتولين محمد بن محمود
 71- اقرار صحيح واعتراف صريح قلوب موكله سالف الذكر
 72- والبيان راغب الصدقات والاحسان حضراتي
 73- صافيه وطنيه وانيه ايله جزيره مرجومه واقع
 74- اولوب لموسه قضاسنه تابع سيمولو فونانو
 75- واقع اولوب سابقا سليمان سوباشي ومصطفى كندا
 76- نامكم نلردن اشترى ايروب ملكيت اوزر

68. Olan fahr'ul-emâsil vel ekrân Osman Bey ibn-i Abdülmennân
 69. Vakfî âtil beyâna mütevellî olup bîl fi'il Haremeyn-i Muhteremeyn
 70. Mütevellîyesi olan kıdvetü'l-mütevelleyn Mehmed bîn Mahmud mahzerinde
 71. İkrârı sahih ve i'tirâfı sarîh kılıp müvekkilim olan Sâlifü'z-zıkr
 72. Vel beyân rağıbu's-sadakât vel ihsan hazretleri niyyeti
 73. Safiyye ve taviyyeti vâfiye ile Cezîre-i merkûmda vâkî
 74. Olup **Lefkoşa** kazasına tabî' **Simolofo** nam karyede
 75. Vâkî' olup sâbıkan Süleyman Subaşı ve Mustafa Kethûdâ
 76. Nâm kemisnelerinden iştirâ edip mülkiyyet üzere

Vakfiye No: 3529/11

- 77 - مقرر اولدوغي اديلا هالي والاعيان شهره شياء
 78 - غنى غزالديان اولان ملك چغنىلكنى ومعلومه محدود
 79 - اون بئر باب تختاني وفوقاني اولر وباغچه اچدن
 80 - واقع اولان فوقاني وغتاني معلومه محدود دورث
 81 - باب اولري اسجار منيره وغير منيره ايله مقرو اولان
 82 - دورث قطعه معلومه الحدود باغچيسييله وقره
 83 - مرقومه ده بير ولاره ديلك ايله معروف عندلا هالي
 84 - ولجيران ملك معلومه حدود بيك دونم تزلاري
 85 - اكي عين باعجاري سي ايله وقره يه مذكوره مقرر

77. Mutasarrıf olduğu ledel ahâli vel â'yân şöhreti şiyâ
 78. Ganî a'nil beyân olan mülk çiftliğini ve mâ'lûmet'ul-hudûd
 79. On beş bâb tahtânî ve fevkânî evleri ve bahçe içinde
 80. Vâkî' olan fevkânî tahtânî ma'lûmet'ul-hudûd dört
 81. Bâb evleri eşcâr-i müsmire ve gayri müsmire ile makrûn olan
 82. Dört kıt'a ma'lûmet'ul-hudûd ve de bahçesiyle ve karye-i
 83. Merkûmede **Peyrolara/Pirolara** demek ile ma'rûf i'ndel ahâli
 84. Vel ceyrân mülk ma'lûmet'ul-hudûd bîn dönüm tarlaları
 85. İki a'yn mâ-i cârîsi ile ve karye-i mezkûrede **Makriya/Makarya**

Vakfiye No: 3529/12

- 86 - دینلک ایلہ معروف معلوم الحدود تارلارینی ویاولو
 87 - تارلاری دینلکله معروف معلوم الحدود وینیتوما
 88 - نام زمین الد و غی ایکی باب معلوم حدود اولری
 89 - ویاوونیک پنایه دینلک ایلہ معروف دورت
 90 - قطعہ معلوم الحدود باغچہء اجندن واقع اشجار
 91 - منمره و غیر منمره سیله و قریب مذکور حایرین
 92 - موقوف قلعہ معلوم الحدود اولر و معلوم الحدود
 93 - برلری که متعلق بحیوایی طرف میرین اشتری
 94 - ایدوبالی لآن ملکیت اوزره متصرف در و ذکر
 95 - اولان چفتلک واقع اون چفت و توهم ایچون

86. Denilmek ile ma'rûf ma'lûmu'l-hudûd tarlalarını ve **Pavlov**
 87. Tarlaları denilmekle ma'rûf ma'lûmu'l-hudûd ve yine **Toma**
 88. Nâm zimmîden aldığı iki bâb ma'lûmu'l-hudûd evleri
 89. Ve **Pavlov**'un **Panaya** denilmek ile ma'rûf dört
 90. Kıt'a ma'lûmu'l-hudûd bahçe-i içinde vâkî' eşcâr-i
 91. Müsmire ve gayri müsmiresiyle ve karye-i mezkûre beylerinden
 92. Mevkûf kalanı ma'lûmu'l-hudûd evler ve ma'lûmu'l-hudûd
 93. Yerleri ki mukaddimen mecmu'isini tarafı mîrîden iştirâ
 94. Edip ilel ân mülkiyyet üzere mutasarrıfıdır ve zikr
 95. Olan çiftlikte vâkî' on çift ve tohum için

Vakfiye No: 3529/13

- 96 - موجود اولان يوز اللى بىل بخداي ويوز اللى بىل ارپو
 97 - ساير كيلى معلوم حبوبات و مزبور چفتلكه اولان اللى
 98 - رأس قيون و كچي و ينه لفقوشه ناهيسنه واقع
 99 - بانومليا و فانو مليا و رومانو نام قريه لوزبه و پاشينه
 100 - آليكي و باليد پيسقوي و اباديترا نو نام مزرع لوانلنه
 101 - واقع مقدما لفقوشه الاي بكيسي اولان احمد دت
 102 - اشتري اولان ملك چفتلكي كه بر طرفي قيميقلو نام قريه
 103 - و بر طرفي عبدالرحمن سوباشي چفتلكنه و بر طرفي كچي
 104 - نام قريه يه و بر طرفي ذكر اولان مزرع لوانيله

96. Mevcûd olan yüz elli keyl buğday ve yüz elli keyl arpa ve

97. Sâyir keyli ma‘lûm hubûbat ve mezkûr çiftlikte olan altı yüz

98. Re’s koyun ve keçi ve yine **Lefkoşa** Nâhiyesinde vâkî‘

99. **Pano Milya/Panomelya** ve **Kado Milya** ve **Romano/Romato** nâm karyeler ve
Zepe/Zebe ve **Paşine**

100. **Âpligi** ve **Palye Piskopi** ve **Aya Dimitrano** nâm mezre‘alar dâhilinde

101. Vâkî‘ mukaddimen **Lefkoşa** Alaybeysi olan Ahmed’den

102. İştirâ olunan mülk çiftliği ki bîr tarafı **Kaymaklı** nâm karye

103. Ve bîr tarafı Abdurrahman Subaşı çiftliğine ve bîr tarafı **Tekeli**

104. Nâm karye ve bîr tarafı zikr olan mezre‘alar ile

Vakfiye No: 3529/14

- 105 - محدود اولان اراضی معلوم در قدیم الایامدن
 106 - جاری اولان مایه جاری ایله و قرائه مزبوره ده واقع
 107 - عتیق و جدید فوقانی و تحتانی معلوم الحدود
 108 - بنا اولان اولر و اخورلر و مخزکز که نسکات شرعیته
 109 - موجب متصرف اولدیغی در و مذکور چفتلکده
 110 - واقع سکرچفت اوکوز و یوز الی کیل بغدای و یوز الی
 111 - کیل ارپه و کیلی معلوم سایر حبوبات تخمینی و انده
 112 - اوچ یوز راس قیون و کچی و مساریه ناحیه سنده
 113 - واقع سیوری نام و کیر قوله بی نام قیده لرده اولان
 114 - ملک چفتلکی که شرقاً غدوره نام قیده سنورنده

105. Mahdûd olan arâzı-ı ma'lûmadır. Kâdimü'l-eyyâmdan
 106. Câri olan mâ-i cârisi ile ve Kurâ-i mezbûrada vâkî'
 107. A'tik ve cedîd fevkânî ve tahtânî ma'lûmu'l-hudûd
 108. Bînâ olan evler ve ahurlar ve mahzenler ki temessükât-i şer'iiyye
 109. Mûcibince mutasarrıf olduğudur ve mezkûr çiftlikte
 110. Vâkî' sekiz çift öküz ve yüz elli keyl buğday ve yüz elli
 111. Keyl arpa ve keyli ma'lûm sâyir hubûbat tohumunu ve onda
 112. Üç yüz re's koyun ve keçi ve **Mesarya** nahiyesinde
 113. Vâkî' **Sivri/Misivri** nâmı diğer **Kolalı** nâm karyelerde olan
 114. Mülk çiftliği ki şarkan **Gadura/Gaydora** nâm karye sınırına

Vakfiye No: 3529/15

- 115 - وقبلة مرقوم سيوري نام قريده واقع معلوم خندقه
 116 - وغربا سندن وابالستزه نام قريه لجانين اولان
 117 - معلوم خندقه وشماللا پراستي سيوري نام قريه
 118 - جانين اولان معلوم خندقه منتهي اولان ملك يئر
 119 - وچايرلردر و قريه يوز بورده واقع اولوب بر طرف
 120 - الوجي ولدشيد نام ذي ملكه و اوج طرفي طرفي عامه
 121 - منتهي اولان اون باب ملك اولرني حويلسي ايله
 122 - و حاله انبار اولان اوج باره ملك كلسه سايه و اير
 123 - معلوم اولان توابعايله و اون چفت و اكيوز كيل
 124 - كيل بندا ي و اكيوز كيل ارب و اون اولان سكر يوز

115. Ve kıbleten merkûm **Sivri** nâm karyede vâkî‘ ma‘lûm handeka
 116. Ve garben **Sinde** ve **Aya Listre** nâm karyeler cânîbînde olan
 117. Ma‘lûm handeka ve şimâlen **Prastiyo Sivri** nâm karye
 118. Cânîbînde olan ma‘lûm handeka müntehî olan mülk yerler
 119. Ve çayırlardır ve karye-i mezbûrada vâkî‘ olup bîr tarafı
 120. **Aluci Veledi Fidi** nâm zimmî mülküne ve uç tarafı tarîki â‘ma
 121. Müntehî olan on bîr bâb mülk evlerini havlusu ile
 122. Ve hâlen anbâr olan üç para mülk kilyesiyle vesâyir
 123. Ma‘lûm olan tevabî‘i ile ve on çift ve iki yüz keyl
 124. Keyl buğdayı ve iki yüz keyl arpa ve evinde olan sekiz yüz

Vakfiye No: 3529/16

- 125 - راس فيون وكچي وليسون ناحيه سندو واقع
 126 - مسه يتونيه نام قريده واصل قوتوري نام ملك ختلك
 127 - كه مسرو زورزي نام حريدن فالوب عندا لكها
 128 - والجبران معلوم الحدود اولان النش دونم تارلار
 129 - و واصل قوتوري يري دنلكه معروف ومعلوم الحدود
 130 - يكر ي دونم وفلور يري دنلكه مشهور اولان معلومه
 131 - الحدود التي دونم اراضي وشيله نام اون بش دونم
 132 - ارض معلومه الحدود وريون يري بش دونم بخوريه
 133 - براري دنلكه معروف ارض معلوم الحدود ورجع ختلك

و عياله

125. Re's koyun ve keçi ve **Leymason** nahiyesinde vâkî
 126. **Mesayitonia** nâm karyede **Vasili Kollavri/Kollero** nâm mülk çiftliği
 127. Ki **Masro Zorzi** nâm harbînden kalıp i'ndel ahâli
 128. Ve'l-ceyrân ma'lûmu'l-hudûd olan altmış dönüm tarlalar
 129. Ve **Vasili Kollavri/Kollero** yeri denilmekle ma'ruf ve ma'lûmu'l- hudûd
 130. Yirmi dönüm ve **Kalor/Kolavri** yeri denilmekle meşhûr olan ma'lûmetû
 131. l-hudûd elli dönüm arazi ve **Şile/Meşile** nâm on beş dönüm
 132. Arz-ı ma'lûmetû'l-hudûd ve yüz yirmi beş dönüm **Ficuriye/Fucurya**
 133. Yerleri denilmekle ma'rûf arz-ı ma'lumul-hudûd ve huceci şer'yye ile

Vakfiye No: 3529/17

- 134 - رعایادان اشتیری اولنان عندالاهالی معلوم حدود
 135 - اولان یرلری وقضاء مزبورہ مضافاتدن یرماسویہ
 136 - ویرتہ یاقہ نام قریل سنورلرنہ یری ارضیدن
 137 - اشتیری و شرعی ایلہ اشتیری اولنمش مالیاری و غنیمتی
 138 - ورشترہ دلتکله حد و دی عندالاهالی معروف اولان
 139 - یرلری و یرماسویہ نام قری وادی سندہ معلوم حدود
 140 - بر باب ملک آسیابی معلوم الحدود و دی باغچہ سیلہ
 141 - وسایر توابعی و لواحق ایلہ و ذکر اولنان قریل لرار اشین
 142 - واقع معلوم قرق دیبا شجار زیتونی یرلری ایلہ
 143 - وقضاء مرقومہ تابع فخراریہ نام قری سنورلرنہ اوق

134. Rea'yadan iştirâ olunan i'ndel ahâli ma'lûmu'l-hudûd
 135. Olan yerleri ve kazâ-i mezbûr muzâfatından **Yermasoya**
 136. Ve **Putayaka/Moutayiaka** nam karyeler sınırlarında mîrî arâziden
 137. İştirâ-i şer'î ile iştirâ olunmuş **Maliyari** ve **Ganiyeli**
 138. Ve **Rüştera/Reştre** denilmekle hududu i'ndel ahâliye ma'rûf olan
 139. Yerleri ve **Yermasoya** nâm karye vâdisinde ma'lûmu'l-hudûd
 140. Bir bâb mülk âsiyâbı ma'lûmu'l-hudud bahçesiyle
 141. Ve sâyir tevâbi' ve levâhıkı ile ve zikr olunan karyeler arazisinde
 142. Vâkî' ma'lûm kırk dip eşcâr-ı zeytûni yerleri ile
 143. Ve kazâ-i merkûme tabî **Fengarya, Frenkkarya/Kankarya** nâm karye sını-
 rında vâkî'

Vakfiye No: 3529/18

- 144 - معلوم آسياب اوكنده معلوم الحدود التي دونه ملك
 145 - تارلاي وعلوي وسفلي التي باب ملك معلوم حدودها
 146 - وبنه بر معلوم الحدود ملك آسياب ومعلوم حدود
 147 - ابي قطعه ملك باغچه وكن اولان سكر عدد
 148 - ملك اشجار خرنوبي وبردي ملك شجراتي ونكر
 149 - آسياب اوكنه اولان تارلاه واطرافه واقع سكر ديب
 150 - ملك اشجار زيتوني برلي ايله وبنه قريه مسه يونيه
 151 - سمنون رعايان اشتري اولان اراضيه
 152 - متعاقبين بينه عدد وحدودي ممتاز اولان اول

144. Ma'lûm âsiyâb önünde ma'lûmu'l-hudûd altı dönüm mülk
 145. Tarlayı ve u'lvî ve süflî altı bâb mülk ma'lûmu'l-hudûd evleri
 146. Ve yine bîr ma'lûmu'l-hudûd mülk asiyâb ve ma'lûmu'l-hudûd
 147. İki kıt'a mülk bahçe ve önünde olan sekiz adet
 148. Mülk eşcâr harnubu ve bir dip mülk şecere zeytûni ve mezkûr
 149. Asiyâb önünde olan tarlada ve etrafında vâkî' sekiz dip
 150. Mülk eşcâr zeytûni yerleri ile ve yine karye-i **Mesayitonia**
 151. Sınırında rea'yadan iştirâ olunan arazinin içinde
 152. Mütea'kıdın beyinde aded ve hudûdu mümtâz olan evler

Vakfiye No: 3529/19

- 153 - وانبارلر و اخورلر و بنا لرحماله و حدود و كافه
 154 - حقوق ايله و ينه يرماسويه و پوته ياقه كرفي و انليه
 155 - مالنه دنگله معروف حدودي عندالاهالي معلوم
 156 - اولان تخمينايوزد و نم ملك ترلاي و اليعدرم
 157 - ملك اشجار زيتوني يرلي ايله و اون التي باب ملك
 158 - و معلوم حدود اولري مائه جارسيله كه مقدار طرف
 159 - ميري دن وجه شرعي ايله اشتري اولفندر واحد
 160 - چاوش نامكسند دشتري اولنان يرماسويه
 161 - و پوته ياقه نام قيرلرد اخندنه بئليه و كونه دنگله
 162 - معروف تخمينايوزد و نم ملك معلوم حدود

153. Ve anbarlar ve ahurlar ve binalar cümle-i hudûd ve kâaffei

154. Hukukî ile ve yine **Yermasonya, Putayaka/Moutayiaka, Kerne ve Anliye**

155. **Malına** denilmekle ma'rûf hudûdu i'ndel ahâli ma'lûm

156. Tahminen yüz dönüm mülk tarlayı ve elli adet ma'lûm

157. Mülk eşcâr zeytûni yerleri ile ve on altı bâb mülkü

158. Ma'lûmu'l-hudûd evleri mâ-i cârisiyle ki mukaddimen tarafı

159. Mîrînden vechi şer'î ile iştirâ olunmuştur ve Ahmed

160. Çavuş nâm kimesneden iştirâ olunan **Yermasoya**

161. **Putayaka/Moutayiaka** nâm karyeler dâhilinde **Âbnaliye** ve **Kerne** denilmek-
le

162. Ma'rûf tahminen yüz dönüm mülk ma'lûmu'l-hudûd

Vakfiye No: 3529/20

- 163 - تارلاي اشجار معلوم سي زيتون ايله واونالتي
 164 - باب معور وخراب معلوم حدوده اولري مانتدون
 165 - جاري اولان صويله وينه فنقارن نام قريه
 166 - جوان نام زمين اشترى اولنان معلوم حدود
 167 - اون بش دوئم قوچي يري دنلكه معروف ملك تارلا
 168 - وينه بوته ياقه نام قريه واقع بئرو وياولو وار كرو
 169 - نام زمينلردن اشترى اولنان انا مليار نام طقوز
 170 - كيله لك معلوم حدود تارلا لري ومقنا زمينلردن
 171 - اشترى اولنان سكان التي ديب ملك اشجار حوت

163. Tarlayı eşcâr-i ma'lûmesi zeytûn ile ve on altı
 164. Bâb ma'mur ve harâb ma'lûmu'l-hudûd evleri mütekaddimeden
 165. Cârî olan suyla ve yine **Finikarya** nâm karyede
 166. **Covan** nâm zimmîden iştirâ olan ma'lûmu'l-hudûd
 167. On beş dönüm **Koçiyeri/Fıçıyeri** denilmekle ma'rûf mülk tarlayı
 168. Ve yine **Putayaka/Moutayiaka** nâm karyede vâkî **Petro** ve **Pavlov** ve **Argi-ro**
 169. Nâm zimmîlerden iştirâ olunan **Enâ Milyar** nâm dokuz
 170. Kilelik ma'lûmu'l-hudûd tarlaları ve mukaddimen zimmîlerden
 171. İştirâ olan seksen altı dip mülk eşcâr harnup

Vakfiye No: 3529/21

- 172 - يرلري ايله و قريه و رفته سنورنه واقع سليمان
 173 - سوباشي موكل اولان جوان نام زميدار اشتري اولنان
 174 - يوجاري دنكله معروف اولان ملك دكمز و برباب مور
 175 - وايكي باب خرابه اولر و توابي لواختي ايله و اون اوج
 176 - چفت و تخم ايجور موجود اولان ايكوز كيل بئري
 177 - وايكيوز كيل ارپه و كيلى معلوم ساير حبوبات تخم
 178 - والتبوز راس قيون و كچي و نفس خرسوفي قريه
 179 - مرد اولان تطوري متر و كاتدن ميري عايد اولوب
 180 - وجه شرعي اوزره اشتري اولنان اولر و يرلر و غار
 181 - شر و غير شر و مشتمل باغچه سي قديمين جاري

172. Yerleri ile ve karye-i **Refte/Rakna** sınırında vâkî' Süleyman
 173. Subaşı müvekkili olan **Covan** nâmında zimmîden iştirâ olunan
 174. **Yucari/Bucari** denilmekle ma'rûf olan mülk değirmen ve bîr bâb ma'mur
 175. Ve iki bâb harabe evler ve tevâbî'i levâhıkı ile ve on üç
 176. Çift ve tohum için mevcûd olan iki yüz keyl buğday
 177. Ve iki yüz keyl arpa ve keyli ma'lûm sâyir hubûbat tahmini
 178. Ve altı yüz re's koyun ve keçi ve nefsi **Hirsofu** karyesinde
 179. Mürd olan **Teturi** metrûkâtından mîrîyeye ait olup
 180. Vechi şer'î üzere iştirâ olunan evler ve yerler ve eşcâr-ı
 181. Müsmire ve gayri müsmire-i müştemil bahçesi kâdiminden cârî

Vakfiye No: 3529/22

- 182 - اولان صوبی ایله وارنود ترلاسی دئلکله معروف دوت
- 183 - دوئم معلوم حدود ترلا و لوجیه یری دئلکله مشهور
- 184 - اولوب دیوانه اندون نام ذمیدن اشتیری اولنان
- 185 - اون دورت دوئم معلوم حدود پنبه ترلاسی
- 186 - وینه مرکوم ذمیدن اشتیری اولنان معلومه الحدود
- 187 - ییری دوئم پنبه ترلاسی وینه مذکور ذمیدن
- 188 - اشتیری اولنان قاتولیوادیبه و طارویه دئلکله
- 189 - معروف ابکی قطعه ترلاسی معلوم الحدود و اندونیکو
- 190 - نام قریه ده لوقه نیقوله و ملا نیقونام ذمیلردن

182. Olan suyu ile **Varnud/Arnavud** tarlası denilmekle ma‘rûf dört
183. Dönüm ma‘lûmu’l-hudûd tarla **Luciya** yeri denilmekle meşhûr
184. Olup **Yuvan/Divane Andon** nâm zimmîden iştirâ olunan
185. On dört dönüm ma‘lûmu’l-hudûd **Pembe Tarlası**
186. Ve yine merkûm zimmîden iştirâ olunan ma‘lûmu’l-hudûd
187. Yedi dönüm **Pembe Tarlası** ve yine mezkûr zimmîden
188. İştirâ olunan **Kato Livadya** ve **Truya/Taruya** denilmekle
189. Ma‘rûf iki kıt‘a tarlayı ma‘lûmu’l-hudûd ve **Androniko**
190. Nâm karyede **Luka Nikola** ve **Melaniko** nâm zimmîlerden

Vakfiye No: 3529/23

- 191 - اشتري اولنان تخميناً الی دوئم معلوم الحدود
 192 - بصر بنبه ترلاري ايله وطقوز چغت اوکوز و یوز کیل
 193 - بغدای و یوز کیل اربه و یوز کیل بنبه تخمیناً الی و التیوز
 194 - رأس قیون و کچی سی ايله و طوز له ناحیه سنعه واقع
 195 - الامینو نام قریه ده واقع حاجی محمد جانشین اشتري
 196 - اولنوب معلومه الحدود اولان یکرک باب قوتانی و تختانی
 197 - اولر و بری قطعه صوبصار معلوم الحدود باغچه و انجاش
 198 - شمر و غیر مثمر سیله و متعدد زیتون انجاش ايله
 199 - و بر جدید باغ و بر زیتون دکرمنی و بر سیل دکرمنی و بر

191. İştirâ olunan tahminen altı dönüm ma‘lûmu’l-hudûd ve
 192. **Basar Penbe** tarlaları ile ve dokuz çift öküz ve yüz keyl
 193. Buğday ve yüz keyl arpa ve yüz keyl Pembe tohum ile ve altı yüz
 194. Re’s koyun ve keçisi ile ve **Tuzla** Nahiyesinde vâkî‘
 195. **Alaminyo** nâm karyede vâkî‘ Hacı Mehmed Çavuşdan iştirâ
 196. Olunup ma‘lûmu’l-hudûd olan yirmi bâb fevkânî ve tahtânî
 197. Evler ve yedi kıt‘a subasar ma‘lûmu’l-hudûd bahçe-i eşcâr-ı
 198. Müsmire ve gayri müsmiresiyle ve mütea‘ddid zeytûn eşcârıyla
 199. Ve bîr cedîd bağ ve bîr zeytûn değirmeni ve bîr sil değirmeni ve bîr

Vakfiye No: 3529/24

- 200 - حوضی ایله و قریهء مرقومه زمیننده واقع قدیمدن
 201 - حق شرعی اولان اکی بیک بیش یوزدویم معلوم الحدود
 202 - تارلاری ایله و سکر چفت اوکوز و زراعتیچون یوز کیل
 203 - بۇغداي و یوز کیل ارپه و اکی یوز راس قیون و کچی ایله
 204 - جمعا ذکر اولان الی عدد معلومه الحدود چشکلری
 205 - توابی و لواحق ایله وقف صحیح شرعی و حبس صحیح شرعی
 206 - ایروب شویله شرط و تعیین ایلدیکه هر سال بغایه
 207 - الملك المتعال حاصل اولان محصول غلذک ثماندن
 208 - قرق بیک اتجه سی سرور انیا و حبیب رانجده یی
 209 - صلی الله علیه وسلم و علی له واصحابه خضرینک

200. Havzı ile ve karye-i merkûme zemininde vâkî' kadimden
 201. Hakkı şûrbî olan iki bîn beş yüz dönüm ma'lûmu'l-hudûd
 202. Tarlaları ile ve sekiz çift öküz ve ziraat için yüz keyl
 203. Buğday ve yüz keyl arpa ve iki yüz re's koyun ve keçisi ile
 204. Cem'an zikr olunan altı adet ma'lûmu'l-hudûd çiftlikleri
 205. Tevâbî'ı ve levâhıkı ile vakfı sahîh-i şer'î ve habsi sarih-i mer'î
 206. Edip şöyle şart ve ta'yin eylediki her sal bî i'nayeti
 207. el-mülkü'l-müte'al hasıl olan mahsul gallalın esmânından
 208. Kırk bîn akçesi serveri enbîya ve habîbî hûdâ Muhammed Mustafa
 209. Sallallâhû a'leyhi vesellem ve a'lâ âlihi ve eshâbîhi Hazretlerinin

Vakfiye No: 3529/25

- 210 - روضه و مكرمه و خطيره و مشوره لى خدامه تفریق
 211 - اولفق و كرى يك اجه سى دى روضه و معظه و نكر
 212 - جامعك خطيب و اباي و مؤذنينه على المستوى بزر
 213 - و تقسيم اولفق ايجوز هر سال ذكر اولان التنبك
 214 - اجه و جزيره و قبرس و هر سنه ارسال و يك كلن
 215 - حرمين شريفينك ساير اوقافي اجه سيله معا
 216 - ارسال اولنوب و باقى قلن اتمان غلالك بشن يك
 217 - اجه سنه وقف مرقوم متوليسى جزيره دن رغن
 218 - زيت اشترى ايدوب روغان مزبورى فونيه ده اسوده

210. Ravza-i Mükerrreme ve hâtire-i meşrebeleri huddamına tefrîk
 211. Olunmak ve yirmi bîn akçası dâhî Ravza-i Mua‘zzama-i mezkûr
 212. Cami‘inin hatip ve imamı ve müezzinlerine a‘lel seviyye tevzi‘i
 213. Ve taksim olunmak için her sal zikr olan altmış bîn
 214. Akçe-i *Cezîre-i Kıbrıs*’da her sene irsâl olagelen
 215. Haremeyn-i Şerefeynin sâyir evkafı akçasıyla mea‘n
 216. İrsal olunup ve bâki kalan esmanın gılalın beş bîn
 217. Akçasına vakfı merkûm mütevellisi Cezîreden revgan-ı
 218. Zeyt iştirâ edip revganı mezbûrî *Konya*’da âsûde

Vakfiye No: 3529/26

- 219 - اولان قطبالعارفين مولانا خداوندگار قدس
 220 - ستر الغفار حضرت بزرگوار قاني متولي سند و شيخه
 221 - ابصال انك ايجور بركت اجه ديني كواسنه خرج
 222 - اولنوب ذكر اولان روغني مولانا ي مواليهك
 223 - تربه شريفه لرند اولان قناديلك تنويرنه
 224 - خرج اين لر والييك اجه ديني قونيه ده مولوي
 225 - خانه شيخه و متولي سنه هر سنه بروجيه
 226 - نقد قبرسدر ارسال و ابصال اولنوب انردني مبلغ
 227 - مذكوريه سماج پيراهنلري اشترى ايدوب فقراء
 228 - مولوي به هر سنه تفريق ايدوب و وقف شاراليه

219. Olan Kutbul A‘rifin Mevlanâ Hûdâvendigâr kuddise
 220. Sırrahü’l-ğaffar hazretlerinin evkâfı mütevellisine ve şeyhına
 221. İsâl etmek için bîn akça dâhî kirasına harç
 222. Olunup zikir olan revganı Mevlanâ’yı mûmâ ileyhimanın
 223. Türbe-i şeriflerinde olan kanadilin tenvirine
 224. Harç edeler ve altı bîn akça dâhî **Konya**’da Mevlevî
 225. Hâne şeyhine ve mütevellisine her sene ber veche
 226. Nakit **Kıbrıs**’tan irsâl ve isâl olunup onlar dâhî meblağı
 227. Mezkûriyle semâ‘i Pirehanları iştirâ edip fukarâ-i
 228. Mevleviyeye her sene tefrîk ideler deyü vakf-ı müşârün ileyh

Vakfiye No: 3529/27

- 229 - وجه مشروح اوزره وقف و تعين ايدي و پيامد امله
- 230 - كندوسې صحت و عافيت اولاد ذكر اولان چفتلكلر
- 231 - من بعد توليت طر يقيله منصرف اوله و خسته
- 232 - وقفدن غيري مذكور چفتلكلر باقي محصوله كيف بنا
- 233 - كندوسې منصرف اولوب و كندودن مسكوكه ابراهيم
- 234 - كندو متولي اولوب وظيفه و توليت يوي اون بشراجه
- 235 - منصرف اوله و استنبولده هر كيم شيخ الاسلام مفتي
- 236 - الانام اولورسه وقف مزبور ناظر اولوب يوي بشراجه
- 237 - و پيله وكونه سكر اجه وظيفه ايله برمتدين كسنه

229. Vechi meşrûh üzere vakf ve ta‘yin edip ve madem ki

230. Kendisi sıhhat ve a‘fiyette ola zıkr olan çiftlikleri

231. Min ba‘di tevliyet tarîkiyle mutasarrıf ola ve hâssa-i

232. Vakf eden gayri mezkûr çiftliklerin bâkî mahsuluna keyfe mâ yeşa

233. Kendisi mutasarrıf olup ve kendinden sonra İbrahim

234. Kethûdâ mütevellî olup vazife-i tevliyet yevmî on beş akça

235. Mutasarrıf ola ve *İstanbul*’da her kim Şeyhu’l-İslâm ve müfti

236. el-Enâm olursa vakfî mezbûre nazar olup yevmi beş akça

237. Verile ve günde sekiz akça vazife ile bîr mütedeyyin kimesne

Vakfiye No: 3529/28

- 238 - كاتب وشرائح وظيفه ايله بر مستقيم كمنه جاذيله
 239 - وبونلك عزل ونسبي شيخ الاسلام خنزري مغربله
 240 - اوله ومصارف مذكوره دن بقاء قلان محصوله واقف
 241 - مشارا ايله اولادي وسايه ذريتي متصرف اوله لر
 242 - وابراهيم كثراد ن صكم واقف موقيا ايله اولادي
 243 - واولاد اولادي متولي اولوب خضه ووقمدر ماعد
 244 - زوايد محصوله متصرف اوله لر العباد بالله تعالى واقف
 245 - ذريتي متصرف اولدق ن صكم عتقاسي اولاد عتق
 246 - واولاد اولادي متولي اولوب خضه ووقمدر ماعد
 247 - محله ارسال وايصال يدوب زوايد ن متصرف اوله لر

238. Kâtip ve beş akça vazife ile bîr müstekîm kimesne câyî ola
 239. Ve bunların azl ve nasbı Şeyhu'l-İslâm hazretleri ma'rifetiyle
 240. Ola ve mesârîf mezkûreden bâkî kalan mahsula vakfı
 241. Müşâr ileyhin evlâdı vesâyir zürriyyeti mutasarrıf olalar
 242. Ve İbrahim Kethûdâ'dan sonra vakfı mûmâ ileyhin evlâdı
 243. Ve evlâdı evlâdı mütevellî olup hâssa-ı vakıfdan ma'ada
 244. Zevâid mahsula mutasarrıf olalar el-i'yâz billâhi tea'lâ vakfın
 245. Zürriyeti munkarız olduktan sonra utekâsı ve evlâdı utekâsı
 246. Ve evlâdı evlâdı mütevellî olup hâssa-i vakfı her sal
 247. Mahalline irsâl ve isâl edip zevâidine mutasarrıf olalar

Vakfiye No: 3529/29

- 248 - انردخی متقراض اولدقدن صکر ذکر اولنان
 249 - چفتلکک زوایدی دخی حرمین شریفینک سایر
 250 - اوقافه الحاق اولنوب من بعد تبدیل و تغییر
 251 - اولنمایه دیو ذکر اولنان التي عدد چفتلکی جمله نالچی
 252 - ولو احقیله بعد التخلیه متولی مرقوم محمد بن
 253 - محمود تسلیم ایدوب اول دخی سلم و تقضایلدی
 254 - دیو مجلس شریفه اقرار ایدوکر صکر متولی مرقوم
 255 - وکیل موفی الیهی جمیع اقرارن و جاها و شفاها
 256 - تصدیق ایدوکر صکر وکیل مذکور وکالة محکیمی

248. Onlar dâhî munkarız olduktan sonra zıkr olunan
 249. Çiftliklerin zevâyidi dâhî Haremeyni-şerefeynin sâyir
 250. Evkâfına ilhâk olunup min ba‘di tebdîl ve tağyir
 251. Olunmaya deyü zıkr olunan altı adet çiftliği cümle tevâbî‘i
 252. Ve levâhikıyle ba‘det-tahliye mütevellî-i merkûm Mehmed bîn
 253. Mahmud’a teslim edip evvel dâhî teslim ve tesarruf eyledi
 254. Deyü meclis-i şerifinde ikrâr ettikten sonra mütevellî-i merkûm
 255. Vekil mûmâ ileyhi cem‘i ikrârında ve câhen ve şifâhen
 256. Tasdik ettikten sonra vekil mezkûr vekâleti muhakkiyesi

Vakfiye No: 3529/30

- 257 - حسبيله وقف لازمه دكلرد بوجه وقف دن رجع
 258 - ايدوب موكلتي مشار اليهك ملكه استرداد ابلد وكن
 259 - متولي مرقوم اصح اقوال اوزره جمله سنك وقتني
 260 - لازمدر ديواش بونوق رفيق ذير صدر كتاب
 261 - غير نصاب اولان عالي جناب بدر پور اولولالابا
 262 - افضل شاهد زمان اكل غاريز دوران حامي
 263 - بيضة الاسلام ايد رحمة الله سبحانه الي كافة الانام
 264 - لازالت المسائل الشرعية مفقودة بانال اذله وصدور
 265 - سكوت لمرغية موسسه بحطوط احكامه حضوره
 266 - مرافعه اوليج مشار اليه حاكم دني مقال جانين

257. Hasebîyle vakf-ı lâzım değildir deyü vakıfıdan rücu‘
 258. Edip müvekkili müşârun ileyhın mülküne istirdat eyledi ve kendi
 259. Mütevellî-i merkûm essah ekvâl üzere cümlesinin vakfı
 260. Lâzımdır deyü iş bu tevfiği refiği ziveri sadrı kitâb
 261. A‘nberi nisâb olan a‘li cenâb bedr-i pür kadr ülü’l el-bâb
 262. Efdal müşâhid zaman ekmeli nehâzini devrân hamî-i
 263. Beyzâtü’l-islâm ayeti rahmetullâhi sübhânehü ila kâffeti’l-enâm
 264. La zâleti’l-mesâili’ş-şer‘iyyete mefkudetü bî enâmil eklâma ve sudûrî
 265. Sekveni’l-mer‘iyyete müveşşehe bî hudûd âhkâm huzurunda
 266. Mürâfî‘a olacak müşârün ileyh hâkim dâhî makal cânibinde

Vakfiye No: 3529/31

- 267 - وكلام فریقین تأمل اینق وفکر دقیق ایدوب
 268 - جانب خیری ترجیح انکیر اوقاف مرسومه نک
 269 - عالمابین الایمة الاسلاف لزوم وقفیتنه حکم
 270 - شرعی وقضاء مرغی ایتدیلر بصرجه سید
 271 - وقف لازما اولدی من بعد نقضه بحال محال
 272 - واخلول وابطال مستنع الاحتمال در فربدله
 273 - بعد ما سمعه فانما الله علی الذین یدلونہ ان الله
 274 - سمیع علیم واجرا لواقف علی الجمال کریه انه
 275 - لا یضیع اجر المحسنین بل یضاعف لهم الحسنات

267. Ve kelâmı ferîkında teemmülü enik ve fikri dakik edip

268. Cânib hayrı tercih etmeyin evkâfı mersûmenin

269. Â‘limen beyne’l-eimmetü’l-islâf lüzûm vakfiyete hükm-i

270. Şer‘i ve kazâ-i mer‘i ettiler pes cümleside

271. Vakfı lâzım oldu min ba‘dı nakzına mecâl-i mahal

272. Ve ihlâl ve ibdâl mümteni‘ü’l-ihitimâldır “*femen beddelehü*

273. Ba‘de ma semia ‘hü feinnema ismühü alellezine yübeddilunehü innellahe

274. Semi‘un a‘lim” (Kur’an, Bakara-2/181, فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ فَإِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ Meal: “Her kim işittikten sonra vasiyeti değiştirirse, günahı ancak onu değiştirenlerin boynunadır. Şüphesiz Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir) ve ecru’l vakf a‘lel hayyil kerîm “*innehü*

275. Layudiü‘ ecran muhsinin” (Kur’an, Hud-11/115, إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ Meal; “Allah iyilik edenlerin mükafatını zayi etmez” bel yüda‘afu lehümül hasenât

Vakfiye No: 3529/32

276 - في كل وقتٍ وحينٍ وصلى الله على سيدنا
 277 - وسندنا محمد وآله وصحبه أجمعين تحريراً في
 278 - محرم الحرام سنة ثمان مائة
 279 - كرم الامراء الكرام
 مولانا احمد الكرمي
 اعلیٰ العلماء المحیون
 درود ارباب القاد
 قدوة ال
 مراد ال

276. Fi külli vaktin ve hine ve sallallâhu a‘lâ seyyidina

277. Ve senedena Muhammed ve âlihi ve sahbîhi ecmei‘n tahriran fi evâili

278. Muharremü’l-haram min şuhur-i sene semâniye ve elf

279. Şuhûdü’l-hâl

Vakfiye No: 3529/33**Vakfiye No: 3529/34**

281

اعلىٰ العلماء المحیون
 مولانا احمد الكرمي
 اعلیٰ العلماء المحیون
 درود ارباب القاد
 قدوة ال

280

كرم الامراء الكرام
 مولانا احمد الكرمي
 اعلیٰ العلماء المحیون
 درود ارباب القاد
 قدوة ال

281

Âlemü’l U‘lemaü’l Haremeyn
 Mevlâna Hûdâ Kerem
 Efendi El-Müfti
 Cezîre-i Kıbrıs

280

Emîru’l Ulemaü’l Kirâm
 Hazreti Seyit Ahmet
 Paşa

Vakfiye No: 3529/35**Vakfiye No: 3529/36**

283

قدوة ال
 مراد ال
 اعلیٰ العلماء المحیون
 درود ارباب القاد

282

قدوة ال
 مراد ال
 اعلیٰ العلماء المحیون
 درود ارباب القاد

283

Kıdvetü’l
 Ümerâi’l Kirâm
 Hüseyin Merhum
 Mirâlay

282

Kıdvetü’l Edîbü’l İkbâl
 Faslı Efendi
 Defterdâr
 Kıbrıs

Vakfiye No: 3529/367

285

دودة الامراء
هووس
سكيد
دور

285

Kıdvetü'l Ümerâ
Mahrusa
Kethudâ-i
Defter

Vakfiye No: 3529/39

287

دودة الامراء
محمد اغا
سكيد
موس

287

Kıdvetü'l Ümerâ
Mehmet Ağa
Yeniçeryâni Kıbrıs

Vakfiye No: 3529/41

289

محمد اوس
سكيد
دور
عالي

289

Fahru'l Havas
Hüseyin Çavuş
Dergâhı
Âli

Vakfiye No: 3529/38

284

دودة الامراء
انكرام مصطفى
مرثوا عمار

284

Kıdvetü'l Ümerâ-i
el-Kirâm Mustafa Bey
Mîr Livâ Magosa

Vakfiye No: 3529/40

286

دودة الامراء
دور
سكيد
دور
سكيد
موس

286

Kıdvetü'l Ekârim
Korkut
Efendi
Defterdârı
Sâbık
Kıbrıs

Vakfiye No: 3529/42

288

محمد اوس
سكيد
دور
سكيد
موس

288

Metü'l Ayân
Ca'fer Ağa
Yeniçeryâni Kıbrıs
Sâbık

Vakfiye No: 3529/43

291

عمره ولا
الانام مولانا
محمد افندي
قاصي ومارية

291

U'mdetü Vülâtü
El-Enâm Mevlâna
Muhammed Efendi
Kadı Maserya

Vakfiye No: 3529/44

290

قدومه لفضيلة
والخطام مولانا
سوي افندي
قاصي ومارية

290

Kıdvetü'l Kudat
ve'l-Hukkâm Mevlâna
Suphi Efendi
Kadı Girne

Vakfiye No: 3529/445

293

قدومه لانا
قاصي ومارية

293

Kıdvetü'l Umerâi
Hacı Seyyid
Çavuş

Vakfiye No: 3529/46

292

محمد افندي
احمد افندي
قاصي ومارية

292

Fahru'l Umerâ
Ahmed Ağa
Yeniçeryâni
Sâbık

Vakfiye No: 3529/47

295

محمد افندي محمد علي
المتوفى

295

Fahru'l Umerâ Mehmed Çelebî
el-Müteferrika

Vakfiye No: 3529/48

294

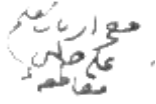
محمد افندي
محمد افندي
قاصي ومارية

294

Fahru'l Ayân
Mehmed Çavuş
Dergâhı
Âli

Vakfiye No: 3529/49

297

297

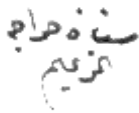
Fahru'l Erbâbu'l 'Ilm

Ali Çelebî

Mukata'a

Vakfiye No: 3529/51

299

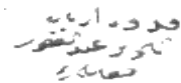
299

Sinan Hoca

ez-Zâim

Vakfiye No: 3529/53

301

301

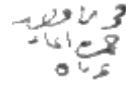
Kıdvetü Erbâb-ı

Tahrir Abdulgafur

Maserya

Vakfiye No: 3529/50

296

296

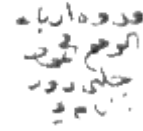
Fahru'l Umerâ

Hamza Ağa

Yeniçeryân

Vakfiye No: 3529/52

298

298

Kıdvetü'l Erbâb-ı

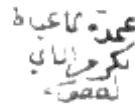
el-Kirâm Mehmed

Çelebî Devri

Nahiye

Vakfiye No: 3529/54

300

300

Umdetü'l Ayân

Yeniçeri Alayı

Lefkoşa

Vakfiye No: 3529/55

303

رضوانه اغا
زید علی
باف

303

Rıdvan Ağa
Zü'amâ-i
Baf

Vakfiye No: 3529/57

305

محمود کتخدا
کریم

305

Mahmut Kethûdâ
ez-Zâim

Vakfiye No: 3529/59

307

حاجی محمد
کونان

307

Hacı Mehmed
Alona

Vakfiye No: 3529/56

302

علی کتخدا
چاوش

302

Ali Kethudâ-i
Çavuşan

Vakfiye No: 3529/58

304

مصطفی
اغا کتخدا
لکوشا

304

Mustafa
Ağa Fırıncıyı
Lefkoşa

Vakfiye No: 3529/60

306

حسن کتخدا
کونان

306

Hasan Kethûdâ
Yeniçeryân

Vakfiye No: 3529/61

309

وادی
بیربای

309

Vad
Bîrbey

Vakfiye No: 3529/63

311

حاجی مصطفی
بیربای

311

Hacı Mustafa
Bîrbey

Vakfiye No: 3529/62

308

حسن
بیربای

308

Hasan Ser
Pile

Vakfiye No: 3529/64

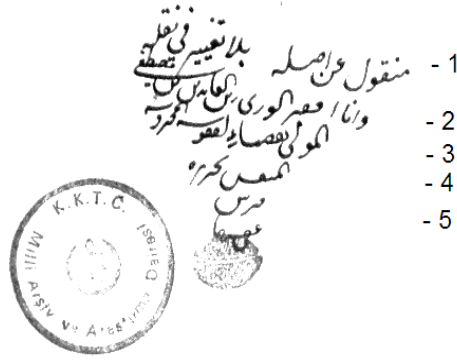
310

ابراهیم
بیربای

310

İbrahim
Bîrbey

Vakfiye No: 3529/2-1

- 6 - حمد وسپاس بی حد و بی قیاس اول واقف احوال اولان خالق
7 - الجن والناس ومطلع افعال اولان رازق الاناس خیریه
8 - اولسونکه والله یدعوا الی دار السلام کلام قدیمی الی عیالی
9 - دار نعیمه دعوة ان الذين ینفقون اموالهم فی سبیل الله

1. Menkûl a'n âslı bîlâ tağyir fî naklihi
2. Ve ene a'karu'l-verâ Zeynel Abîdin bîn Mustafa
3. El-Mevlâ bî kazâ-i *Lefkoşa* mahrûsa-i
4. el-Müfettişü'l-Cezîre
5. *Kıbrıs*
6. Hamdi ve sipasi bî had vebî kıyas ol vakfı ahval olan haliki
7. el-Cin ve'n-nas ve muttali'ü ef'al olan raziku'l-ânas hazretlerine
8. Olsun ki "Vallahu yedu' ila darisselam" (Kur'ân, Yunus-10/25, وَاللّٰهُ يَدْعُوْا اِلٰى دار السَّلَامِ Meal; "Allah esenlik yurduna çağırır") kelâmı kadimi ile i'badini
9. Dar-ı na'imine da'vet "innellezine yunfikune emvalehüm fî sebilillahi" (Kur'ân, Bakara-2/262, الَّذِينَ يُنْفِقُوْنَ اَمْوَالَهُمْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ Meal; "Mallarını Allah yolunda harcayan")

Vakfiye No: 3529/2-2

- 10 - قول كريمي ايله طرف خيرات وسبيل حسناتي انلره اعلوم والهام
 11 - اتمكله عنايت رحمت ايلدي وصلوة وسلام اول سيدنا
 12 - موفق موافق احسان شفيع زمره و انسان دليل طريقت
 13 - صواب رهناي راه ثواب اولان حبيب خدا و رسول
 14 - با صفا محمد مصطفي نبي الله تعالى عليه وسلم خيري
 15 - اوزرينه اولسونكه حقدين خلقه رحمت و مجموع عالمه
 16 - باعث عزت و رفعت اولوب اذامات ابن ادم انقطع
 17 - عمله الايتات علم نافع ينفع به و ولد صالح يدعوه له
 18 - و صدقة جارية في سبيل الله قول شريفي ايله خلق و جوه خيرات

10. Kavli kerimi ile tarafı hayrat ve sebili hasenatı onlara i’lâm ve ilham
 11. Etmekle i’nâyet ve rahmet eyledi ve’s-salatu ve’s-selâm ol seyyidina
 12. Müveffıkı mevâfık ihsan şefî’i zümre-i insan delil-i tarik
 13. Sevabı rahnumayı rah sevâb olan habîbî hûdâ ve rasûlî
 14. Bâ safâ Muhammed Mustafa Sallaallahu te’alâ a’leyhi vesellem hazretleri
 15. Üzerine olsun ki haktan halka rahmet ve mecmu’u â’lime
 16. Ba’is i’zzet ve rif’at olup iza mate ibn-i Âdem inkıta’a
 17. Amelehu illâ min sülüs “İ’lmi naf’i yenfe’u bihi ve veledi salih yed’u lehü
 (Hadis, عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: “إِذَا مَاتَ الْإِنْسَانُ انْقَطَعَ عَنْهُ (عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: “إِذَا مَاتَ الْإِنْسَانُ انْقَطَعَ عَنْهُ) Ebû Hüreyre’den rivayet edildiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur: “İnsan ölünce üç şey dışında ameli kesilir: Sadaka-i câriye (faydası kesintisiz sürüp giden sadaka), kendisinden faydalanılan ilim ve kendisine dua eden hayırlı evlât)”
 18. ve sadakatı cariyete fi sebîlillah” kavli şerifi ile haliki vucuh hayrata

Vakfiye No: 3529/2-3

- 19 - طالبين وحسانات مبرراته راغبين ايلدي وديجي آلا اصحاب
 20 - اولوالالباب ايلدي اوزرلرينه اولسونكه صراط مستقيمه
 21 - هاديلر وطريقه مناديلدر رضوان الله تعالى عليهم
 22 - اجمعين الي يوم البعث والدين انا بعد سبب تنميك كتاب
 23 - صواب نصاب وموجب تعليق خطاب ثواب ثابا ولدركه
 24 - حالا قبرس بكريكمسي اولان اميرالامراء الكرام كبرياء
 25 - الفخام مؤيد جيش الاسلام صاحب الجوار المشات
 26 - في البحر كالا اعلام منكس رؤس الكفرة والاسنام
 27 - ذو القدر الشامع والمجدد الراشح حضرت جعفر پاشا

19. Talibeyn ve hasenatı müberrata rağbeyn eyledi ve dâhî âl ve ashab
 20. Ülü'l-el bâbları üzerlerine olsun ki sıratı mustekıme
 21. Hâdiler ve tariki hakka münâdiler rıdvanullahi te'alâ a'leyhim
 22. Ecme'in ilâ yevmil ba's ve'd-din emma ba'd sebebî tenmik-ı kitâb
 23. Sevabı nisâb ve mucibî ta'lîk-ı hitâb sevabî meab oldur ki
 24. Hala **Kıbrıs** Beylerbeyisi olan Emiru'l-Ûmerâi'l-Kirâm Kebîru'l-Küberâi
 25. l-fahham müeyyed ceşşü'l-İslâm sahibu'l civaru'l meşaat
 26. “*Filbahri kel a'lam*” (Kur'ân, Rahmân-55/24, في الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ Meal:
 “Denizde akıp giden dağlar gibi”) münekkisi ruusi'l-keferetü vel asnâm
 27. Zulkadirü's-şamih vel-mecdürrasah Hazreti Ca'fer Paşa

Vakfiye No: 3529/2-4

- 28 - يَسَّرَ اللَّهُ لَهُ فِي الدَّارَيْنِ مَا يَشَاءُ طَرَفَ عَالِي الدُّنْيَا وَقَفَ
 29 - آتَى الذِّكْرَ أَقْوَارَهُ وَدَعَا رُجُوعَهُ بِمَا هُوَ فَجَّحُ النَّبُوتِ
 30 - شَرَعَ وَكَالَيْتِي ثَابِتَهُ أَوْلَانِ قُدْرَةِ الْأَمَانِ وَالْأَقْرَابِ
 31 - شَرَفْنَا لِعَصْدُورِ الْأَرْكَانِ هَدَمَ أَغَا إِبْنِ عَبْدِ الْمَنَّانِ
 32 - مَجْلِسُ شَرِيعَةِ شَامِخِ الْأَرْكَانِ وَمَحْفَلُ دِينَ مَنِيفٍ
 33 - رَاسِخُ الْبَيَانِ لِأَجْلِ التَّجِيلِ مَتَوَلَّى نَصْبِ الْوَكِيلِ فَخْرُ الْأَعْيَانِ
 34 - مَحْمُودُ بَيْكِ إِبْنِ عَبْدِ الْوَهَّابِ مَحْضَرُهُ أَقْرَارُ صَحِيحِ شَرِيعَةٍ
 35 - وَاعْتِرَافُ صَرِيحٍ مَرْغِي قُلُوبٍ مُوَكَّلَةٍ مَوْفِي أَلْيَا سَبْعِ اللَّهِ نَعْمَ
 36 - عَلَيْهِ حَضَرَتِي وَقَتَاكَ عَاتِبِينَ مَائِلٍ وَأَخْرَجَ تَخْيِيرًا يَدُوبِ
 37 - أَنْظَرُ الْأَهْلَ دَارَ فَنَادَنَ دَارَ بَقَايَاهُ انْتِقَالَ وَبُيُوتِ عُنَادَنَ

28. Yesserallahu lehü fiddareyn ma yeşa' tarafı a'lilerinden vakf-ı
 29. Âtız zikri ikrara ve da've-i rucu'a bâma hüve nehcüş sübut
 30. Şer'an vekaleti sabîte olan kıdvetü'l-emsâl ve âkran
 31. Şerefü's-sudur vel erkân Hemdem Ağa ibn-i Abdülmennan
 32. Meclis-i şer'i şerif şamihu'l-erkân ve mahfeli dini münîf
 33. Râsihul beyânda li icli't-tescil mütevellî nasb eylediki fahru'l-â'yan
 34. Mahmud Bey ibn-i Abduddeyyan mahzerinde ikrârı sahih-i şer'i
 35. Ve i'tirafı sarihi mer'i kalıp müvekkilim mûmâ ileyh esbeğallahu nı'mehu
 36. A'leyh hazretleri vaktakim a'kıbetin teemmül ve ahiretin tahayyür edip
 37. Ahirü'l-emr dâr-ı fenâdan dâr-ı bekâya intikâl ve bu beyti i'nâdan

Vakfiye No: 3529/2-5

- 38 - سرای صفایہ ارتحال امر محقق و قول مصدق اید و کین
- 39 - تفکراتی ایسه جزیره قیروس طوزله قضاسی تواجند —
- 40 - ایا انا نام قریه ده واقع اولوب لیدی الاهالی و الجیران
- 41 - معلوم الحدود اولان اولینی وینه قریه ده مرقوده
- 42 - واقع التیوز سکسان عدد زیتون اعلی رینی و فغور عدد
- 43 - خرنوب اعلی رینی و نفسی عوده تمام کلینی حلی سند
- 44 - واقع لیدی الاهالی و الجیران معلوم الحدود فوقانی
- 45 - و تختانی بش باب اولری و حوض و ساقیه و اشجان
- 46 - مشمر و غیر مشمر سیله و محوطه و برکنیه مخزن مشمل ع

38. Seray-ı sefaya irtihal emr-i muhakkak ve kavlu musaddik ile ve kini

39. Tefekkür etti ise cezire-i *Kıbrıs*'ta *Tuzla* Kazası tevâbî'inden

40. *Ayaana* nâm karyede vâkî' olup lede'l-ahâli ve'l-ceyran

41. Ma'lumu'l-hudûd olan evlerini ve yine karye-i merkûmede

42. Vâkî' altı yüz seksen a'det zeytun ağaçlarını ve dokuz a'det

43. Harnub ağaçlarını ve nefsi *Mağosa*'da hammam ve külheyni havlusunda

44. Vâkî' ledel ahâli vel ceyran ma'lumu'l-hudûd fevkânî

45. Ve tahtâni beş bâb evleri ve havz-ı ve sakiye eşcâr-ı

46. Müsmire ve gayri müsmiresiyle ve mahtuta ve bîr künyesi mahzene müştemil bahçe

Vakfiye No: 3529/2-6

- 47 - و سرای قرینه واقع اولوب ایکی طرفی موخیالیه پاشا
- 48 - حضرتلری ملکی و ایکی طرفی طریق عام ایله محدود اولوب
- 49 - حمامه متصل اوج باب دکانی و مقابله سند بر طرفی
- 50 - بربر دکانی و اوج طرفی طریق عام ایله محدود بشرباب
- 51 - دکانی و لیدی الجیران معلومه حدود برقع خانه و اکا
- 52 - متصل برتواز و برجی دکانی وینه عام قرینه واقع
- 53 - اوج طرفی موکتم موخیالیه ملکی و بر طرفی طریق عامه محدود
- 54 - اولوب بر فونی متصل بر باب طاحوفی توابعی و لواحقیه "
- 55 - و قلعه و ماغوسه خارجند لیدی الاهالی و الجیران معلوم
- 56 - الحدود اولوب بر صوقیوسی و بر حوضی و ایکی ساقیه

47. Ve saray kurbunda vâkî' olup iki tarafı mûmâ ileyh Paşa
48. Hazretleri mülkü ve iki tarafı tariki a'm ile mahdûd olup
49. Hammama muttasıl üç bâb dükkânı ve mukâbelesinde bîr tarafı
50. Berber dükkânı ve uç tarafı tariki a'm ile mahdûd beş bâb
51. Dükkân-ı veledi'l-ceyran ma'lumetü'l-hudûd bîr kahvehâne ve ana
52. Muttasıl bîr gazzaz vebîr cebeci dükkânlarını ve yine hamam kurbunda vâkî'
53. Uç tarafı müvekkilim mûmâ ileyh mülki ve bîr tarafı tariki a'mla mahdûd
54. Olup bîr fırını müştemil bîr bâb tahun tevabî'i ve levâhıkıyle
55. Ve kala-i *Mağosa* haricinde ledel ahâli vel ceyran ma'lûmul
56. Hudûd olup bîr su kuyusu ve bîr havzı ve iki sakiye

Vakfiye No: 3529/2-7

- 57 - وایکی مخزن و اشجار مشتم و غیر مشتمل حمزہ بزرگ باغچہ
 58 - دیکھلہ معروف باغچہ بوجملہ ذکر اولان ملککری جمیع
 59 - توابعی ولوا حقیلہ مالذین افراز اید و بحسبہ الله تعالی
 60 - و طلباً لمضاة ربه الاعلی وقف صحیح شرعی و حبس
 61 - صریح مرعی اید و ب شویله شرط و تعیین ایلدیکه
 62 - حاصل اولان محصولدن یو براتیجه وظیفه محمدسه
 63 - لففوشه ده واقع ایاصوفیه جامعند معرف اولنه
 64 - و براتیجه وظیفه ماغوسه ده واقع ایاصوفیه
 65 - جامعند معرف اولنه و یریلوب ایلر دی یو براتیجه

57. Ve iki mahzen ve eşcâr-ı müsmire ve gayri müsmire-i müştemil Hamza Bey bahçe
58. Demekle ma'rûf bahçe bu vech ile zikr olunan mülklerini cemi'
59. Tevabî'ı ve levâhıkıyle malından ifraz edip hasbetallâhü te'âlâ
60. Ve taliben li merdati rabbîl a'la vakfı sahih-i şer'î ve habsi
61. Sarihi mer'î edip şöyle şart ve ta'yin eyledi ki
62. Hâsıl olan mahsulünden yevmi bîr akça vazife mahrusa-i
63. *Lefkoşa*'da vâkî' *Ayasofya* cami'inde mu'arrif olan
64. Ve bîr akça vazife *Mağosa*'da vâkî' *Ayasofya*
65. Cami'inde mu'arrif olana verilip onlar dâhî yevmî bîr akça

Vakfiye No: 3529/2-8

- 66 - وظیفہ لرین الوب واقف موجب الیہک روح شریفینہ⁵
- 67 - جمعہ کو فی دعا ایدہا باقی قانون محصلین³
- 68 - ماغوسہ یہ کتور دو کی ماو جارینک صوبی فرجینہ⁷
- 69 - صرف اولنہ دیو شرط و تعیین ایدوب و ماد املکہ کندور³
- 70 - روح نفسلری قالب جسد لرینہ انیس لری اولہ
- 71 - وقف مذکورہ تولیت طریقیہ کند و لر متصرف اولالار
- 72 - وبعد الانقضاء فخر الاعیان ابراہیم بیک متولی اولوب
- 73 - و مذکور ابراہیم بیکدن صکرہ مشارالیه میر میران²
- 74 - عالیشان حضر تونیک اولادی و اولاد اولاد متولی¹
- 75 - اولوب وبعد الانقراض صانہم اللہ عن الانقراض¹
- عین

66. Vazifelerin âlup vakfı mûmâ ileyhin ruhu şeriflerine
67. Cum'a günü du'a edeler bâkî kalan mahsulun
68. **Mağosa**'ya götürdüğü mâ-i cârinin suyolu harcına
69. Sarf oluna deyü şart ve ta'yin edip ve mademki kendilerin
70. Ruhu nefsleri kalib-i cesetlerinde enisleri ola
71. Vakfı mezkure tevliyet tarikiyle kendileri mutasarrıf olalar
72. Ve ba'del inkıza-i fahrul a'yan İbrahim Bey mütevellî olup
73. Ve mezkure İbrahim beyden sonra müşârun ileyh mîrî mîrân
74. A'lişân hazretlerinin evlâdı ve evlâdı evlâdı mütevellî
75. Olup ve ba'del inkıraz sanihümüllahü a'nil inkıraz

Vakfiye No: 3529/2-9

- 76- متقاسي واولاد عنقاسي متولي اولوب وبعدا انقراض
 77- اياسوفيه متوليسي اولنلر يوي اكي اكچه وظيفه متولي
 78- وماغوسه قاضي سي اولنلر دنجي يوي اكي اكچه وظيفه
 79- ناظر اولاولو صوبولچيلر دن اكي كسنة يوي دورت اكچه
 80- وظيفه ايله بري و اوج اكچه وظيفه ايله بري
 81- اوله لرد يوعين ايلدي و وقف مذكورې جمله توابي
 82- بعد التخليه متولي مسفوره تسليم ايدوب اولدخ
 83- تسلم و تصرف ايلدي ديواقرا ايدوب متولي
 84- وكيل مشارالهم كلهم مشرحن بالمواجبه تصديق

76. U'tekâsı ve evlâdı u'tekâsı mütevellî olup ve ba'del inkıraz
 77. **Ayasofya** mütevellisi olanlar yevmi iki akçe vazife ile mütevellî
 78. Ve **Mağosa** kadısı olanlar dâhî yevmî iki akça vazife ile
 79. Nâzır ola ve su yolcularından iki kimesne yevmi dört akça
 80. Vazife ile bir ve üç akça vazife ile bir su yolcusu
 81. Olalar deyû ta'yin eyledi ve vakfî mezkûr cümle tevabî'i ve levâhıkıyla
 82. Ba'det-tahliye mütevellî-i mesfura teslim edip ol dâhî
 83. Tesellüm ve tasarruf eyledi deyû ikrar edip mütevellî-i merkûm
 84. Vekil müşârun ileyhın kelâmı meşrûhun bîl muvâcehe tasdik

Vakfiye No: 3529/2-10

- 85 - وبالمشافهة تحقيق ايروب امر وقف تام وحال تسيل
 86 - انجام بولدردن صكره وكيل مشاراليه جانب وقفدت
 87 - طرف شقاقة توجه ايروب امام اعظم وهمام اختم
 88 - امام ابو حنيفه حضرتي قتن وقف عقار لازم المني
 89 - رجوع جائز اولدوغنه بناء وقف مذکور دن رجوع ايوب
 90 - موكل مولى اليك ملكه استردايلدوكن متولي مزبور
 91 - مجادله وخصمه ايروب اكرچه امام اعظم قتن
 92 - لزوم منعددر كن اماين هماين و بدرين ققامين
 93 - امام ابو يوسف الثاني وامام حمزا المشياي قتلزن وقف
 94 - ولزوم متلان ماذرديو صدر كتابي موقع اولان حاكمه

85. Ve bîl müşafehe tahkik edip emr vakf tamam ve hali tesyil-i
 86. Encam bulduktan sonra vekil müşârun ileyh canib vakıftan
 87. Taraf-ı şekaka teveccüh edip İmam-ı A‘zam ve hümâmı efham
 88. İmam Ebu Hanife hazretleri katında vakfa a‘kar lâzım olmayıp
 89. Rücu‘ caiz olduğuna bânaen vakfı mezkureden rücu‘ edip
 90. Müvekkili mûmâ ileyhin mülküne istirda eyledi ve kendi mütevellî-i mezbura
 91. Mücadele ve muhasama edip eğer ki İmamı A‘zam katında
 92. Lüzumu mün‘addimdir lâkin imâmeyn Humâmeyn ve Bedreyn Kumkâmeyn
 93. İmam-ı Ebu Yusuf es-Sâni ve İmam-ı Muhammed eş-Şeybâni katlarında vakf
 94. Ve lüzumu mütelâzımandır deyû sadr-ı kitabî müvekkî‘ olan hâkime

Vakfiye No: 3529/2-11

95 - مرافعه اولوب حكم طلبايندكن حاكمو في اليه احسن الله

96 - اليه دخی حاشينك كلومني اصفا و طر فینك مرامی

97 - استقصا ایتدو کدر صلح اینه و مجتهدین رضوان الله تعالی

98 - عیلهم اجمعین بینده جاری اولان خلوفه عالم

99 - اولدو یز سببیه جانب وقفی اولی کور و بابا مین

100 - مشار الیهما قولری اوزره اولاحتن وقفه و ثانیاً

101 - لزومنه حکم صحیح شرعی ایله حکم ایدوب محکوم به

102 - اولعله جمع علیه اولوب من بعد نقض و نقضیه

103 - محال محال و تبدیل و تغییرنه امکان ممنوع الاحتمال

95. Mürafia' olup hüküm talep ettikte hâkim mûmâ ileyh âhsenallahu

96. İleyh dâhî habîbînin kelâmını esfa tarafeynin meramını

97. İstiksa etti ve kendinden sonra eimme-i müctehidin rıdvnullahi teâ'lâ

98. A'leyhim ecmei'n beytinde cârî olan hallafe a'lim

99. Olduğu sebebîyle canib vakfa evlâ görüp imâmeyn

100. Müşarun ileyhima kavilleri üzere evvela sıhhat vakfa ve saniyen

101. Lüzumuna hükmü sahih-i şer'î ile hüküm edip mahkûm bîh

102. Olmakla mecmu' aleyh olup min ba'di nakz ve nakzına

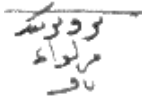
103. Mecal-i mehal ve tebdil ve tağyirine imkân mümteniü'l-ihtimal

Vakfiye No: 3529/2-13

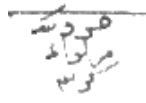
Vakfiye No: 3529/2-14

Vakfiye No: 3529/2-15

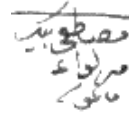
112

111

110

112

Perviz Bey
Mîr-î Livâ
Baf

111

Hasan Vekil
Mîr-î Livâ
Girne

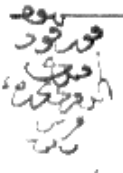
110

Mustafa Bey
Mîr-î Livâ
Mağosa

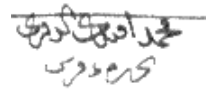
Vakfiye No: 3529/2-16

Vakfiye No: 3529/2-17

114

113

114

Korkut
Efendi
ed-Devri Cezîre-i
Kıbrıs
Sâbık

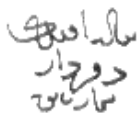
113

Mehmed Efendi el-Kusverî
Cezîre-i Kıbrıs

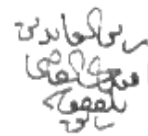
Vakfiye No: 3529/2-18

Vakfiye No: 3529/2-19

116

115

116

Polat Efendi
Defterdâr
Timar Sâbık

115

Zeynel Abîdin
Efendi el-Kadı
bî-Lefkoşa
Sâbık

Vakfiye No: 3529/2-20

118

علی چلی
معاظم

118

Ali Çelebî
Mukata‘a

Vakfiye No: 3529/2-21

117

علی چلی
رودنامہ

117

Hüseyin Çelebî
Rûznâme

Vakfiye No: 3529/2-22

121

مختار وروانی
القامی
نسب

121

Mehmed Hurufi Ahmed
el-Kadı
Piskopi

Vakfiye No: 3529/2-23

120

مصطفیٰ چلی
وارداتی

120

Mustafa Çelebî
Varidâtı

Vakfiye No: 3529/2-24

119

رسوایہ چلی
محاسبہ

119

Rıdvan Çelebî
Muhâsebe

Vakfiye No: 3529/2-25

123

ارسلان
فوات
امام
سانی

123

Arslan
Fuat
İmam
Sâni

Vakfiye No: 3529/2-26

122

علی چلی
جامعہ

122

Ali Çelebî el-Hatîp
bî-Camii Magosa

Vakfiye No: 3529/2-27

126

126

Ali Bey
Müzekki-i

Vakfiye No: 3529/2-28

125

125

Piyale Bey
Tezkere

Vakfiye No: 3529/2-29

124

124

Abdi Çavuş
Dergâhı
Âlî

Vakfiye No: 3529/2-30

128

128

Mehmed Ağa
Derdâr
Magosa

Vakfiye No: 3529/2-31

127

127

el-Hâc Mehmed
el-Vazenî
Şehir
Boyakcı

Vakfiye No: 3529/2-32

133

133

Ve gayruhum
Minel hazirun

Vakfiye No: 3529/2-33

132

132

Fahru'l Efdal
Çavuş
Kıbrıs

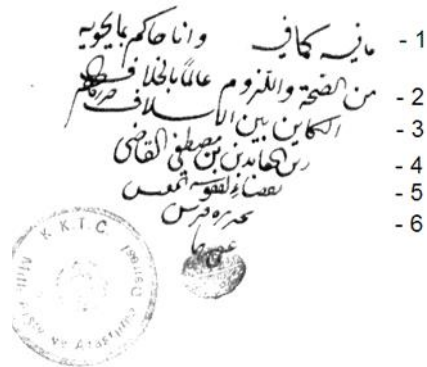
Vakfiye No: 3529/2-34

131

131

Fahru'l Efdal
Çavuş
Kıbrıs

Vakfiye No: 3529/3-1

- 1 - ما فيه كفاية وانا حاكم بما يحويه
- 2 - من الصحة والقرنوم عاذا بالخلاف
- 3 - الكاين بين الامام
- 4 - زين العابدين بن مصطفى الكايني
- 5 - لفتوشا
- 6 - حمزة
- 7 - حمد وسپاس بي حدوبي قياس اول واقفا احوال اولان
- 8 - خالق الجن والناس ومطلع افعال اولان رازي الاناس
- 9 - خضر لبرينه اولسونكه والله يدعوا الى دار السلام كلهم تدري
- 10 - ايله عبادي دار نعيمه دعوت ان الذين ينفقون

1. Mafihi kemâ fih ve ene hâkim bîma yahviyye
2. Min sıhhati vel-luzûm a‘limen bîl hılafighim
3. el-Kain beynel islâf
4. Zeynel Abîdin Bîn Mustafa el-Kadı
5. el-Kaza-i **Lefkoşa** el-Müfettiş
6. bî-Cezire-i **Kıbrıs**
7. Hamdi ve sipasi bî had ve bî kıyas ol vakfı âhval olan
8. Haliku’l cin ve’n-nas ve muttali‘u ef‘al olan razul ânas
9. Hazretlerine olsun ki “Vallahu yed‘u ila darisselam” (Kur’ân, Yûnus-25/25);
والله يَدْعُوا إِلَى دَارِ السَّلَامِ Meal; “Allah esenlik yurduna çağırır)” kelâmı kadîmi
10. İle i‘badini daru na‘imine da‘vet “İnnellezine yünfikune

Vakfiye No: 3529/3-2

- 11 - اموالهم في سبيل الله قول كري اليه طريق خيرات
- 12 - وسبيل حسناتي انزلهم العلم والهام انتملكه عنايت
- 13 - رحمت ايلدي وصلوة وسلام اول سيدنا موفت
- 14 - موافق احسان وشفيع زمرة انسان دليل طريق صواب
- 15 - رهنماي راه ثواب ولان حبيب خدا ورسول باصفا
- 16 - محمد مصطفى صلى الله تعالى عليه وسلم خير نبي
- 17 - اورز يه اولسونكه حعدن خلفه رحمت وجمع عالم
- 18 - غرت ورفعت اولوب اذامات ابن آدم انقطع عمله
- 19 - الامن نك علم نافع ينفع به وولد صالح بدعوه
- 20 - وصدقة جارية في سبيل الله قولي شريفه خلق

11. *Emvalehüm fi sebîlillahi*” (Kur’ân, Bakara-2/262, الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ Meal; “Mallarını Allah yolunda harcayan”) kavli kerimi ile tariki hayrat
12. Ve sebîli hasenatı onlara i‘lam ve ilham etmekle i‘nayeti
13. Rahmet eyledi ve’s-salatü ve’s-selâm evvel seyyidina muvaffak
14. Mevafık ihsan ve şefi‘i zümre-i insan delil tariki savab
15. Rahnumâyî rah sevab olan habîbî huda ve rasuli ba safa
16. Muhammed Mustafa sallallahu te‘ala a‘leyhi vesellem hazretleri
17. Üzerine olsun ki haktan halka rahmet ve mecmu‘u a‘leme ba‘is
18. İ‘zzet ve rif‘at olup “izamate ibni Âdem inkata‘a a‘melehü
19. İlla min sülüsü ı‘lm-i nafv‘i yentefe‘u bihi ve veledi salih yed‘u lehü
20. *Ve sadakai cariyeh fi sebîlillahi*” kavli şerifi ile haliki (Hadis, عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: “إِذَا مَاتَ الْإِنْسَانُ انْقَطَعَ عَنْهُ عَمَلُهُ إِلَّا مِنْ ثَلَاثَةٍ: إِلَّا مِنْ صَدَقَةٍ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ” Ebû Hüreyre’den rivayet edildiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur: “İnsan ölünce üç şey dışında ameli kesilir: Sadaka-i câriye (faydası kesintisiz sürüp giden sadaka), kendisinden faydalanan ilim ve kendisine dua eden hayırlı evlât)”

Vakfiye No: 3529/3-3

- 21 - وجوه خیراته طالبین وحسنات مبرراته
 22 - راغبین ایلدی و دخیال و اصحاب اولوالالباب لای وزیریه
 23 - اوزرینه اولسونکه صراط مستقیمه هادیر و طریقه
 24 - منادیر در رضوان الله تعالی علیه اجمعین الی یوم البعث
 25 - والدین اما بعد سبب تنمیک کتاب صواب نصاب
 26 - و موجب تعلیق خطاب ثواب آب اولدرکه حالاً آستانه
 27 - سعادت قیودان عالی مقدار اولان مہد قواعد
 28 - الخیرات مشیدار کان المبررات مکمل مصالح الامم
 29 - جامع محمد الشیم الذی یفتخر المناصب بذاته

21. Vucuhu hayrata talibeyn ve hasenatı müberrata
 22. Rağbeyn eyledi ve dahi âl ve âshab ûlûl elbâbları üzerine
 23. Üzerine olsun ki sıratı mustekıme hâdiler ve tariki hakka
 24. Münadilerdir rıdvanullahi tea‘la a‘leyhim ecme‘ın ila yevmil ba‘sü
 25. Veddin emma ba‘d sebebî tenmiki kitabı savab nisab
 26. Ve mucibî ta‘lık hitabı sevabı meâba oldur ki halen âstane-i
 27. Se‘adette Kaptanı A‘li miktar olan mümehhid kava‘id
 28. el-Hayratı müşeyyid erkân-ı müberrat mükemmel mesalihu’l-imam
 29. Cami‘i mehamedü’ş-şeym ellezi yeftehirü’l-menasıb bî zata

Vakfiye No: 3529/3-4

- 30 - ويجسد الحساد من صفاته ابتداءً ظله
 31 - بالامن والمان المعروف باللفظ والاحسان
 32 - حضرت جعفر باشا ابن عبد المنان بن انقلاب روزگار
 33 - روزگار واضطراب علم ناپایداره نظر ایدوب
 34 - علم کامل و عرفان شامل الیه تفنن ایلدیکه دنیا کسب
 35 - خیرات فاخره ایچون بر مقام درکه الدنیا مزرعة
 36 - الاخره خبر خیر انی اکا اشارت در پس و اتقدوا
 37 - لا نفسکم من خیر تجدد و عند الله هو خیر
 38 - واعظم اجرًا لخواسی و زر و وقف خصوصه
 39 - صدقه جاریه به ترغیب ایدن حدیث شریف

منوی

30. Ve yahsedal hassade min safata ebbedallahu zillehü
31. Bîl emni vel emani'l-ma'ruf bîllatif vel ihsan
32. Hazreti Ca'fer Paşa ibn-i Abdülmennan bu inkılab ruzîkâr-ı
33. Ruzîkâr ve ızdırab â'lim nâ pâydara nazar edip
34. İ'lmî kâmil ve i'rfan-ı şamil ile tefennün eyledi ki dünya kesb
35. Hayratı fahra için bîr makamdır ki “eddünya mezre'atü’
36. el-Âhirah” (Kelâm-ı Kibâr; “Dünya ahiretin tarlasıdır” (الدُّنْيَا مَزْرَعَةُ الْآخِرَةِ) ha-beri hayrı âsarı ona işarettir pes “ve ma tukaddimu
37. Li enfüsiküm min hayrin tecidühü ı'ndalahi hüve hayran
38. Ve e'zama ecran” (Kur'ân, Müzzemmil-70/20, وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ وَأَعْظَمُ أَجْرًا Meal; “Kendiniz için önceden ne iyilik gönderirseniz onu Allah katında daha üstün bir iyilik ve daha büyük mükâfat olarak bulursunuz.”) fehvası üzre vakf hususunda
39. Sadaka-i cariyeye terğîb eden hadis-i şerifin

Vakfiye No: 3529/3-5

- 40 - مستدعاسخه نقاو و اعمال و خلاصه و املاكه
 41 - حسبته لله تعالى و طلبا لرضا ربه الاعلى خيرات صدقاته
 42 - قصد صرف المكين اول حضرت عزت نصاب سالفا الذكر
 43 - والالغاب و قضاي الذكر اقرار و لاجل السجيل رجه
 44 - وكيل مطلق و مختار ايدوب و كالي شرعا نائبه اولان
 45 - بوزن اقدم جزير و قبر سن دفتر كخدا مي و لان قدوة
 46 - الاما جد والاكارم محمد افندي ابن عبد المنان محفل شرع
 47 - مطهره لاجل السجيل متولى ايدوب و خال الرعا سنان
 48 - خواجه ابن موسى نام كمنه مواجعه سنده اقرار شرعي

40. Müsteda‘asınca nekavei â‘mal ve hulasai emlâkini
 41. Hasbeten lillâhi te‘âlâ ve taliben li merdati rabbül â‘la hayratı sadakata
 42. Kasıd-ı sarf etmeğin ol hazreti i‘zzet nisab salifüz-zıkr
 43. Ve’l-elkâb vakfı atiz zikre ikrâr ve li eclı’t-tescil rucu‘a
 44. Vekili mutlak ve muhtar edip vekâleti şer‘an sabîte olan
 45. Bundan akdem cezire-i **Kıbrıs**’da defter kethüdası olan Kıtvetü’
 46. l-Emacid vel ekârim Mehmed Efendi ibn-i Abdülmennan mahfeli şer‘i
 47. Mutahharde li eclil tescil mütevellı eyledi ki faru’z-zu‘ama Sinan
 48. Hoca ibn-i Musa nâm kimesne muvâcehesinde ikrârı şer‘i

Vakfiye No: 3529/3-6

- 49 - واعتراف مرعي قلوب موكلهم اولان سالف الذكر والبيان
 50 - راغب الصدقات والاحسان حضرتي نيت صافيه وطوبه
 51 - وافيده ايله جزيره قبره لعق ناحيه مسند انايه نام
 52 - قريه ده واقع عند الاهالي والجيران معلوم الحدود
 53 - اولوي مقبرا تيمور چاوش اوغللري محمد واحمد نام كسه
 54 - لردن اشترى اولنان حج وتسكات موجبيه ملك
 55 - چفتككني اون كتاب داري وريباب زيتون دكومي
 56 - و بش چفت او كوزي وايكيوز او توز راس قيون
 57 - وكي وايكيوز او توز كيل تخم حنطه والتمس الكمي كيل تخم
 58 - شعير او توز كيل تخم بورچي وطقوز كيل باله سيله

49. Ve i'tirafı mer'î kalıp müvekkilim olan salifü'z-zikr vel beyân
 50. Rağbü's-sadakati vel ihsan hazretleri niyyet sâfiyet ve taviyyete
 51. Vafi ile Cezîre-i *Kıbrıs*'da *Lefkoşa* Nahiyesinde *Ânaya* nâm
 52. Karye'de vâkî' ı'ndel ahâli vel ceyran ma'lumu'l-hudûd
 53. Olup mukaddimen Timur Çavuş oğulları Mehmet ve Ahmet nâm kemisne
 54. lerden iştirâ olunan huccec ve temessükât mucibînce mülk
 55. Çiftliğini on iki bâb darı ve bîr bâb zeytun değirmeni
 56. Ve beş çift öküzü ve ikiyüz otuz re's koyun
 57. Ve keçi ve ikiyüz otuz keyl tohum hinta (buğday) ve altmış iki keyl tohum
 58. Şe'ır (arpa) ve otuz keyl tohum burçak ve dokuz keyl baklasıyla

Vakfiye No: 3529/3-7

- 59 - نام محله ده واقع بالی افندی وری دیکله معروف
 60 - اولوب حسین چاوشدن اشتیری اندوکی عند
 61 - الاهالی والجیران معلومة الحدود اولان اولری
 62 - جميع نوابی ولو احتیاله وباعه سیله اوقاف
 63 - مزبوره محصولی محزی ایچون وقفایوب مشارالیه
 64 - اوقای متولی و چفتلکری ضابطلری تصرفند
 65 - اوله ونفس لیسونه واقع مقرا کرجک مزندن
 66 - اشتیری اولنان اولر و مخزن وباعه قصاء
 67 - مزبوره ده مدینه منوره و قی اولان واصلقلو لری

59. Nâm mahallede vâkî ' Balı Efendi evleri denilmekle ma'rûf

60. Olup Hüseyin Çavuşdan iştirâ ettiği ı'ndel

61. Ahâli vel ceyran ma'lûmetü'l-hudûd olan evlerini

62. Cem'i tevabî'i ve levâhıkı ile ve bahçesiyle evkaf-ı

63. Mezbura mahsülü mahzeni için vakf edip müşarun ileyhin

64. Evkafı mütevellileri ve çiftlikleri zabıtları tasarrufunda

65. Ola ve nefsi **Leymason** 'da vâkî ' mukaddimen Küçük Hamza'dan

66. İştirâ olan evler ve mahzen ve bahçe kaza-i

67. Mezbûrede **Medine-i Münevvere** vakfı olan **Vasili Kollavri/Kollero**

Vakfiye No: 3529/3-8

- 68 - وفنقاريه نام چفتلكلر مخزف ايچون وقف اولوب
 69 - چفتلك ضابطي اولنلر ك ضبط ونقندن اوله دين
 70 - واقف مشاراليه وجه مشروح اوزره وقف
 71 - وتعيين ادوب و مادامكه كندولر صحت وعافيتده
 72 - اولالار ذكر اولنان چفتلكلره من بعد توليت ونظارت
 73 - حسييله متصرف اوله لر خصه و وقفن غيري
 74 - ذكر اولنان چفتلكلردن باقي قلان محصوله كيف
 75 - كندوسي متصرف اولوب بعده اولادي اولاد
 76 - اولادي متولي اولوب وقفن زياده محصوله
 77 - متصرف اوله لر العياد بالله تعالى واقفك ذرتي

68. Ve **Fenkarya** nâm çiftliklerin mahzeni için vakf olup
 69. Çiftlik zabıtı olanların zabt ve tasarrufunda ola deyû
 70. Vakfı müşârun ileyh vechi meşruh üzere vakf
 71. Ve ta'yin edip ve mademki kendileri sıhhat ve afiyette
 72. Olanlar zikr olunan çiftliklere min ba'di tevliyet ve nazaretleri
 73. Hasebîyle mutasarrıf olalar ve hassâ-i vakıfdan gayri
 74. Zikr olunan çiftliklerinden bâkî kalan mahsuluna keyfe ma yeşa
 75. Kendisi mutasarrıf olup ba'de evlâd ve evlâdı
 76. Evlâd müteveli olup vakıfdan ziyâde mahsula
 77. Mutasarrıf olalar el-ı'yaz billâhi te'âlâ vakfın zürriyeti

Vakfiye No: 3529/3-9

- 78 - متعوض اولدقدن صكه عتقاسي واولاد عتقاسي متولي
 79 - اولوب خصه ووقي سال سال بسال بسال ارسال
 80 - وايصال ايدوكدن صكه چفتلك مزبورك وساي
 81 - اوقاف چفتلكلك تعمير و ترميمي ايله مقيد اولوب
 82 - اوقاف مزبوره چفتلكلكي خدمتنده اولان عتقا
 83 - واولاد عتقاز و ايدنه متصرف اوله لار ايردي چي متصرف
 84 - اولدقدن صكه ذكر اولسان چفتلكلك زوايد ي
 85 - دني حريمين شريفلك ساير اوقافنه الحاق اولوب
 86 - حريمين شريفين متوليسي متولي اولوب ساير اوقاد

78. Munkariz olduktan sonra u'tekâsı ve evlâdı u'tekâsı müteveli
 79. Olup hassa-i vakfı sal bî sal mahalline irsâl
 80. Ve îsâl ettikten sonra çiftlik-i mezbûrun vesâyir
 81. Evkaf çiftliklerin ta'mir ve termimi ile mukayyid olup
 82. Evkafı mezbura çiftlikleri hizmetinde olan u'tekâ
 83. Ve evlâdı u'tekâ zevâidine mutasarrıf olalar onlar dâhî munkariz
 84. Olduktan sonra zikr olunan çiftliklerin zevâidi
 85. Dâhî Haremeyni's-şerefeynin sâyir evkafına ilhâk olunup
 86. Haremeyni's-şerefeyn mütevellisi müteveli olup sâyir evkaf

Vakfiye No: 3529/3-10

- 87 - الحقة سيلة سال بسال محلة ارسال و ارسال ايله ل
- 88 - من بعد تبدل و تغيير و لقيه ديوب ذكر اولان چنكلى
- 89 - جميع نوابي و اولري و باغچه لري ايله بعد التخليه
- 90 - متولي و مزبوره تسليم ايديوب اولدي تسليم و تصرف
- 91 - ايلدي ديوب مجلس شرع شرعيه اقرار ايدوكون صكره
- 92 - متولي و مرقوم دغي وكيل مولي ايلي جميع اقرارنده
- 93 - و جاها و شفاها تصديق ايدوكون صكره وكيل
- 94 - مذكور وكاله تحكيه تي حسييله وقف لازم دكل د
- 95 - ديوب حله و قفد رجع ايديوب موكل مشا البهك
- 96 - ملكه استرداد ايلدكن متولي و مرقوم اصح اقوال

87. Akçasıyla sal bî sal mahalline irsâl ve isâl edeler
88. Min ba'd tebdil ve tağyir olunmaya deyû zikr olunan çiftliği
89. Cem'i tevâbî'i ve evleri ve bahçeleri ile ba'de't-tahliye
90. Müteveli-i mezbûra teslim edip ol dâhî teslim ve tasarruf
91. Eyledi deyû meclis'i-şer'i şerîfinde ikrar ettikten sonra
92. Müteveli-i merkûm dâhî vekîl mûmâ ileyh cem'i ikrârında
93. Ve câhen ve şifâhen tasdîk ettikten sonra vekîl
94. Mezkûr vekâleti muhakiyyesi hasebîyle vakf-ı lâzım değildir
95. Deyû cümle vakıfdan rüc'u edip müvekkili müşârûn ileyhın
96. Mülküne istirdat eyledikte müteveli-i merkûm essah-ı ekvâl

Vakfiye No: 3529/3-11

- 97 - اوزره جمله سنك وقي لازم در ديوا مشهور صدر
 98 - كتابي موقع اولان راقع اعلم السنة الشريعه
 99 - سالك مسالك الحقيقه كاشف دقايق الاسلام
 100 - مصالح الشيم الانام حضوره مرفعه اوليقي مشان
 101 - حاكم دني تامل اينق و فكر دقيق ايدوب جانب
 102 - خيري ترجيح الكين اوفاف مرقمه نك علما بين
 103 - الاثية الاسلاف لزوم وقفينه حكم شرعي
 104 - وقضاء مرعي ايتديل پس جمله سيده وقف
 105 - لازم اولري من بعد نفعنه مجال حال واخلول

97. Üzere cümlesinin vakfı lâzımdır deyû iş bu sadr
 98. Kitabı muvakki‘ olan rak‘i’ i‘lam el-sünneti şer‘iyye
 99. Saliki mesâlikü’l-hakîka kâşif ü dakâyıkı’l-islâm sâlih
 100. Mesâlihu şiyemü’l-ânâm huzurunda murafa‘a olacak müşârûn ileyh
 101. Hâkim dâhî temmül’ü-enîk ve fikr-i dakîk edip cânîb
 102. Hayrı tercih etmeğin evkâf-ı merkûmenin â‘limen beyne
 103. Eimmetü’l-islâf lüzûm vakfiyyetine hûkmü şer‘i
 104. Ve kazâ-i mer‘î ettiler. Pes cümleside vakfi
 105. Lâzım oldu min ba‘di nakzına mecâl mahâl ve ihlâl

Vakfiye No: 3529/3-12

- 106 - وأبطال ممتنع الاحتمال در فن بداهه بعد ما سمعه
- 107 - فأنما ائمه على الذين يبدلون ان الله سميع عليم
- 108 - واجرا الواقف على الحى الكرم انه لا يضيع اجر المحسنين
- 109 - بل يضاعف لهم الحسنات في كل وقت وحين صلى الله
- 110 - على سيدنا وسندنا محمد وآله وصحبه اجمعين وحرر
- 111 - في اواخر شهر ربيع الحرام سنة ثمان مائة
- 112 - ~~في اواخر شهر ربيع الحرام سنة ثمان مائة~~
- 113 - ~~في اواخر شهر ربيع الحرام سنة ثمان مائة~~

106. Ve ibtâl mümtenu‘l-ihtimaldır “*femen beddelehü ba‘de ma semi‘ahü*

107. *Feinnema ismühü a‘lellezine yübeddlunehü innellahe semi‘un â‘lim*”
(Kur’ân, Bakara-2/181, فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ فَإِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ
Meal; “Her kim işittikten sonra vasiyeti değiştirirse, günahı ancak onu değış-tirenlerin boynunadır. Şüphesiz Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir)”

108. Ve ecru‘l-vakf a‘le‘l-hayyil kerîm “*innehü layudı‘u ecran muhsinin*”

109. Bel yuda‘afu lehümül hasenat fî külli vakti ve hîn ve sallallâhû

110. A‘lâ seyyidina ve senedenâ Muhammed ve âlihi ve sahbîhi ecme‘în ve harra-ra

111. Fi evâhirî şehri Muharremu‘l-Harâm min şuhûri sene sitte a‘şere ve elf

112. Ma hüve (.....)

113. Şuhûdü‘l-hâl

Vakfiye No: 3529/3-13**115**

قدوة ارباب العلم
مصطفى لعل
مردود

115

Kıdvetü'l-Erbâbü'l Umman
Mustafa Efendi
Defterdârı
Mâl

Vakfiye No: 3529/3-14**114**

لعل ارباب العلم
مصطفى لعل
مردود

114

Â'lemûl Ülemâü'l-Mütebahhirîn
ve Efzalü'l Nukelâ
Asrı Abid Sadettin
Efendi Lefkoşa
Bî Cezire-i
Kıbrıs

Vakfiye No: 3529/3-15**117**

قدوة ارباب العلم
عبد الغفار
مردود

117

Kıdvetü'l-Erbâbü'l Kirâm
Abdulğaffar
Efendi Defterdârı
Mâl

Vakfiye No: 3529/3-16**116**

قدوة ارباب العلم
مردود

116

Kıdvetü'l-Erbâbü'l Kalem
Korkut Efendi
Defterdârı
Mâl

Vakfiye No: 3529/3-17**119**

قدوة ارباب العلم
محمد طاهر
مردود

119

Kıdvetü'l-Erbâbü'l Kalem
Mehmet Çelebî Efendi
Defterdâr

Vakfiye No: 3529/3-18**118**

قدوة ارباب العلم
محمد امين
مردود

118

Kıdvetü'l-Erbâbü'l Kirâm
Hamza Efendi
Defterdâr-ı
Mâl

Vakfiye No: 3529/3-19**121**

فأما ما فيه من الكرام
في إخراج رصده
كثيرا
وغيره

121

Fahru'l Emâcid vel İkrâm
El-Hâc Rıdvan
Kethüdâi
Sâbık

Vakfiye No: 3529/3-21**123**

قدوة الربانيم
عبد الله
وغيره

123

Kıdvetü Erbâbü'l Kalem
Abdullah Efendi
Defterdâr-ı
Timârı
Sâbık

Vakfiye No: 3529/3-23**125**

فأما ما فيه من الكرام
في إخراج رصده
كثيرا
وغيره

125

Fahru'l Muharririn
Rıdvan Efendi
Rûznâme

Vakfiye No: 3529/3-20**120**

افتخارنا
بخدمته
وغيره

120

İftiharu'l Ümerâ
Perviz Bey
Mîrî Livâ
Baf
Sâbık

Vakfiye No: 3529/3-22**122**

قدوة الربانيم
محمد علي
وغيره

122

Kıdvetü Erbâbü'l Kalem
Mehmet Çelebî
Defterdâr-ı
Sâbık

Vakfiye No: 3529/3-24**124**

فأما ما فيه من الكرام
في إخراج رصده
كثيرا
وغيره

124

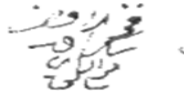
Fahru'l Muharririn
Hüseyin
Çelebî
Rûznâme

Vakfiye No: 3529/3-25

Vakfiye No: 3529/3-26

Vakfiye No: 3529/3-27

128

128

Fahru'l-Efdâl

Silahdar

Mirâlay

Sâbık

127

127

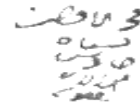
Fahru'l-Efdâl

Abdullah Çavuş

Dergâh-ı

Âli

126

126

Fahru'l-Efdâl

bî-Sipâhi

Çavuş

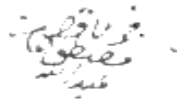
Mirâlay

Lefkoşa

Vakfiye No: 3529/3-28

Vakfiye No: 3529/3-29

130

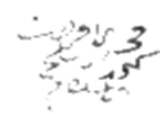
130

Fahru'l-Efdâl

Mustafa Ağa bîn

Abdullah

129

129

Fahru'l-Efdâl

Kethüdâi

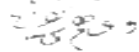
Sâbık

Vakfiye No: 3529/3-30

Vakfiye No: 3529/3-31

Vakfiye No: 3529/3-32

133

133

Ve gayrum

Minel hazirun

132

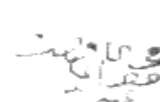
132

Fahru'l-Efdâl

Haydar

Ağa

131

131

Fahru'l-Efdâl

Hızır Ağa

Abdullah

Vakfiye No: 3529/3-33

- 134 - باعث تحریر حروف اولد که سیمولوف نام وقف چیتلیگیمین
- 135 - زوایدندن اشباع الحروف سنان افندیه سنه یی
- 136 - فرق کیله بیدای و او تو کیله ارپه وقف و تعیین اولوب
- 137 - مادام حیّا هر سنه اول مقدار ترکه ویریلوب و امر خدا
- 138 - برله دار آخرته ارتحال ایلدیکزده بو تذکره وقف نامد ^{بلنه} مروت
- 139 - ثبت و تذکره دخی برات پادشاهی اتیدروب منوال ^{منوج} مشرّح

134. bâi's tahrîru'l-hurûf oldur ki **Simolof** nâm vakf çiftliğimin

135. zevâidinden iş bu bâi's el-hurûf Sinan Efendiye senede

136. kırk keyl buğday ve otuz keyl arpa vakf ve ta'yin olup

137. madem hayyen her sene ol miktar tereke verilip ve emri hûdâ

138. berleh dârı ahirete irtihâl eylediğimizde bu tezkere vakf nâmında biline

139. sebt ve tezkîre dâhî berât padişahı ettirip minvâli meşrûh

Vakfiye No: 3529/3-34

140 - اوزن ذكر اوليات تركه هر سنه الو بقبض ايدوب دعا

141 - خيريه مشغول اوله لوتحريرا في واسطه رمضان سنه سبع عشره

- 142

143 - مسعود عن صمد بلعنه بعد

144 - ورا قبل حر الاعم السعد بلعنه

145 - القاعده لعمرو الحيا بالاعاء

146 - حزن ورس المسكين بمرور

147 - عفا الله عما سلف

140. üzere zikr olunan tereke her sene olup kabz edip dûâ'-i

14. hayra meşgul olalar tahrîran fî evsatı ramazân sene seb'a a'şera elf

142. Mal Müdürlüğü, *Kıbrıs*

143. menkûl a'n aslihî bîlâ naks fî naklihîm

144. ve ene akallî hayru'l ümem es-sadiş şehr bîl muharrem

145. el-Kadı bî Medîneti *Lefkoşa* el-mahrûsa el-mücâr bîl iftâr

146. bî Cezîre-i *Kıbrıs* el- Müfettiş bî Cezîreti'l-Mezbûre

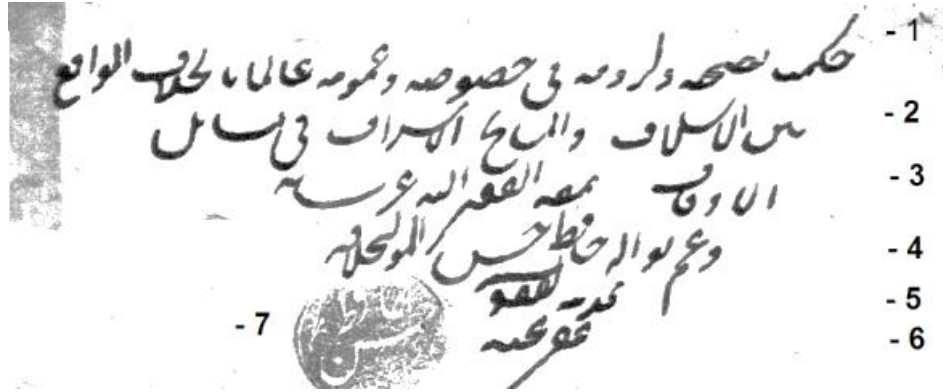
147. "A'fallâh û a'mma selef" (Kur'ân, Maide-5/95, عَفَا اللَّهُ عَمَّا سَلَفَ Meal; "Allah geçmiştekileri affetmiştir")

Vakfiye No: 3549

Vakfiye Sahibi: el-Hâc Hasan Efendi İbn-i Osmân Vakfiyyesi (H. 1252)

Vakfın Konusu: Dükkânlar, Değirmenler, Su Kuyuları, Bağ-Bahçe ve Araziler

Vakfiye No: 3549/1

1. Hikmet bî sıhhat-i ve'l-luzûm fî husûsihi ve umûmihi â'liman bil hîlâfe'l-vâki'
2. Beyne'l-islâf vel meşâyihu'l-eşrâf fî mesâili
3. el-Evkâf nem'ı Fakîrullâh Arap
4. De'ami bî vârihi Hâfız Hasan el-mütevell-i bî hîlâf
5. bî-Medînet-i *Lefkoşa*
6. Gafera a'nhü
7. Hasan Hafız (Mühür)

Vakfiye No: 3549/2

- 8 بسم الله الرحمن الرحيم
 - 9 الحمد لله اوقف على الكل حال المنزه عن التغير
 - 10 الانتقال والصلوة والسلام على نبينا محمد الموصوف
 - 11 بمكان الخصال وعلى الابرار الى يوم كثر
 - 12 والسؤال عما بعد به كتاب صحت مضابك
 - 13 تحرير وتطير به بحث بودر كلفه قضا سنده
 - 14 نفع قصبه لفره الياسين صاحب الخيرات
 - 15 المكنت الحاج حسن قتي بن عثمان نام كنه
 - 16 مجلس سرعه بروج اتي وقف لاجل النجيل
 - 17 والتكميل منولى نصيب وتعيين اولاد محرو
 - 18 لصفوده ايا صوفيه محسوسا يهسون ابدا

8. Bismillâhirrahmânirrahîm. (Kur'an, el-Fâtîha-1/1, بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ Meal; "Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla")
9. Elhamdülillâhi'l-Vâkıf A'lâ-küllihâli'l-mütenezzih a'ni't-tağyîr
10. El intikâl ve's-salâtü ve's-selâmü a'lâ nebiyyi Muhammed e'l-mevsûf
11. Bi mahâsînü'l-hisâb ve â'lel ebrâr-ı ilâ yevmi'l-haşr
12. Ve's-sual emmâ-bâ'd bu kitab sıhhat nisâbın
13. Tahrir ve testirine bâ'is budur ki **Lefke** kazasında
14. Nefsî kasaba-i **Lefke** ahâlisinden sahîbû'l-hayrât
15. Vel hasenât el-Hac Hasan Efendi bin Osman nâm kemisne
16. Meclis-i şer'ide bervechi âti vakfa li-ecli't-tescîl
17. Vet-tekmil mütevellî nasb ve ta'yin olunan mahrûsa-i
18. **Lefkoşa**'da **Ayasofya** Mahallesi ahâlisinden el-yed

Vakfiye No: 3549/3

- 19 - السيد احمد افندي بن الحاج عارف افندي موابه
 20 - موابه مسنده اوزار صحيح شرعي واعتراف صحيح
 21 - مرعي ايدوب قصبه مذكوره ده قوه طابع
 22 - محكمه كائن برطاني الحاج علي افندي صاحب
 23 - الجزك وفتي دكر منتهى وبرطون عفا
 24 - جلي بنج مسند متصل وطيفني طريق عام ابد
 25 - محدود وممتاز ليمون وهوريقال وستر
 26 - اشجار مثمره وغير مثمره ابد ملنقه واولج
 27 - باب تختاني اوط وصوره رمزي مشتمل
 28 - تخمين درت حرم مقدار ملكه بحجم
 29 - وينه محدود هر برطون فديكي مجلد

19. Es-Seyyid Ahmed Efendi bin El-Hâc Arif Efendi muvâcehe
 20. Muvâcehesinde ikrâr-ı sahih-i şer‘i ve i‘tirâfı sarîh-i
 21. Mer‘î edip kasaba-i mezkûrede **Karadağ**
 22. Mahallesinde kâin bir tarafı el-Hâc Ali Efendi sahibi
 23. Hayrın vakfı değirmene müntehî ve bir taraftan Lutfüllâh
 24. Çelebi bahçesine muttasıl ve tarafeyni tariki â‘mm ile
 25. Mahdûd ve mümtâz limon ve portakal vesâire
 26. Eşcâr-ı müsmire ve gayri müsmire ile mültekâ ve üç
 27. Bâb tahtâni oda ve sundurmaya müştemil
 28. Tahminen dört dönüm miktarı mülk bahçem
 29. Ve yine mahalle-i mezkûre de bir taraftan **Kalaycı** bahçesine

Vakfiye No: 3549/4

- 30 - متصل و بر طرف ذن عید الرحمن بنجیسی و قدیمی
 31 - مرسوم بنجیسه منتهای طریق خاص و طرفینی طریق
 32 - عمار منناز عثمان بنجیسی و بمکمل معلوم اشجار
 33 - منزه و غیر منزه سید تخمینا الی کوثر و بن
 34 - محدوده و واقع بر طرفی شیخ علی اوغل
 35 - بنجیسی و بر طرف ذن حرم نار لاسی و بمکمل
 36 - معلوم نار را به منتهای و طرفینی طریق عام
 37 - اید محدوده و کد نک اشجار منزه و غیر منزه
 38 - و یکی باب تختانی اوط و صوبه و ستر
 39 - لوصفی مشتمل تخمینا الی کوثر و بنجی و در
 40 - دره سندن جاری به هر یک و یکی کوثر و

30. Muttasıl ve bir taraftan Abdurrahman bahçesi ve **Kalaycı**
 31. Mersum bahçesine müntehi târik-i has ve tarafeyni târik-i
 32. Â'mla mümtâz Osman bahçesi demekle ma'lum eşcâr-i
 33. Müsmire ve gayri müsmiresiyle tahminen altı dönüm ve yine
 34. Mahalle-i mezbûrede vakı' bir tarafı Şeyh Ali oğlu
 35. Bahçesi ve bir taraftan **Harem Tarlası** demekle
 36. Ma'lum tarlaya müntehi ve tarafeyni târik-i â'm
 37. İle mahdûd kezâlik eşcâr-i müsmire ve gayri müsmiresiyle
 38. Ve iki bâb tahtâni oda ve sundurma vesâire
 39. Levâhık-ı müştemel tahminen iki dönüm bahçe ve **Mürâta**
 40. Deresinden câriye her yirmi iki günde her

Vakfiye No: 3549/5

التي ساعت ماء جاريدن رياضي	- 41
ماء جاريدك وكالتي حصيد	- 42
حصد اغاوتي مؤمنة قاديانك	- 43
وقفيد بيرپاشه جامع شريف	- 44
مكتبه حوچينه مشروط اورق	- 45
سنده اوج ختم و برکت امير	- 46

41. Altı sa‘at mâ-i cârîden bir sa‘ati
42. Mâ-i cârîyenin vekâletim hasebiyle
43. Hasan Ağa kızı Mü’mine kadının
44. Vakfıdır. Pirpaşa Cami‘i şerîfi
45. Mektep hocasına meşrût olarak
46. Senede üç hatim vermek şartıyla

Vakfiye No: 3549/6

- 47 - التي سعت مجازته بعينه ملك ما جاري
 48 - وبه قضيه مذكوره سنورنه بر طرفن
 49 - عبه الوهاب نار لاسنه متصل و بر طرفن
 50 - حاجي امين اغا نار لاسنه متصل و بر طرفن
 51 - جنفاز نار لاسي ديمكر معلوم نار لاسنه
 52 - متصل و طرف اخري دره به منتهي اماليه
 53 - نار لاسي ديمكر معروف تخميناً اون ايجي
 54 - و تخم ملك نار لاسي و كذالك سنورنه كورم
 55 - بر طرفن محمد علي اغا نار لاسنه متصل و اطراف
 56 - نذسي ايجي قضيه نكت مزارع و مرابع
 57 - مخصوص يولر ابد محدود و ممنا تخميناً

47. Altı sa‘at mecrasına teba‘iyyetle mülkte mâ-i câri
 48. Ve yine kasba-i mezkûre sınırında bir taraftan
 49. Abdolvahhab tarlasına muttasıl ve bir taraftan
 50. Hacı Emin Ağa tarlasına muttasıl ve bir taraftan
 51. **Çangar** tarlası demekle ma‘lum tarlaya
 52. Muttasıl ve tarafı uhra dereye müntehi *Âmalis*
 53. Tarlası demekle ma‘ruf tahminen on iki
 54. Dönüm mülk tarla ve kezâlik surûr-i mezkûrede
 55. Bir taraftan Mehmet Ali Ağa tarlasına muttasıl ve etrafı
 56. Sülesi ahâli-i kasabanın mezara-ı ve merâ‘ilerine
 57. Mahsûs yollar ile mahdûd ve mümtâz tahminen

Vakfiye No: 3549/7

- 58 - اوج حجم مقداری و کزالت قصبة مذکوره
 59 - داخلنده حوض بکي و بیکله معلوم محله
 60 - کائن اون ساق و خارج قصبة فوبرونه
 61 - بیکله معلوم اوله موضعه اون ساق
 62 - و قصبة مذکوره داخلنده ليواديه و بیکله
 63 - معلوم تارله اون ساق جمعا اونوز ف
 64 - ملک زيتون اشجار ررمي و عفارات
 65 - سائر مذکوره می اطیب المولدن افراز
 66 - و احسن منالمدن ممتاز ابد و ب حبه نه
 67 - الاصد و طلبا لمرضات رب الصمد وقف
 68 - صبیح متوبه و حبس صریح محمد ابد و ب

58. Üç dönüm miktarı ve kezâlik kasaba-i mezkûre
 59. Dâhîlinde **Harmanbaşı** demekle ma'lum mahalde
 60. Kâin on sâak ve hârici kasabada **Kobrona**
 61. Demekle ma'lum olan mevz'ûda on sâak
 62. Ve kasaba-i mezkûre dâhîlinde **Livâdiye** demekle
 63. Ma'lum tarlada on sâak cem'an otuz sâak
 64. Mülk zeytin eşcârlarımı ve a'kârâtı
 65. Sâire-i mezkûremi etyâp ve emvâlımdan ifrâz
 66. Ve ahseni menâlımdan mümtâz edip hasbeten
 67. El-ehad ve tâliben limerdât-i rabbüssamed vakf-ı
 68. Sahihi müebbed ve habs-i sarihi muhalled edip

Vakfiye No: 3549/8

- 69 - و شوبه شرط ابدی که مادامک بود فقیر لبس
 70 - لبس حیات اولدغم مدت سکنتک منازل
 71 - و منافعه باغی که مذکور و اراضی مزبوره
 72 - و اثمار شیخ زیتون با کاشروط و کدلت
 73 - توییت وقف مرقوم با کاشروط اولوب
 74 - عزم تمام اولوب انتفالده مضکوه قضیه
 75 - مذکوره در کاتن حسین افندی جامع و بمط
 76 - مشهور جامع شریف اوقافده رای اهلبد
 77 - متولی بونداز کمنه متولی اولوب بد مرقوم
 78 - و اهالی بونداز متدین کمنه رکعت نظارت
 79 - باغی که مذکوره مندرج و کدلت ارضی

69. Ve şöyle şart eyledim ki mademki bu fakir lâbis-i
 70. Libâs-ı hayrât olduğum müddet sûknâ-i menâzil
 71. Ve menâfi‘i bahçe ha-i mezkûre ve arâziyi mezbûre
 72. Ve esmârı eşcâr-ı zeytûn bana meşrût ve kezâlik
 73. Tevliyeti vakfa merkûm bana meşrut olup
 74. Ö‘mrüm tamam olup intikâlimden sonra kasaba-i
 75. Mezkûrede kâin Hüseyin Efendi Cami‘i demekle
 76. Meşhûr Cami‘i şerîf evkâfına râ-i ahâliyle
 77. Müteveli bulunan kimesne müteveli olup yed-i merkûm ile
 78. Ve ahâliden bulunan mütedeyyin kimesnelerin nezâretleriyle
 79. Bahçe hâ-i mezkûre menzilleriyle ve kezâlik araziyi

Vakfiye No: 3549/9

- 80 - مزبوره و ماء جاری ایکاره و اصدہ ایلہ
 81 - ایکاره اولوب حاصل اولکن ایکاره راندن قبضہ
 82 - مذکورہ پیرپاشا نام صاحب الخیرت بنا و
 83 - انشا ابدی مکتبہ معلم صبیح اولوب و
 84 - کذلت سالف از حسین افندی جامع شریف
 85 - اہم و خطیبی بوزن افندی سندن ایکسیر حاتم
 86 - شریف تلوو ابدوب حاصل اولکن بو و تونی
 87 - لیلہ قدر و عیدہ ابو بنم و کافہ اقربا و متعلقان
 88 - ار و اطرینہ و بو حقیر و عند و علی الموم
 89 - مؤمنین مو صدین ار و اطرینہ بخش و اصدہ
 90 - ابدوب سندن قزو غوش و طیفہ الار

80. Mezbûre ve mâ-i câri icârâ-i vâhide ile
 81. İcâr olunup hâsıl olan icârâtan kasaba-i
 82. Mezkûrede Pirpaşa nâm sahibi'l-hayrın bî-nâm
 83. İnşâ eylediği mektebinde muallim-i sıbyan olan ve
 84. Kezâlik sâlifü'z-zikr Hüseyin Efendi Cami'i şer'îfinin
 85. İmâm ve Hatibi bulunan Efendiye senede ikişer hatm-i
 86. Şerîf tilâvet edip hâsıl olan ecr u sevâbını
 87. Leyle-i Kadir ve i'dde ebeveynim ve kâaffei akraba ve müte'allıkım
 88. Ervahlarına ve bu hakîr ruhuna ve a'lel u'mûm
 89. Mü'minin mûvâhhıdın ervahlarına bahş ve ihdâ
 90. Edip senede kırkar kuruş vazife alalar

Vakfiye No: 3549/10

- 91 - بومحلہ سنلہ موی البہ شرط فلما وظائف
 92 - اد خدمت ایدر لرایہ ہر ہر لریہ وظائف
 93 - اد ایدر اد خدمت اشتر لرایہ وبال
 94 - بونیوکم اولوہ

91. Bu mahalde senin mûmâ ileyh şart kılınan vezâîfî

92. Edâ hizmet ederler ise her birlerine vezâîf-i

93. Edâ edesin edâ hizmet etmezler ise vebâli

94. Boynusuna olsun

Vakfiye No: 3549/11

- 95 - وکذلت منولى مرفوم الحى سنه ده التمش
 96 - غروش و طلیفه نولبت ال و اشجار رتوزون
 97 - حاصل اولکزدغن زیت جامع شریف مذکور
 98 - برسدن برسنه بقنا دبلنه ایقاد اولوب
 99 - باقی فضلوسی به منوبیل و دخت اولوب
 100 - و بقیهای مزبوره و اراضی و ماء جاری
 101 - مذکوره ایجا رادن و طائف مذکوره دن
 102 - باقی صوره فالور ايسه دغن زیت برها سبل
 103 - برابر به منولیده طور و ب ایجا و جهل ذکر
 104 - اولون حسین افندی جامعک خارج و داخل
 105 - سقف و جوارری تعمیر و ترمیم و موقوفات

95. Ve kezâlik mütevelliyi merkum her senede altmış
 96. Kuruş vazife tevliyet ala ve eşcâr-ı zeytûndan
 97. Hâsıl olan revgan-ı zeyd cami'î şerife mezbûrenin
 98. Bir seneden bir seneye kanâdiline ikâ olunup
 99. Baki fazlası yed-i mütevelliyeye furuht olunup
 100. Ve bahçe hâ-i mezbûre ve arazi ve mâ-i cârî
 101. Mezkûre ve icârâttan vezâifi mezkûreden
 102. Bâkî her ne kalır ise revgan-ı zeyd bahasıyla
 103. Berâber yedi mütevellide durup icâb-ı vech ile zikr
 104. Olunan Hüseyin Efendi Cami'inin hariç ve dâhîli
 105. Sakf ve duvarları ta'mir ve termimine ve mefruşât

Vakfiye No: 3549/12

- 106 - لازمہ صرف اولاد جو تعیین شروط و تبیین
 107 - قیود بر فارغانا عن الشواغل منولی مرقوم
 108 - تسلیم اولاد حق امثالی کی تصرف ابدی جو
 109 - اتمام مراد ابد کردہ غیب تصدیق شرعی وقف
 110 - مرقوم وقف عقار کت اختلافات و وقف
 111 - اولاد منولی مومنی الیہ محضندہ عثمان
 112 - کلانی سمت اولاد عطف ایدوب وقف
 113 - عقار امام اعظم حضرت زینت قندہ صبیح لکن
 114 - غیر لازم اولاد غیبی ماعدا اشیا مذکورہ
 115 - و مسنات و فتوات ماء جاری مذکور
 116 - منقول حکمذہ اولوب و منقول قسمت

106. Lâzimesine sarf oluna deyu ta'yin şurût ve tebyîn-i
 107. Kuyûd berleh fâriğan a'ni's-şevâğıl mütevellî merkûme
 108. Teslim ve ol dâhî emsâli gibi tasarruf eyledi deyûp
 109. İtmâm-ı murâd eyledikte gıbut tasdiki şer'î vakfî
 110. Merkûm vakfî a'karât ihtilafâtına vâkîf
 111. Olmakla mütevellî mûmâ ileyh mahzerinde i'nan
 112. Kelâmını semti ahire a'tf edip vakfî
 113. A'kârı İmâm Â'zam Hazretlerinin katında sahih lâkin
 114. Gayri lâzım olduğundan mâ mahdâ eşcâr-ı mezkûre
 115. Ve müsennât ve kanavât mâ-i cârî mezkûre
 116. Menkûl hükmünde olup ve menkûl kısmının

Vakfiye No: 3549/13

- 117 - وقفيتي غير صحيحه ووقف منفعتي وقفى
 118 - نفسي شرط بندى صورتى حقى وقف باطل
 119 - اولمغين وقف زبور دن رجوع بنم اكون
 120 - مشروع اولمغل كار اول ملكو استردار ابل
 121 - منولى مولى البركت قهر يدنه و باكر تسليم
 122 - تنبيه مطلوب بمروديد كوه منولى رشيد خوجا
 123 - صواب اغاز ايدوب اگرچه اشجار مستنات
 124 - وقفوات ماء جارى مذكوره منقولان
 125 - قبيلند اولوب اينجى منقول متعارف اولوب
 126 - منقول متعارفت وقفيتي امام محمد خوجا
 127 - فتده صحيح واليوم عمل وقفى حقى مثاز

117. Vakfiyetini gayri sahîh ve vâkîf menfe‘ati vakfî
 118. Nefsine şart eylediği sûrette dâhî vakf batıl
 119. Olmağın vakfî mezbûradan rüc‘û benim için
 120. Meşr‘û olmakla kel evvel mülkü istirdât ile
 121. Mütevelli mûmâ ileyhî kasr-ı yedîne ve bana teslime
 122. Tenbih matlubumdur dedikte mütevelli reşîd dâhî cevabı
 123. Sevâba ağaz edip eğer eşcâr ve müsennât
 124. Ve kanavât-ı mâ-i câri mezkûre menkûlât
 125. Kabilinden olup ancak menkûl müte‘arif olup
 126. Menkûl müte‘arifin vakfiyeti İmâm Muhammed Hazretleri
 127. Kâtında sahîh ve’l-yevm a‘mel ve fetva dâhî müşârun ileyh

Vakfiye No: 3549/14

- 128 - حضرت نثیت قول شریفی 'وزره اولد بئیندن
 129 - بشف وافق منفعت وفقی نغنه سراط
 130 - اید کی صورتی حق امام ابو یوسف صر
 131 - حضرت نثیت عندن جاتر در جو رد و تسلیم
 132 - امتناع ایدوب حاکم موقع صدر کتاب طوبا
 133 - ر و حسناب صفیر مترا فغان و هوری
 134 - فصل و صمد طالبان اولد فرزند حاکم
 135 - مت رالبه صفیر حق جانب وفق اول
 136 - و احر ی کورب استجار و فخرات و مننه
 137 - ماء جاری مذکور کت امامین مشالیهما
 138 - حضرت نثیت قول شریفی 'وزره

128. Hazretlerinin kavli şerîfleri üzere olduğundan
 129. Başka vâkıf menfe'at vakfı nefsine şart
 130. Eylediği sûrette dâhî İmâm Ebu Yusuf
 131. Hazretlerinin i'ndinde câizdir deyû red ve teslimden
 132. İmtin'â edüp hâkim-i mevki sadr u kitâbı tubâ
 133. Lehve hüsnü meâb huzurunda müterâfi'an ve her biri
 134. Fasl ve hasma talibân olduklarında hâkimi
 135. Müşârün-ileyh hazretleri dâhî cânib vakfı ulâ
 136. Ve uhrâ görüp eşcâr ve kanavât ve müsennât
 137. Mâ-i câri mezkurenin İmâmeyn müşârün-ileyhima
 138. Hazretlerinin kavli şerîfleri üzre

Vakfiye No: 3549/15

- 139 - صحت و فتنه حکم سرعی ابد که نصکده
 140 - واقف و قوم اعلم کلام ابد و ب امام اعظم
 141 - مشارالیه حضرتز فتنه صحت مستلزم
 142 - لزوم اولما مغلوب بنم اکیزه باب رجوع مفتوح
 143 - جو دعوی استرداد اید بکت منونی رسید
 144 - جواب سدید منصدی اولوب امام مشارالیه
 145 - حضرتز فتنه واقف مجرد و ففت
 146 - و بمکمل و امام محمد حضرتز عندنک تسلیم
 147 - الی المتولی بولنمقد وقف صحیح و صحت
 148 - وقفیت لزوم منون مفارقت انیمکمل
 149 - اندک حق قول سر بفری اوزره حکم

139. Sıhhat vakfiyyetine hükmi şer'î eyledikten sonra
 140. Vakfı merkûm ağazı kelâm edip İmâm-ı Â'zam
 141. Müşârün-ileyh hazretleri katında sıhhat müstelzim
 142. Lüzûm olmamakla benim için bâb-ı rücû' meftuhtur
 143. Deyu da'vâyı istirdât edecek müteveli-i reşîd
 144. Cevabı sedide mütesaddi olup İmâm müşârün-ileyh
 145. Hazretleri katında vâkıf mücerret vakfet
 146. Demekle ve İmâm Muhammed Hazretleri i'ndinde teslim
 147. İle'l-müteveli bulunmakla vakıf sahih ve sıhhaten
 148. Vakfiyyet lüzûmundan müfarakat etmemekle
 149. Onların dâhî kavli şer'îfleri üzere hüküm

Vakfiye No: 3549/16

- 150 - رجا ايدرم ديدك حاكم مومي ايدوحي
 151 - وقف مزبوركت لدومندوحي حكم و
 152 - قضاء و حكم سابقني تنفيذه و امضا
 153 - بتكم وقف مذکور صحيح و متحقق اولدي
 154 - نقض و تنقيضه مجال محال و ابطاله
 155 - ممنوع الا صتمان اولدي قمت بدري بعد
 156 - سمع فانما انتم على الدين بديلون
 157 - فان الله سمع عليهم و اجابوا وقف على
 158 - الحى الكريم جوى ذكك و عورفى اليوم
 159 - الكادى والعشرين من شهر جمادى
 160 - الاخرة سنة اثني و خمسين و مائتين و ا

150. Ricâ ederim dedikte hâkîmi mûmâ ileyh dâhî

151. Vakfî mezbûranın lüzûmuna dâhî hûkm ve

152. Kazâ-i ve hükmü sâbıkını tenfîz ve imzâ

153. Etmekle vâkıf-ı mezkûr sahih ve mütehattim oldu

154. Nakz ve tenkızına mecâl mahal ve iptali

155. Mümteni'ül ihtimâm oldu “Femen beddelehu ba‘de mâ

156. Semî‘ahu fe-innemâ ismuhu a‘le-lleżîne yubeddilûneh(u)

157. *Fe inna(A)llâhe semî‘un a‘lîm(un)*” (Kur’an, Bakara-2/181; بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ فَمَنْ مَعَالٍ; “Her kim işittikten sonra vasiyeti değiştirirse, günahı ancak onu değiştirenlerin boynunadır. Şüphesiz Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir)” ve ecrul vakf a‘la

158. el-Hayyü’l-kerîm cerâ zâlik ve harere fil yevm

159. el-Hâdi vel i‘şrîn min şehri Cemâziye

160. El-Ahir sene isnâ ve hamsîne ve mieteyn ve elf

Vakfiye No: 3549/17

161 - حاصلات من على قدر الاقطار كوسر وغيره
 162 - صرحة قلند

161. Hasılattan a'lâ kadru'l-iktizâ görüp ve ta'mirine

162. Sarf kılına

Vakfiye No: 3549/18

166 - شهود الحال
 165 - كاتبة محكمات
 164 - شهود حسن
 163 - شهود احمد

163. Ve Çuhadar Ahmet

164. Çuhadar Hasan

165. Kâtibi mahkeme Muzaffer Efendi

166. Şuhûdü'l-hâl

Vakfiye No: 3549/19

167 - احواف جريدته سنة قد انتمت في طبعه اوله

167. Evkâf cerîdesine kayıt olunmuştur. Fî Kânûn-î evvel sene 84

SONUÇ

a. Sonuç

Allah'ın insana verdiği nimetlerin yine O'nun rızasını kazanmak, insana ve insanlığa faydalı olmak için her türlü hukuki tasarruftan arındırarak toplum yararına bağışlamak vakıf anlayışının temelidir. Vakıflar tarihsel süreç içerisinde yaratılmışlara verdiği hizmetlerle öne geçmiş, konjoktürel olarak farklı şekillerde tezahür etmiş ve günümüze kadar gelmiştir. İslam hukuk kaynaklarında kalıcı ameller, teâvün, îsâr, infak, maruf, sadaka, sadaka-i cariye gibi kelimeler vakıfla ilişkilendirilmiş, habs, teâvunî ihsan, sadaka-i muharreme, İslam hukukçuları tarafından vakfın bir diğer ifadesi olarak kullanılmıştır (Şen, 2011, 415-426). Vakıflar toplumu kaynaştırmada, bayındırlık ve iskânda, kin ve düşmanlığı önlemede, sosyal adaleti sağlamada, birbirinden ayrılan insan yığınlarını bilinçli bir toplum haline getirmede, birbirine saygı ve tahammülü gerçekleştirmede öncü olan kurumlar olmuştur. Vakıflar gerçekleştirdiği hizmetlerle, İslam hukûkunun önemle üzerinde durduğu, zarûrî maslahatlar olan dinin, neslin, canın, aklın ve malın korunmasına yardım ederek toplumlara katkı sağlayarak İslam medeniyetinin sembolleri haline gelmiştir (Şen, 2011). Geçmiş tarihin aydınlatılması için önemli bir yere sahip olan Kıbrıs'taki Osmanlı vakfiyelerinin arşiv belgeleri birinci elden kaynaklar oldukları için araştırmacıların faydalanacağı ana kaynaklardır. Bu vakfiyeler ve Osmanlı arşiv belgeleri Kıbrıs'ın bugüne kadar ortaya çıkmamış bilgi ve tarihine kaynaklık edecek zenginliktedir.

Diğer taraftan küçük büyük pek çok yerleşim yerlerinin, semt ve mahalle yahut belli bir bölge adının kayda geçmiş olması da değişik bakımlardan ilgililerin işine yarayacak ipuçları sağlayabilecektir. Vakfiyeler üzerine yapılan bu çalışma neticesinde vakıf konularına ait birçok önemli bilgiye ulaşıldığını ve Kıbrıs Türklerinin yanı sıra uzun bir tarih sürecinde aynı coğrafyayı paylaşan Rumların kendi aralarında ve Kıbrıslı Türklerle münasebetleri hakkında araştırmacıların faydalanabilecekleri geniş bir malzeme yığınının ortaya çıkabileceği düşünülmektedir.

Bu zaman aralığındaki vakıfların en önemli hizmet alanı dini hizmetlerdir. Din hizmetlerinin yürütülmesi vakıf yapanların en çok önem verdiği hizmet alanı olarak görülmüştür. Vakfı yapılan her türlü metan vakıf özelliğini koruyabilmesi için gereken tamir, termim hizmetleri ise ikinci sırada yer almıştır. Vakıf hizmetinin yürütülmesi için sorumlu olan kişilerin belirlenip onların ihtiyaçlarının karşılanması üçüncü sırada yer almış ve fazlaca atıf yapılan bir şart olmuştur. Eğitim hizmetleri de

bu dönemde ihmal edilmemiştir. Özellikle mektep ve medreselerin hocaları için bu bağlamda tahsisat yapılmıştır. Bu mekanların ihtiyacı olan her türlü malzeme de bu meyanda zikredilmiştir. Ada tarihine baktığımızda Kıbrıs'taki Türk varlığı 1571 yılı-sonrası başladığı ve nüfusun genel geçim kaynağının 20. yüzyılın ortalarına kadar tarım toplumu olduğunu söylenmek pek yanlış olmayacaktır.

Vakıf insanın dini gereksinimlerinden ortaya çıkarak insanın ve toplumun fitratına uygun olarak şekillenerek hukuki bir kimlik kazanmıştır. Vakıfların kurulmasından idaresine kadar her basamağında insan faydası gözetilmiştir. Vakıflar toplumu bir arada tutmada, bayındırlık ve iskanda, kin ve düşmanlığı engellemede, sosyal dengeyi sağlamada, birbirinden ayrılan insan kümelerini bilinçli bir toplum haline getirmede, birbirine saygı ve tahammülü uygulamada, öncü olan kuruluşlar olmuştur. Vakıflar ortaya koyduğu hizmetlerle, İslam hukûkunun titizlikle üzerinde durduğu, zarûrî işler olan dinin, neslin, canın, aklın ve malın korunmasına yardım ederek toplumlara katkı sağlayarak İslam medeniyetinin örnekleri olmuştur (Sağlam, 2016, 211-257).

b. 3529/1 – Numaralı Vakfın Emlâki

Lefkoşa Simolofo köyünde olan ve daha önce Süleyman Subaşı ve Mustafa Kethüda'dan alınan mülk çiftlik, sınırları ma'lum 15 bab tahtânî ve fevkânî evler, Bahçeli 4 bab ev ile müsmire ve gayri müsmire eşcarlarıyla birlikte 4 kıt'a bahçe, Yine, aynı köyde *Peyrolara/Pirolara* adıyla bilinen ve mülk olan iki akarsuyu ile birlikte 1000 dönüm tarla,

Aynı köyde *Makriya/Makarya* olarak bilinen hudutları malum tarlalar, *Pavlov* adıyla bilinen sınırları malum tarlalar,

Toma isimli zımmîden satın aldığı sınırları bilinen iki bab ev, *Pavlov*'un *Panaya* olarak bilinen müsmire ve gayri müsmire eşcarlarıyla birlikte 4 adet bahçe,

Aynı köyde (*Simolofo*) harbîlerden mevkuf kalan tamamını mîrîden satın aldığı mülk evler ile hudutları belli ve mutasarrıf bulunduğu yerler, yukarıda geçen çiftlikte bulunan 10 çift ve tohum için mevcut 150 keyl buğday ve 150 keyl arpa ve diğer keyli ma'lum hububat ile çiftlikte bulunan 600 re's koyun ve keçi,

Lefkoşa'ya bağlı *Pano Milya/Panomelya* ve *Kado Milya* ve *Romano/Romato* isimli köylerde ve *Zepe/Zebe*, *Paşine Apligi/Paşine Lepkobi* ve *Palye Piskopi*, *Aya Dimit-rano* isimli mezralarda daha önce *Lefkoşa* Alaybeyi olan Ahmed'den satın aldığı mülk olan ve bir tarafı *Kaymaklı* köyü, bir tarafı Abdurrahman Subaşı çiftliği, bir tarafı *Tekeli* köyü bir tarafı da yukarıda sayılan mezralarla mahdut, eskiden beri

akarsuyu olan çiftlik ve söz konusu köylerde bulunan temessükât-ı şer'iyeye ile mutasarrıf bulunduğu eski yeni evler, ahırlar, mahzenler ve yine çiftlikte bulunan 8 çift öküz, 150 keyl buğday ve 150 keyl arpa, keyli ma'lum sâir hububat tohumu ve 300 re's koyun ve keçi, **Misivri/Mesarye, Kolalı** köylerinde mülk çiftlik ki, doğuda **Gadura/Gaydora** köyü sınırı, güneyde **Misivri** köyündeki hendek, batıda **Sinde** ve **Aya Listre** isimli köyler ve kuzeyde **Prastiyo Misivri** köyündeki hendeğe kadar uzanan mülk yerler ve çayırlar,

Aynı köyde bir tarafı **Aluci Veledi Fidi/Kamya** isimli zımmînin mülkü, üç tarafı umumi yolla mahdud olan 11 adet mülk havlularıyla evler, ambar olarak kullanılan müstemilatıyla üç parça mülk 10 çift ve 200 yüz keyl buğday ve 200 keyl arpa ve 800 re's koyun ve keçi,

Leymason Mesayitonya/Mesayitonya, Vasili Kollavri/Kollero isimli **Masro Zorzi** isimli harbîden kalan ve 60 dönüm tarlalardan oluşan çiftlik,

Vasili Kollavri yeri denilen 20 dönüm ve **Kalor/Kolavri** yeri denilen 50 dönüm arazi, **Şile/Meşile** isimli 15 dönüm arazi,

Ficuriye/Fucurya yerleri olarak isimlendirilen reâyâdan satın alınan hudutları ma'lum 125 dönüm tarla,

Lefkoşa'ya bağlı **Yermasoya** ve **Putayaka** isimli köylerin sınırlarında mirî araziden iştirâ olunmuş **Maliyari** ve **Ganiyeli** ve **Rüştera/Reştre** denilen hudutları herkes tarafından bilenen 1 bab mülk yerler,

Yermasoya isimli köyde 1 değirmen, bahçesiyle ve diğer müstemilat ve ekleriyle söz konusu köylerde bulunan 40 eşcar-ı zeytin,

Aynı kazada **Frenkkarya/Kankarya** köyü sınırında değirmen önünde 6 dönüm mülk tarla ile ulvî ve süflî 6 bab 1 değirmen ve 2 mülk bahçe içinde 8 a'det harnup eşcar-ı, 1 zeytin ağacı, ayrıca değirmen önündeki tarlada ve etrafında 8 a'det eşcar-ı zeytin,

Mesayitonia köyü sınırında hüccet-i şer'iyeye ile reayadan satın alınan yerler ve üzerinde bulunan evler, ambarlar, ahır ve binalar,

Yermasoya ve **Putayaka/Moutayiaka Anliye Maline** malı denmekle meşhur akarsuyuyla tahminen 100 dönümlük mülk tarla, 50 a'det ağacı olan zeytinlik, 16 bab bir kısmı harap bir kısmı ma'mur ev mîrîden mâ-i cârîsi ile satın alınmış olan yerler,

Ahmet Çavuş adlı kişiden iştirâ olunmuş **Yermasoya** ve **Putayaka** isimli köyler de **Anabelya** ve **Kerne** denilen tahminen 100 dönüm mülk eşcar-ı zeytinleriyle birlikte ve 16 bâb bir kısmı harap bir kısmı ma'mur evler ile carî olan suyu,

Finikarya köyünde **Covan** isimli zımmîden satın alınan 15 dönüm **Koçiyeri/Fıçıyeri** olarak bilinen tarla,

Putayaka/Moutayiaka köyünde **Petro**, **Pavlov** ve **Argiro** isimli zımmîlerden satın alınan **Ena Milya** isimli 9 kilelik tarla, ayrıca zımmîlerden satın alınmış olan 86 kök eşcar-ı harnup bulunan harman yeri,

Refte/Rakna köyü sınırında Süleyman Subaşı müvekkili **Covan** isimli zımmîden iştira olunan **Yucari/Bucari** diye bilinen 1 değirmen ve müştemilatıyla birlikte biri ma'mur ikisi harabe evler, 13 çift ve 200 keyl tohumluk buğday ve arpa ve keyli ma'lum tohumluk hububat ile 600 re's koyun ve keçi,

Hirsofu köyünde **Todori/Teturi** terekesinden mirîye ait olup iştira olunan evler içinde müsmire ve gayri müsmire eşcarlarıyla bulunan bahçe ve cârî olan suyu,

Arnavud tarlası denilen 4 dönüm tarla,

Luciya yeri denilen **Yuvan/Divane Andon** isimli zımmîden satın alınan biri 14, diğeri 7 dönüm **PenbeTarlasi** ile aynı şahıstan alınan **Kato Livadya** ve **Truya** olarak bilinen 2 kıt'a tarla,

Androniko karyesinde **Luka Nikola** ve **Melaniko** isimli zımmîlerden satın alınan tahminen 6 dönüm **Subasar Penbe** tarlaları ile 9 çift öküz 100 keyl buğday, 100 keyl arpa, 100 keyl **Penbe** tohumu ile 600 re's koyun ve keçi,

Tuzla Nahiyesinde **Alaminyo** isimli karyede Hacı Mehmed Çavuştan iştira olunan 20 bab tahtânî ve fevkânî ev, 7 adet subasar müsmire ve gayri müsmire eşcarlarıyla bahçe, müte'addit zeytin ağaçları, bir cedid bağ, 1 zeytin değirmeni, 1 su değirmeni, bir havuz bulunan 2.500 dönüm tarla ile 8 çift öküz, 100'er keyl ziraat için buğday ve arpa, 200 re's koyun ve keçi, müştemilatı ve levâhıkıyla birlikte toplam 6 adet çiftlik (Sağlam, 2016, 211-257).

c. 3529/1 – Numaralı Vakfın Tahsisâtı

Vakfın gelirlerinden her sene 40 bin akçe Ravza-i Mutahhara hizmetçilerine, 20 bin akçe de Ravza-i Mutahhara'nın İmam-Hatip ve Müezzinlerine aynı seviyede taksim ve tevzi edilecek. Her yıl 60 bin akçe gönderildikten sonra kalan meblağın 5000 akçesi ile vakfın mütevellisi, adadan revgan-ı zeyt satın alarak **Konya**'daki Mevlâna vakfının mütevellisine ve şeyhine türbenin kandillerinin tenviri için gönderecek. Bunun irsâli için 1.000 akçe de kirasına harcanacak. **Konya**, Mevlevihâne şeyhi ve mütevellisine her sene 6.000 akçe nakit olarak gönderilecek. Bu parayla semâzenlerin gömlekleri satın alınacak ve mevlevî fakirlerine verilecek (Sağlam, 2016, 211-257).

d. 3529/1 – Numaralı Vakfın Görevlileri

Zikrolunan vakıf çiftliklerin tevliyetine mutasarrıf olan vâkıfın hissenin dışında kalan vakıf gelirlerini istediği şekilde tasarruf etsin. Kendisinden sonra günlük 15 akçe ile İbrahim Kethüda müteveli olsun. İstanbul'da her kim Şeyhülislam ve Müfti'l-enâm olursa günlük 5 akçe ile o da vakfın nâzırı olsun. Günde 8 akçe ile müteveyyin birisi kâtip ve beş akçe vazife ile doğruluktan şaşmayan birisi câyi olsun. Bunların görevden alınmaları ve görevlendirilmeleri Şeyhülislam tarafından yapılsın. Bu harcamalardan kalan gelire vâkıfın evladı ve sâir zürriyeti mutasarrıf olsunlar. İbrahim Kethüdâ'dan sonra vâkıfın evladı ve evladının evladı müteveli olsunlar.

Hisselerinin dışında kalan gelirin fazlasına da mutasarrıf olsunlar. Şayet vâkıfın zürriyeti kesilirse âzâtlıları ve âzâtlılarının evlatları ve onların evlatları müteveli olsunlar. Vakıf gelirlerinden tahsis edilen miktarı yerlerine gönderdikten sonra geriye kalan fazlasına mutasarrıf olsunlar. Onların da nesli kesilecek olursa çiftliklerin evlâd-ı vâkfa tahsis edilen gelirlerinin fazlası Haremeyn'in sair evkâfına ilhak olunarak bundan sonra bir daha değiştirilmesin.

Yukarıda bulundukları kaza, nahiye köy ve mezralar ile mevkileri zikredilen vakfa konu olan 6 adet çiftliği bütün müştemilatı ve ilaveleri ile birlikte vâkıfın vekili müteveli Mehmed b. Mahmud'a teslim, o da teslim ve tasarruf eyledi. Müvekkil-i vâkıf sahih kavl üzere çiftliklerin tamamı vakf-ı lazımdır diyerek, hâkim tarafından şahitlerin huzurunda vakfın lüzumuna hükmedildi (Sağlam, 2016, 211-257).

e. 3529/2 – Numaralı Vakfın Emlâki

Tuzla kazası *Ayaana/Anaya* köyünde hudutları ma'lum tarla, 680 zeytin ağacı ve 9 harnup ağacı,

Magosa'da hammam ve külheyni havlusunda fevkânî ve tahtânî 5 bab ev, havuz ve eşcar-ı müsmire ve gayrı müsmiresiyle bilinen bir bahçe, saray kurbunda iki tarafı Paşa'nın mülküyle, iki tarafı tarik-i â'm ile mahdut hamama bitişik 3 dükkân, karşısında bir berber dükkânı, ayrıca üç tarafı yola bakan 5 dükkân ve bir kahvehâne ve yanında gazzâz/ipekçi ve cebeci/silah dükkânları, bir fırını bulunan su değirmeni, *Magosa* kalesi dışında bir su kuyusu, havuz ve sulama arkı, iki mahzen, eşcar-ı müsmire ve gayrı müsmiresiyle Hamza Bey bahçesi olarak bilinen bahçe,

f. 3529/2 – Numaralı Vakfın Tahsîsâtı ve Görevlileri

Bu vakıf emlâkinin gelirlerinden *Lefkoşa*'daki *Ayasofya* cami'inde mu'arrif olan günlük 1 akçe, *Magosa*'da *Ayasofya* cami'inde mu'arrif olana 1 akçe, 1 akçe de

cuma günü vâkıfın ruhuna duâ edenlere verilsin. Kalan gelir ise **Magosa**'ya götürdüğü suyunun masraflarına harcansın.

İbrahim Kethüdâ müteveli olsun İbrahim bey'den sonra vâkıfın evlâdı ve evlâd-ı evlâdı müteveli olup, neslinin kesilmesi durumunda **Ayasofya** mütevellisi olanlar günlük 2 akçe vazife ile müteveli ve **Magosa** kadısı olanlar da günlük 2 akçe vazife ile nâzır olsunlar. Suyolculardan iki kişiden biri günlük 4 akçe vazife ile diğeri 3 akçe vazife ile su yolcu olsunlar (Sağlam, 2016, 211-257).

g. 3529/3 – Numaralı Vakfın Emlâki

Lefkoşa, Anaya köyünde Timur Çavuş oğulları Mehmed ve Ahmed'den satın alınan akarsu, eşcar-ı müsmire ve gayri müsmireleriyle mülk çiftlik, 12 darı değirmeni, 1 zeytin değirmeni, 5 çift öküz, 230 re's koyun ve keçi, 230 keyl tohumluk buğday 62 keyl arpa, 30 keyl tohum burçak, 9 keyl bakla, Hüseyin Çavuştan iştirâ olunan ma'lum evleri levâhık ve bahçesi, **Leymosun**'da vaki' Küçük Hamza'dan iştirâ olan ev, mahzen ve bahçe (Sağlam, 2016, 211-257).

h. 3529/3 – Numaralı Vakfın Tahsisâtı ve Görevlileri

Hiz. Peygamberin Ravza-i Mutahhara hizmetçilerine her sene 10 bin akçe, Lefkoşa'da Ayasofya cami'inin aydınlatılmasına revgan-ı şem' için 640 akçe verilecek **Lefkoşa**'da **Magosa** Kapısı kurbunde **Paluvotissa** denilen mahallede Bali Efendi Mahallesi'nde Hüseyin Çavuş'dan satın aldığı evler bütün müştemilatı ve bahçesiyle vakfın mahsûlü mahzeni için vakf etmiştir. **Limasol/Leymason**'da Küçük Hamza'dan satın alınan evler, mahzen ve bahçe Medine'ye vakf edilen **Vasili Kollavri/Kollero** ve **Finkarya** çiftliklerin mahzeni için vakıf olup, çiftliğin zâbitlerinin tasarrufunda olacak. Vakfın gelirlerinden tahsisattan geriye kalan mahsule mütevellileri mutasarrıf olsunlar. Vakfın tevliyyetine evlâdı ve evlâd-ı vâkıf, onların nesli kesilecek olursa u'tekâsı ve evlâd-ı u'tekâsı müteveli olsunlar. Vakıf gelirlerinden her sene tahsisâtları gönderildikten sonra evkâfın tamir ve termiminden kalan fazlaya vakıf çiftliklerinde hizmet eden utekâ mutasarrıf olsunlar. Onların da nesli kesilecek olursa gelirin fazlası Haremeyn evkâfına ilhak olunsun. Haremeyn mütevellisi vakfın mütevellî olsun (Sağlam, 2016, 211-257).

ı. 3549 – Numaralı Vakfın Emlâki

Karadağ Mahallesiinde Lutfûllah Çelebi bahçesi yanında limon, portakal vs. eşcar-i müsmire ve gayri müsmiresiyle birlikte üç bab tahtani oda ve sundurmaya müştemil 4 dönüm tarla,

Kalaycı bahçesinde Osman bahçesi bilinen yerde eşcar-ı müsmire ve gayri müsmire-siyle birlikte 6 dönüm tarla,

HaremTarlasına müntehi eşcâr-ı müsmire ve gayri müsmiresiyle birlikte 2 bab tah-tanı oda sundurma vs. 2 dönüm bahçe,

Mürata deresinden her 22 günde 6 saat mâ-i cârinin 1 sa'ati,

Amalin tarlasında 12 dönümlük tarlanın 3 dönümü,

Harmanbaşı'nda 10 saak, *Kobrona*'da 10 saak, *Livadiye*'de 10 saak toplamda 30 saak zeytin eşcârları,

i. 3549 – Numaralı Vakfın Tahsisâtı

İcarlardan Pirpaşa'nın inşa eylediği Hüseyin Efendi Cami'inin mektep hocası ve İmam-Hatibine senede iki hatim, Leyle-i Kadir ve i'dde ebeveynlerine ve akrabala-rına ve kendisine hatim okuyanlara kırkar kuruş, mütevelliyi merkuma her sene 60 kuruş, revgan-ı zeydin Hüseyin Efendi Cami'inin harici ve dahili sakf duvar tamir ve termimine ve mefruşatına kullanılması.

k. Öneriler

Bu tez çalışmasında esas metinle günümüz harflerine aktarım aynı sayfa içe-risinde olduğundan Kıbrıs vakfiyeleri konusunda araştırma yapmak isteyen araştır-macılara kaynaklık edebileceği düşünülmektedir. Kıbrıs'taki Osmanlı eserleri üzeri-ne çalışmak isteyenlere ki, bu konuda ciddi bir talep olduğu ve desteklendiği zaman tozlu raflarda çürümeye terk edilmiş bulunan devasa bir kültür mirası vakfiyelerin uluslararası geçerliliğide düşünüldüğünde Kıbrıs için çok farklı boyutları olacağı muhakkaktır.

Osmanlı coğrafyasının en büyük yerleşim biriminden en küçük yerleşim yer-lerine kadar yayılmış olan vakıf kurumu adada da yaygın bir şekilde görülmektedir. Arşivlerde bulunan evkaf muhasebe defterleri vakıfların bulunduğu yerleşim yerin-deki halkın yaşamına dair birçok yönden bize önemli bilgiler vermektedir. Kıbrıs vakıflarının; halkın sosyal, iktisadi, dini, kültürel ve daha birçok alanda önemli katkı sağladığı belgelerden anlaşılmaktadır. Transkripsiyonunu yaptığımız vakfiyeler ince-lendiğinde Osmanlı devleti sınırları içerisinde her vakıfta rastlanılan görevlilerin dı-şında su yolcusu diye ifade edilen ve su kanallarını denetlemekle görevli bir kişinin varlığına rastlanmaktadır (Dinç, 2012). Bu Kıbrıs'ta suyun her yerde bulunmaması ve uzak yerlerden getirilen suyun geçtiği kanal ve su mecralarının sürekli bakımdan geçmesi gerektiğinin göstermektedir. Hakikaten vakıflarda çalışan görevlilere verilen

Ücretler, vakıfların gereksinimlerine binaen satın alınan zeytinyağı, balmumu ve oluk gibi mahsller adanın ekonomik hayatının canlanmasında ciddi katkılar sağladığını göstermektedir. Ramazan ayı ve Kurban Bayramı başta olmak üzere üç aylarda ve cuma günlerinde camilerde yapılan dini etkinlikler, adadaki müslüman toplumun hem dini vecibelerini yerine getirmelerine hem de kaynaşıp daha fazla samimi ilişki-ler kurmasına vesile olmuştur. Kıbrıs evkaf muhasebe defterlerinde kayıtlı grevlile-rin rütbe ve isimlerinden Kıbrıs halkının ehl-i sünnete bağlı ve dindar kimseler ol-dukları görülmektedir. Ada halkı genelde ehl-i beyte ait Mehmed, Mustafa, Ahmed, Hasan, Hüseyin, Ali, Salih ve mer isimlerini yoğun olarak kullanmakla birlikte; Fakir, Mercan, Zühtü, İbrahim, Ziyaî, Habib, Hurşid ve Süleyman gibi isimleri de kullanmıştır. Bunlarla birlikte Hafız, Hacı, Molla, şeyh ve Efendi ise kullanılan rütbe ve isimlerdendir. Bunun yanında vakıf gelirlerinden bir kısmının Haremeyn-i Muhte-remeyn evkaf yazıcısına ücret olarak verilmesi ada halkının, Osmanlı döneminde Kıbrıs Vakıflarının Mekke ve Medine'ye yardım yollayarak kutsal topraklarla ilişki-sini göstermesi açısından önemlidir. Sonuç itibariyle, Osmanlı Devleti'nin sivil ku-rumları olan vakıf sisteminin halkın sosyal, ekonomik, dini, kültürel ve daha pek çok yönüne katkı sağladığı gerçeğini unutmayarak bunları gelecek nesillere aktarıp atala-rın miras bıraktığı bu kurumları koruyup kollamalıyız. Günümüzde Güney Kıbrıs topraklarında kalan Osmanlı mirasına daha çok sahip çıkmamız gerektiğini de asla unutmamalı, oradaki müslüman unsurlarla birlikte bu kurumlarımızı da korumak için devlet ve millet olarak elimizden geleni yapmalıyız.

KAYNAKÇA

- Alasya, H. F. (1998). *Tarihte Kıbrıs*. Ankara: Kıbrıs Türk Kültür Derneği.
- Altan, M. H. (1986). *Belgelerle Kıbrıs Türk Vakıflar Tarihi*. Lefkoşa: Kıbrıs Vakıflar İdaresi Yayınları.
- Bostan, İ. (2000). İnebahtı Deniz Savaşı. *DİA*, c. 22, 287-289
- Çevikel, N. (2000). *Kıbrıs Eyaleti (1750-1800)*. Gazimağusa: Doğu Akdeniz Üniversitesi.
- Çoruh, H. (2008). *II. Mahmut Döneminde Kıbrıs'ın İdari, İktisadi ve İçtimai Tarihi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul.
- Demirkent, I. (2002). Kıbrıs. *DİA*, c. 25, 371-374.
- Demiryürek, M. (2010). *Kıbrıs Esnaf Teşkilatı (1750-1850)*. Lefkoşa: Kıbrıs Türk Esnaf ve Zanaatkarlar Odası yayınları.
- Demiryürek, M. (2010). *Nizam-ı Cedid'den II. Meşrutiyete Osmanlı Reform Sürecinde Kıbrıs*. İstanbul: Akademik Kitaplar.
- Devellioğlu, F. (1997). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat*. Ankara: Aydın Kitabevi Yayınları.
- Dinç, G. (2012). Osmanlı Dönemi Kıbrıs Su Vakıfları (1571-1878). *Mediterranean Journal of Humanities*, II/1, 37-59.
- Dündar, R. (1998). *Kıbrıs Beylerbeyliği (1570-7670)*. Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Efendi, Ö. H. (2003). *Ahkamü'l-Evkaf*. Çev. H. Derzinevesi ve M. K. Kasapoğlu. Lefkoşa: Kıbrıs Vakıflar İdaresi Yayınları.
- Eminoğlu, M. (2008). *Osmanlı Vesikalarını Okumaya Giriş*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Erdönmez, C. (2004). *Şeriyeye Sicillerine Göre Kıbrıs'ta Toplum Yapısı (1839-1856)*. Doktora Tezi, Süleyman demirel Üniversitesi, Isparta.
- Gazioğlu, A. C. (2000). *Kıbrıs'ta Türkler (1570-1878)*. Lefkoşa: Kıbrıs Araştırma ve Yayın Merkezi.
- Komisyon, <http://kuran.diyanet.gov.tr/mushaf/kuran-meal-2/>.
- Komisyon, (2017). *Kıbrıs ve Kıbrıs Türk Tarihi-7*. Lefkoşa: KKTC Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Komisyon, <http://hadislerleislam.diyanet.gov.tr/?p=kitap&i=7.0.403>

- Onurkan Samani, M. (1999). *Kıbrıs Türk Milliyetçiliği*. İstanbul: Bayrak Matbaacılık
- Onurkan Samani, M. (2007). *Kıbrıs'ta Bir Sömürge Kurumu: Kavanin Meclisi (1882-1931)*. Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Ömer, H. E. (1977). *İthâfu'l-Ahlâf fî-Ahkâmü'l-Evkâf*. Ankara: Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayınları.
- Özgüdenli, O. G. (2012). Vakfiye. *DİA*, c. 42, 465-467.
- Özkul, A. E. (2010). *Kıbrıs'ın Sosyo-Ekonomik Tarihi (1726-1750)*. İstanbul: Dipnot Yayınları.
- Özkul, A. E. (2005). *Kıbrıs'ın Sosyo-Ekonomik Tarihi 1726-1750*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Özkul, A. E. (2017). Osmanlı Dönemi'nden İngiliz İdaresine Kıbrıs Türk Temel Eğitimi'nin Modernleşmesi ve Toplumsallaşması. Karabük Üniversitesi; *Tarih Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi*. C. 6, Sayı: 2, 569.
- Öztoprak, İ. (1998). Kıbrıs'ta 1931 İsyanı ve Yankıları. *Belleten*, LXII, 23, Nisan, 208-232.
- Sağlam, N. (2016). *Osmanlı Döneminde Kıbrıs*. İstanbul: Bağcılar Belediyesi, Kültür Yayınları Dizisi No: 288.
- Samani, H. (2006). *Tanzimat Devrinde Kıbrıs (1839-1878)*. Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Söylemez, M. M. ((2017). *Osmanlı Döneminde Kıbrıs Vakıfları*. Lefkoşa: Yakın Doğu Üniversitesi Yayınları.
- Süreyya, M. (1995). *Sicil-i Osmanî*, 2. İstanbul: Sebil Yayınevi
- Şeker, M. (2007). *İslam'da Sosyal Dayanışma Müesseseleri*. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları.
- Şen, Y. (2011). İslam Hukûkunda Vakıfların Sosyal Boyutu Üzerine Bir Değerlendirme. *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*. c. 17, 415-426.
- T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü. (2000). *Osmanlı İdaresinde Kıbrıs*. Ankara.
- TDK, http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_content&id=198:Kisaltmalar)
- Ünal, İ. H. (2012). *40 Hadis Yorum*. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları
- Yediyıldız, B. (2012). Vakıf. *DİA*, c. 42, 475-479. Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara,
- Yıldız, A. V. (2012). Osmanlılar'da Yazı Çeşitleri. *Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Yıl: 17, Sayı: 28, 48-62.

Yüksel, H. (2012). Vakfiye. *DİA*, c. 42, 467-469.

EKLER
EK-1. VAKFİYELERDE GEÇEN YER-MEKÂN İSİMLERİ

S. NO	YER VE MEKÂN ADI	SAYFA NUMARASI
1.	Alaminyo	36-103
2.	Aluci Veledi Fidi	28-102
3.	Âmalis Tarlası	88
4.	Ânaya	71
5.	Andon	35-103
6.	Androniko	36-103
7.	Anliye	32-102
8.	Apligi	26-101
9.	Argiro	33-103
10.	Aya Dimitrano	26-101
11.	Aya Listre	28-102
12.	Ayaana	55-104
13.	Ayasofya	57-59-84-104-105
14.	Covan	33-34-103
15.	Çangar Tarlası	88
16.	Ena Milya	33-103
17.	Fengarya, Frenkkarya/Kankarya	30
18.	Ficuriye/Fucurya	29-59-102
19.	Finikarya	33-103
20.	Gadura/Gaydora	27-102
21.	Ganiyeli	30-102
22.	Harem Tarlası	86
23.	Harmanbaşı	89-106
24.	Hirsofu	34-103
25.	Hüseyin Efendi Camii	93
26.	İstanbul	40-104
27.	Kado Milya	26-101
28.	Kalaycı	85-86-106
29.	Kalor/Kolavri	29-102
30.	Karadağ	85-105
31.	Kato Livadya	35-103
32.	Kaymaklı	26-101
33.	Kerne	32-102
34.	Kıbrıs	15-38-39-51-53-55-66-70-71-82-
35.	Kobrona	89-106
36.	Koçiyeri/Fıçıyeri	33-103
37.	Kolalı	27-102
38.	Konya	38-103
39.	Lefke	13-84
40.	Lefkoşa	15-23-26-51-57-66-71-82-83-84-
41.	Leymason	29-72-102-105
42.	Livâdiye	89
43.	Luciya	35-103
44.	Luka Nikola	35-103
45.	Mağosa	55-56-57-58-59-

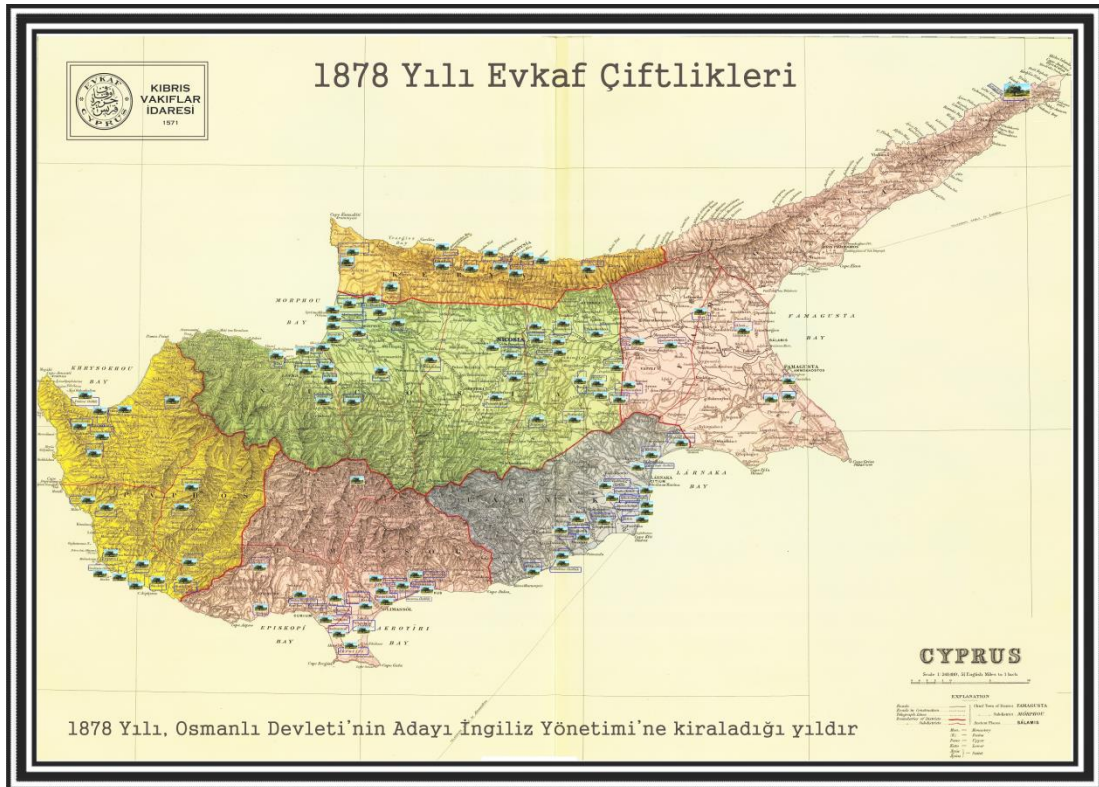
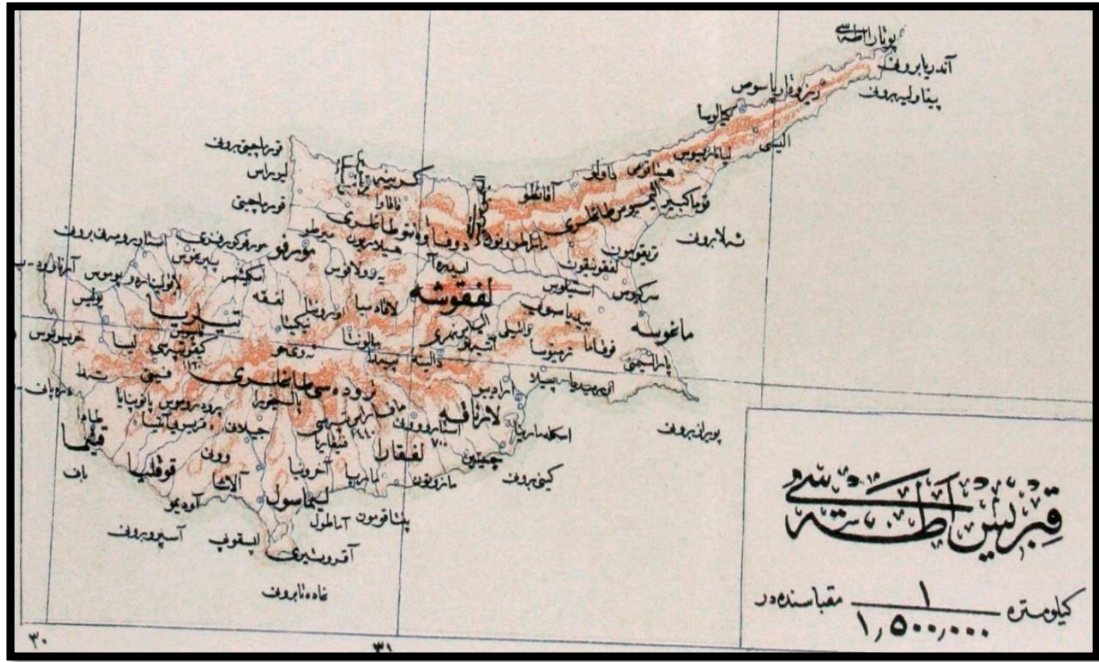
46.	Makriya/Makarya	24-101
47.	Maliyari	30-102
48.	Masro Zorzi	29-102
49.	Medine-i Münevvere	72
50.	Melaniko	35-103
51.	Mesarya	27
52.	Mesayitonia	29-31-102
53.	Mevlevihane	103
54.	Mürâta	86
55.	Palye Piskopi	26-101
56.	Panaya	25-101
57.	Pano Milya/Panomelya	26-101
58.	Paşine	26-101
59.	Pavlo/ Pavlov	25-33-101-103
60.	Pembe Tarlası	35
61.	Petro	33-103
62.	Peyrolara/Pirolara	24-101
63.	Pirpaşa Camii	87-91-106
64.	Prastiyo Sivri	28
65.	Putayaka/Moutayiaka	30-32-33-102-103
66.	Refte/Rakna	34-103
67.	Romano/Romato	26-101
68.	Rüştera/Reştire	30-102
69.	Simolofo	23-101
70.	Sinde	28-102
71.	Sivri/ Misivri	27-102
72.	Subasar Penbe	36-103
73.	Şile/Meşile	29-102
74.	Tekeli	26-101
75.	Teturi	34-103
76.	Toma	25-101
77.	Truya/Taruya	35
78.	Tuzla	36-55-103-104
79.	Varnud/Arnavud	35
80.	Vasili Kollavri/Kollero	29-72-102-105
81.	Yermasoya	30-32-102
82.	Yucari/Bucari	34-103
83.	Yuvan/Divane	35-103
84.	Zepe/Zebe	26-101

EK-2. VAKFEDİLEN MENKUL VE GAYRİMENKUL TABLOSU

S.NO	VAKFEDİLEN MENKUL VE GAYRİMENKULLER	MİKTAR
1-	Çiftlik	1 bab
2-	Bahçe içinde Fevkani ve Tahtâni Ev	15 bab
3-	Ev	4 bab
4-	Tarla	Bin dönüm
5-	Mâ-i Cârî	2 ayn
6-	Ev	2 bab
7-	Bahçe Eşcar-ı Müsmire ve Gayrimüsmire	4 kıt'a
8-	Tohumluk Buğday	150 keyl
9-	Tohumluk Arpa	150 keyl
10-	Koyun ve Keçi	600'er adet
11-	Öküz	8 çift
12-	Tohumluk Buğday	150 keyl
13-	Tohumluk Arpa	150 keyl
14-	Koyun ve Keçi	300'erre's
15-	Ev, Kil ve Havlusuyla Birlikte	11 bab
16-	Tohumluk Buğday-Arpa	200'er keyl
17-	Koyun ve Keçi	800 re's
18-	Masro Zorzi'de Tarla	60 dönüm
19-	Vasili Kollavri/Kollero'da Tarla	20 dönüm
20-	Kalor/Kolavri'de Tarla	50 dönüm
21-	Şile'de Tarla	15 dönüm
22-	Fucûriye'de tarla	125 dönüm
23-	Fengarya'da tarla	6 dönüm
24-	Ev	6 bab
25-	Bahçe ve Zeytin Ağacı	1 adet ve 8 adet ağaç
26-	Zeytin Ağacı	8 adet
27-	Ev, Anbar ve Ahır	1'er adet
28-	Yermasoniya ve Putayaka'da Tarla	100 Dönüm
29-	Zeytin Ağacı	50 adet
30-	Ev	16 bab
31-	Ena Milya ve Kerne	100 dönüm
32-	Ev Ma'mur ve Harab Ev	16 bab
33-	Su Kuyusu	1 adet
34-	Fenkarne'de Tarla	15 dönüm
35-	Ena Milya'da Tarla	9 dönüm
36-	Eşcâr-ı Zeytin	86 dip
37-	Yücarî'de Değirmen	1 adet
38-	Yücarî'de Ev	1 bab mamur 2 bab harab
39-	Tohumluk Buğday- Arpa	200'er keyl
40-	Koyun ve Keçi	600 adet
41-	Varnud Tarlası	4 dönüm
42-	Luciya'da Tarla	14 dönüm
43-	Androniko'da Tarla	6 dönüm
44-	Öküz	9 çift
45-	Tohumluk Buğday- Arpa	100'er keyl

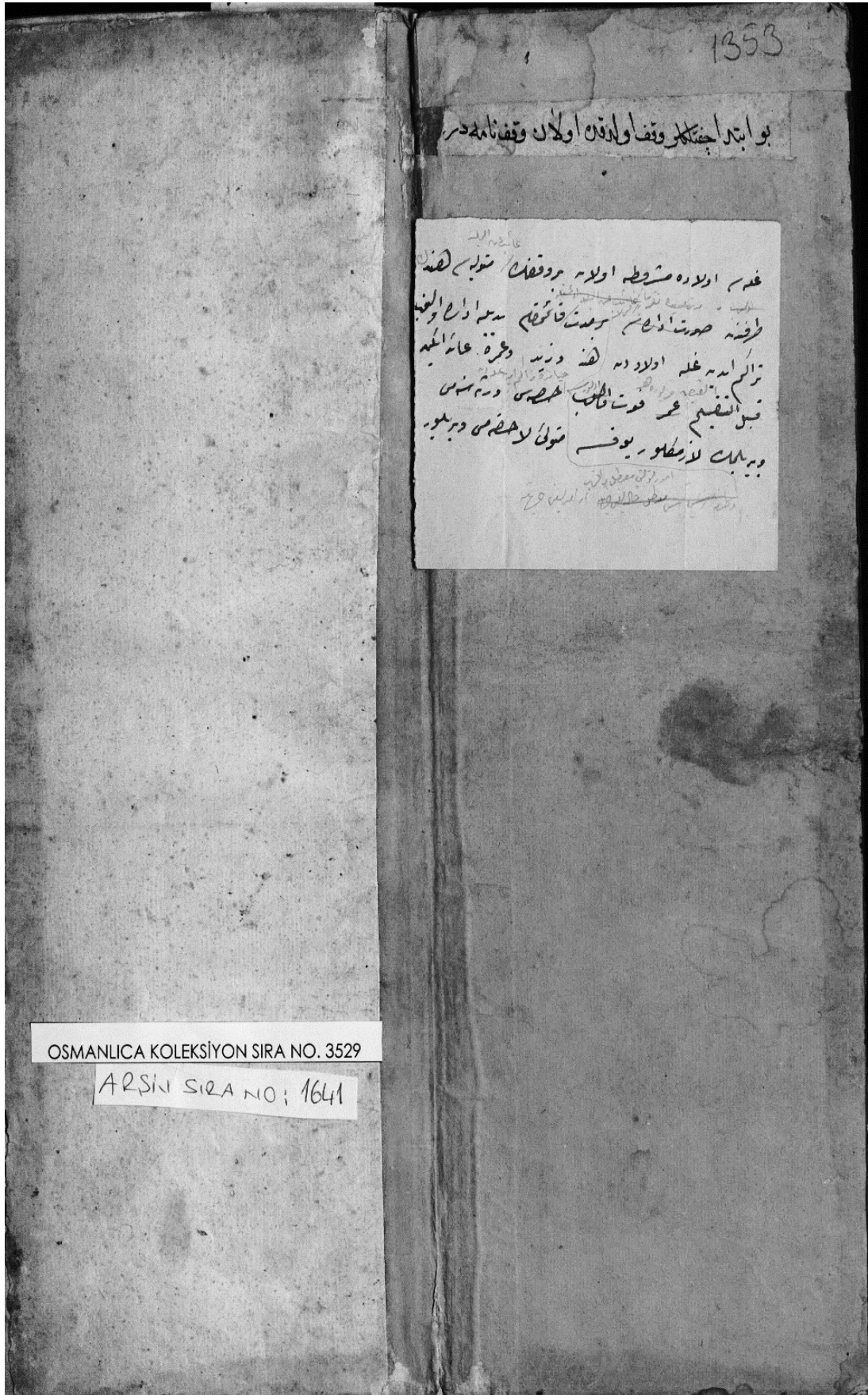
46-	Koyun ve Keçi	600 adet
47-	Fevkâni ve Tahtâni ile Ev	20 bab
48-	Bağ	1 adet
49-	Zetin Değirmeni	1 adet
50-	Sil Değirmeni	1 adet
51-	Alaminyo Karyede Tarla	2500 dönüm
52-	Öküz	8 çift
53-	Buğday ve Arpa	200'er keyl
54-	Koyun ve Keçi	200 adet
55-	Çiftlik	6 adet
56-	Zeytin Ağacı	680 adet
57-	Harnup Ağacı	9 adet
58-	Hamam ve Külheyne Fevkani ve Tahtanisiyle ev	5 bab
59-	Bahçe	1 adet
60-	Dükkân	3 bab
61-	Dükkân	5 bab
62-	Kahvehane	1 adet
63-	Gazzaz ve Cebeci dükkânı	1 adet
64-	Su Kuyusu	1 adet
65-	Havz ve Saki	1 adet havz iki adet saki
66-	Fırın	1 adet
67-	Mahzen	2 adet
68-	Darı Değirmeni	12 bab
69-	Zeytun Değirmeni	1 bab
70-	Öküz	5 çift
71-	Koyun ve Keçi	230'er adet
72-	Buğday	230 keyl
73-	Arpa	62 keyl
74-	Burçak	32 keyl
75-	Bakla	9 keyl
76-	Limon ve Portakal Bahçesi	4 dönüm
77-	Kalaycı'da Tarla	6 dönüm
78-	Mâ-i Cârî	22 günde altı saat
79-	Amalis'de Tarla	12 dönüm
80-	Zeytin Eşcâr-ı	30 saak

EK- 3. HARİTALAR

EK- 4. ORJİNAL METİNLER

صورة السجدة المول
فنجري في الأصل المعبول
وانا مع كوري ركنه من مصطفى
الحق المعصي المعص
المعص
معص
معص

حمد في حد وثاء في عدد وسپاس في قیاس خلق جن
وناس اولان مبدع في االت ومترع في عت عت قدرته
وجبت حکمة وجبت نعمته جنبه که احسن اعبان وانرف
اکوان اولان خلق رفیع الشان ونوع بدیع البیان
ورفعا بعضهم فوق بعض درجات منطوچه اول افترقه
تفاوت مدارج وطبقات اوزره ابداع وخالق مراتب دور
اوزره اختراع ابتدک در مسکرم بعضه کمال مبسر قلوب
قوابل انواع معارف ابله منور وانمارا شجار کمالات علیه
وعلیه دن بهرم مند و بهرم ور وبعضیه انواع متاع
مقدّر اید و بآباد مؤید لاین منافع خبرات و مبتدانه مفر
و مال منالکریه مصارف حسنه نظیر قلم اغن منوبات جلیله
واجور خزیله مقرر قلمش در ذلک تقدیر الغیر العلیم
تعالی عما یقولون علوا کبیرا وجواهر منظوم صلوات
بی نهایت وزواهر منشور بحیات بی غایت اول سلطان

قاطبه و اولیا و سبه سالار قافله و اصفا فافحه
سوره و نبوت و خانه و رساله و رسالت رسول کریم
مقبول رب العالمین سید جلیل و سند جمیل
حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه و سلم روح روح
بخشالریه اولسونکه ایجاد عالمه سبب وجود نفی
ونظام جهانیا به باعث ذات لطیفی اولوب لولا که
لولا که لما خلقت الافلاك خط ابیاله مخاطب
ومفطور و ما ارسکناک الا رحمة للعالمین
شرفی ابله مشرف و مسرور و لشرف و درجی کران و شرف
فراوان جواهر آل و اصحاب و مشاهیر رجال و احباب ارج
طیبه و اشباح طاهر لرینه اولسونکه طریقه شاد سیر
وسبیل توفیق مناد برادر رضوان الله تعالی علیه
اجمعین الیوم البعث والذین الحمد لله و حده والصلوة
والسلام علی من لا نبی بعده وبعد سبب تحریر رساله
صحیفه و شرعیه و موجب تطبیق مقاله و مرید و غیه
اولدرکه ارباب فطنت و اصحاب بصیرت عن اعتبار
ودین و اختیار ابله کردش و در دون و جنبش جرج
بوقلونه نظرا یدوب ادوارنه سلوت و اطوارنه
خبر و استقامت کور مدبر و یقینا بله برکه دنیا

دار مقام و مدار نظام دکلدر نسیم ظل زایل و مقی
 ضیف راحلدر نبیاتک نهایی معین و سکا تاج
 انعدای مبین در اقامتی حله مقرون و دولتی
 محنته محشوندر ادباری اقباله لازم و اندازی ایشانه
 ملو زمر در لاجرم یومع قلیل و بیاعت فرجانی اول
 نسیم مقیم و مقام کریمه صرفا یلیوب فانی بقیه
 تبدل و عنای غنایه تحویل الدیر اولیک الدین آتالله
 علیه پس دوت آنوک که زمان صحت و آوات
 استطاعته الله قدرت و دلند مکت و اراکن خبر و
 احسانه طالب و فضل امتنانه راغب اولوب فوت فرصت
 و تزییع عمر ایلیمه الله اولسه اشک بخت نصاب
 انشاسنه بادی و کتاب مشکین نقاب مالارنه
 داعی اولان صاحب خیرات المبروره راغب الحیاتیکور
 حاله قبرس بکر کیسی اولان کمالان ابدالله فله
 بالامن والامان المعروف بالجوود والاحسان حضرت
 جعفر پاشا ابن عبدالمنان بوانقلب روزگار و روزگار
 واضطراب عالمه ناپایدار نظر ایدوب علم کامل و عرفان
 شامل ایلنه تغنن ایلدیکه دنیا کسب خیرات فاقه ایچون
 بر مقام در که الدنیا مذرعه لایع خبر ازنی کا

(۳)

اشادور

اشادور پس و ماقدیموا لافیکه من خیر خیر
 عندالله هو خیرا واعظم اجرا و امی اوز و وقته
 خصوصه صدقه و جاد بیده ترغیب اید ز حدیث
 شریف مستد عاسجه نقاوه اعمال و خلاصه و ملک
 حسب الله تعالی و طلب المراتبه الاعلی خیرات صدقاته
 قصد صرفا تکبیر اول حضرت عزت نصاب سالف الذکر
 والقب و قفای الذکر اقرار و لاجل التخیل رجوعه
 وکیل مطلق و مختار ایدوب و کالنی غیر القضاة الحمد
 ابن محمود و محمد بن عبد الله الکاتب و فهاد بن عبد الله
 الزعم شهادت یزید ایلله باهو فیه الثبوت شرعا ثابته
 اولان خرا الامال والاقران عثمان بن عبد الله المنان
 وقف آیت البیان متولی اولوب بالفعل حرمین مختبرین
 متولیین اولان فدوة المتولیین محمد بن محمد بن محمد
 اقرار صحیح و اعتراف صریح قلب موکده سالف الذکر
 والبیان راغب الصدقات والاحسان حضرت یزید
 صافیه و طوئیه و اخیه ایلله جزیه و مرقومه و واقع
 اولوب لمعوسه قضاسنه تابع سیمولونو فو نایه
 واقع اولوب سابقا سلیمان سوبانی و مصطی کذا
 نامک لردن اشقرا ایدوب ملکیت اوز و

(۴)

متصرف اولدوغی لدیلاهایلی والاعیان شهر نشیاء
غنی عز البیان اولان ملک جفتکلی و معلومه الحدود
اون شراباب تختای و فوقانی اولر و باغجه اجنه
واقع اولان فوقانی و تختای معلومه الحدود و دور
باب اولری استجار منزه و غیر منزه ایله مقروض اولان
دورت قطعه معلومه الحدود باغجه سیله و قریه
مرفومه ده بیرولاره دیک ایله معروف عندالاهالی
ولیدان ملک معلومه الحدود بیک دویم ترلاری
ایکی عین ایچاریسی ایله و قریه مذکوره و قریه
دیک ایله معروف معلومه الحدود ترلاری و باولو
ترلاری دنلکه معروف معلومه الحدود و نیتوما
نام زمین الدوغی ایکی باب معلوم الحدود اولری
و باولونیک پشایه دنلک ایله معروف دورت
قطعه معلوم الحدود باغجه اجنه واقع استجار
منزه و غیر منزه سیله و قریه مذکور و حیدر
موقوف قلوه معلومه الحدود اولر و معلومه الحدود
برلری که مقتلای عیسی طرف میریدان شهری
ایدوبالی لآن ملک است و زره متصرف در و ذکر
اولان جفتکلی واقع اون چفت و تختای اجوت

موجود

موجود اولان یوز الیکیل بندای و یوز الیکیل اربیه
سایر کیلی معلومه حیوانات و مزبور جفتکلی اولان
رأس فیون و کچی و بینه لفقوشه ناحیه سنده واقع
بانو ملیا و قانو ملیا و رومانو نام قریه لر و زیه و پاشینه
آبلیکی و بالید بسقوی و ابادیترا نو نام مرزعه لر و اطله
واقع مقذمالفقوشه الای کبسی اولان احمد دن
اشتری اولان ملک جفتکلی که برطرفی قیقلو نام قریه
و برطرفی عبدالرحمن سوباشی جفتکلی و برطرفی کله
نام قریه یه و برطرفی ذکر اولان مرزعه لر ایله
حدود اولان اراضی معلومه در قدیم الایام دن
جاری اولان مایه جاری ایله و قریه مزبوره ده واقع
عتیق و جدید فوقانی و تختای معلوم الحدود
بنا اولان اولر و آخر لر و غیر ذکر که نکات شرعیته
موجنبه متصرف اولدوغی در و مذکور جفتکلی
واقع سکر جفت اوکوز و یوز الیکیل بندای و یوز الی
کیل اربیه و کیلی معلومه سایر حیوانات تخمین و اسنه
او میوز رأس فیون و کچی و مساریه ناحیه سنده
واقع سیوری نام و کقوله لی نام قریه لر ده اولان
ملک جفتکلی که شرقا غدوره نام قریه سنوره

موجود

و قبله مرقوم سیوری نام قریه واقع معلوم خندقه
 و غربا سنده و اباسنه نام قریه لجانب اولان
 معلوم خندقه و شمالا براسیو سیوری نام قریه
 جانب اولان معلوم خندقه منتهی اولان ملک برل
 و چار لر در و قریه عرض بورده واقع اولوب بر طرف
 الوجی و لد قریه نام ذی مکنه و اوج طرفی طریقه عاصه
 منتهی اولان اون بر باب ملک اولر بی حلیسی ایل
 و حاله انبار اولان اوج باره ملک کلیسیا سله و ابر
 معلومه اولان توابعی ایل و اون جفت و ایکونکیل
 کیل بغدادی و ایکونکیل ارب و اون اولان سکرینوز
 رأس قیون و کچی و ولسون ناحیه سنده واقع
 مسه بتونیه نام قریه ده واصلی قولور بی نام ملک حقیقله
 که مسرور زری نام حیدر قالدوب عندا لاهالی
 و الجیران معلوم الحدود اولان القش دوم ترلار در
 واصلی قولور بی بی د نکلله معروف و معلوم الحدود
 بکری دوم و قلور بی د نکلله مشهور اولان معلوم
 الحدود الکی دوم اراضی و شیله نام اون بش دوم
 ارض معلوم الحدود و زور بکری بش دوم بخوریه
 برلری د نکلله معروف ارض معلوم الحدود و حج غایله

دعایه

رعایان اشتیری اولان عندا لاهالی معلوم الحدود
 اولان برلری و قضا و منوره مضافات دن برما سویه
 و برته یاقه نام قریه لر سنور لر بی اراضی د
 اشتیری و شرعی ایل اشتیری اولنقش مالیاری و غنیم
 و رشتنه د نکلله حدودی عندا لاهالی معروف اولان
 برلری و برما سویه نام قریه وادی سنده معلوم الحدود
 بر باب ملک آسیابی معلوم الحدود و باغجه سیله
 و سایر توابعی و لواحق ایل و ذکر اولان قریه لر ارضیه
 واقع معلوم قرق دیبا اشجار زیتونی برلری ایل
 و قضا و مرقومه تابع قضا بر نام قریه سنورن و
 معلوم آسیاب اوکنده معلوم الحدود الکی دوم ملک
 ترلابی و علوی و سفلی الکی باب ملک معلوم الحدود اولر
 وینه بر معلوم الحدود ملک آسیاب و معلوم الحدود
 ایکلی قطعه ملک باغجه و کلین اولان سکر عدد
 ملک اشجار خرنوبی و بر دیب ملک اشجار زیتونی و دیگر
 آسیاب اوکنده اولان ترلاده و اطرافن واقع سکر دیب
 ملک اشجار زیتونی برلری ایل وینه قریه و مسه بتونیه
 سنورن رعایان اشتیری اولان اراضی لاجنه
 متعاقب بیتنه عدد و حدودی ممتاز اولان اولر

۸

وانبار لر و اخور لر و بنالرحمله و حدود و كافه
 حقوق ايله و ينه برما سويه و پوته ياقه كزبي و انليه
 ماله د نكله معروف حدودي عندا اهالي معلوم
 اولان تخمين يوز دو نم ملك ترلاي و التي معلوم
 ملك استيجار زيتوني برلي ايله و اون التي باب ملك
 و معلوم حدود اولري مائه جارسيله كه مقدار طرف
 ميري دن وجه شرعي ايله اشتري اولغند و واحد
 چاوش ناكسه دز اشتري اولنان برما سويه
 و پوته ياقه نام قيرلر داخندن ابنيه و كرنه د نكله
 معروف تخمين يوز دو نم ملك معلوم حدود
 ترلاي استيجار معلوم سي زيتون ايله و اون التي
 باب معمور و خراب معلوم حدود اولري باقيدون
 جاري اولان صوبيله و ينه فنغار نام قريه
 جوان نام زمين اشتري اولنان معلوم حدود
 اون بنش دو نم قوچي بري د نكله معروف ملك ترلاي
 و ينه پوته ياقه نام قريه واقع بئرو و باولو وركرو
 نام زمينلر د اشتري اولنان انا مليلار نام طغوز
 كيله لك معلوم حدود ترلاي و مقدار زمينلر د
 اشتري اولنان سكان التي ديب ملك استيجار

(a)

برلي باب

برلي ايله و قريه و رفته سنورنه واقع سيلمان
 سواشي موكل اولان جوان نام زمين د اشتري اولنان
 بوجاري د نكله معروف اولان ملك دكرمز و باب معمور
 و ايكي باب خرابه اولر و توابي لواحق ايله و اون اوج
 چفت و تخمرا بچون موجود اولان ايكوز كيل برياي
 و ايكوز كيل ارپه و كيلى معلوم ساير حبوبات تخمري
 و التيزو زاس قيون و كچي و نفس خر سوفي قريه
 مرد اولان تطوري متروكاندن ميري عايد اولوب
 وجه شرعي و زره اشتري اولنان اولر و برلو و خراب
 نثر و غير مقرر و مشتمل باغچه سي قديدن جاري
 اولان صوبي ايله و ارنود ترلاي د نكله معروف
 دو نم معلوم حدود ترلاي و لوجيه بري د نكله
 اولوب ديوانه اندون نام زمين د اشتري اولنان
 اون دورت دو نم معلوم حدود بنس ترلاي
 و ينه مرقوم زمين د اشتري اولنان معلوم حدود
 بري دو نم بنس ترلاي و ينه مذكور زمين
 اشتري اولنان قانو لبو اديه و طارويه د نكله
 معروف ايكي قطعه ترلاي معلوم حدود و اندون
 نام قريه ده لوقه نيقوله و ملا نيقونا مرقوم

(10)

اشترى اولانان تخميناً الذي دونه معلوم لحدوده
 بصر بنبيه تر لاري ايله وطون جفت او كوز و بوز كيل
 بغداد و بوز كيل اربه و بوز كيل بنيه نخعي ايله والتون
 رأس قيون وكجي سيال ايله وطون له ناحيه سنه واقع
 الامنونا م قريه واقع حاجي محمد جاشردن اشترى
 اولنوب معلومه الحدود اولان بركي باب فوقاني وتختاني
 اولر و بركي قطعه صوبصار معلوم لحدوده باغچه و اشجار
 شمر وغيره سيله و متعدد زيتون اشجار ايله
 و برجيد باغ و برزيتون دكرمني و برسيل و كرمي و بر
 حوض ايله و قريه و مرقومه زمينده واقع قد عدون
 حق شرف اولان اكي برك بيشوز دونه معلوم لحدوده
 تر لاري ايله و سكر جفت او كوز و زراعت ايجوز بوز كيل
 بغداد و بوز كيل اربه و اكي بوز رأس قيون وكجي سيال
 جميعاً ذكر اولانان التي عدد معلومه لحدوده بختكيلي
 تواجي و لواحي ايله وقف صحيح شرعي و حبس صحيح شرعي
 ايدوب شوبيله شرط و تعيين ايلديكه هرسال بعناية
 الملك المتعال حاصل اولان محصول غلاتك انا نندن
 قرقمك اجه سي سرور انيسا و حبيب خراجه مصفي
 صلي الله عليه وسلم و علي اله واصحابه خضر بنك

دوم

روضه و مكرمه و خطيره و مشربه لري خزانة تفريق
 اولفق و بركي برك اجه سي في روضه و معظله و برك
 جامعك خطيب و اباي و مؤذنينه على التسويه توبه
 و تقسيم اولفق ايجوز هرسال ذكر اولان التتريك
 اجه و جريه و قبر سه هرسنه ارسال و برك
 حرمين شريفينك سيار و قاني اجه سيله معاً
 ارسال و لنوب و باقي قلن اثنان غلاتك بيش برك
 اجه سنه وقف مرقوم متولي سي جريه دن رغن
 زيت اشترى ايدوب رغن مزبوري قونيه ده لود
 اولان قطب العارفين مولانا خداوندكار قدس
 سن الغفار خضر بنك و قاني متولي سنه و شيخه
 ايصال انك ايجوز برك اجه دنجي كراسنه خرج
 اولنوب ذكر اولان رغن مولانا ي موالي ايهك
 قريه و شريفه لرينه اولان قناديلك تنويرينه
 خرج ايدوب و باقي برك اجه دنجي قونيه ده مولوي
 خانه شيخه و متولي سنه هرسنه بوجه
 نقد قبر سدر ارسال و ايصال اولنوب انور دنجي مبلغ
 مذكور ايله سماع پيراهنري اشترى ايدوب فقراء
 مولوي به هرسنه تفريق ايدوب و واقف شار ايله

١٢

وجه مشروح اوزره وقف و تعیین اید و بیاد امله
 کند و سیاحت و عافیت اولاد کرا و لاز چفت کلک
 من بعد تولیت طریقه متصرف اوله و خصه
 وقفدن غیر مذکور چفت کلک باقی محصوره کیش
 کند و سی متصرف اولوب و کدود و سکوه ابراهیم
 کتختا متولی اولوب و طیفه و تولیت یوقی اون بشرایق
 متصرف اوله و استنبول هر که شیخ الاسلام مفتی
 الانام اولورسه وقف منوره ناظر اولوب یوقی بشرایق
 و بریده و کوند سکرانجه و طیفه ایله برمتدین کسسه
 کاتب و شرایق و طیفه ایله برستقیم کسسه حاجی
 و بونرک عزل و نصبی شیخ الاسلام حضرتی مغفله
 اوله و مصارف مذکور در بیاض قلان محصوره واقف
 مشارالیه اولادی و سایر ذریقی متصرف اوله لر
 و ابراهیم کتختا و سکوه واقف موقی الیه اولادی
 و اولاد اولادی متولی اولوب خصه و وقف ذمعه
 زواید محصوره متصرف اوله ل العیاذ بالله تعالی واقف
 ذریقی متصرف اولدقدن سکوه عتقاسی و اولاد عتق
 و اولاد اولادی متولی اولوب خصه و وقف هر سال
 محله ارسال و ایصال یوب زواید متصرف اوله لر

الذی

اندر دخی متصرف اولدقدن سکوه ذکر اولان
 چفت کلک زواید دخی حرمین شریفینک سایر
 اوقافه الحاق اولوب من بعد تبدیل و تغییر
 اولنایه دیو ذکر اولان التي عدد چفت کلک حله نایق
 ولوا حقيله بعد التخلیه متولی و مرقوم محمد بن
 محمود و تسلیم اید و ببول دخی سلم و تصرف اید دخی
 دیو مجلس شریفه اقرار اید و کد سکوه متولی مرقوم
 وکیل موقی الیه جمیع اقرارین و جاهها و شفاها
 تصدیق اید و کد سکوه وکیل مذکور و کاله تحکیم سی
 حسیله وقف لازم دکلدر و بوجه وقف دن رجوع
 اید و ب موقی مشارالیه ملک استرداد اید و کن
 متولی و مرقوم اصح اقوال اوزر و جمله سنک و قتی
 لازم در دیو باش و توفیق رفیع ذیور صدر کتاب
 عنبر نصایب اولان عالی جناب بدر برقدور اولوالات
 افضل شاهد زمان اکل بخارین و وزان حاجی
 بیفته الاسلام اید رحمة الله سبحانه الی كافة الانام
 لازالت المسائل الشرعیة مفقودة بانال اقلومه و صدق
 سکوه لر غیره موسسه بمحطوط احکامه حضورین
 مراغه اولیون مشارالیه حکم دخی مقال جانین

۱۶

وكله فرقیته تأمل اینو وفکر دیوایدوب
جانب خیری ترجیح انکیر. اوقاف مرسومه نك
عالمابین الایته الاسلاف ازوم وقفتیه حکم
شرعی وقضاء مرعی ابتدیل بر جملہ سید
وقف لازما ولدی من بعد نقضه بحال حال
واخلول وابطال متمنع الاحتمال در فربدلہ
بعد ما سمعہ فانائتمہ علی الذین یدلونہ ان الله
سمیع علیم واجرا الواقف علی الجمال کریہ انہ
لا یضیع اجر المحسنین بل یضاعفہم الحسنات
فی کل وقت وحين وصلی الله علی سیدنا
وسندنا محمد وآلہ وصحبہ اجمعین تحریر فی اول
محرم الحرام سنہ ۱۲۸۵

دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت
دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت
دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت
دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت
دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت
دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت
دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت
دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت
دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت	دودہ الامام مرکز امامت مرکز امامت

منقول من اصله
وہنا / مصر العوری
الکونی / مصر العوری
مصر العوری

حد و سباسی حد وی قیاس اول واقف احوال اولان خالق
الجن والناس و مطلع احوال اولان رازق الاناس تحریر
اولسونکله والله بدعو الی دار التلوم کلام قدیمی الیہ عباد
دار نعیمہ دعوة ان الذین ینفقون اموالہم فی سبیل الله
قول کریم الیہ طرف جزات وسیل حسناتی انہم اعلوم والہام
انہم کله عنایت رحمت ایلدی و سکوة و سلام اول سیدنا
موفق موافق احسان شفیع زمر و انسان دلیل طریق
صواب رہنمای راہ ثواب اولان حبیب خدا و رسول
باصفا محمد مصطفی صلی الله تعالی علیہ وسلم تحریر
اوزرینہ اولسونکله حدقن خلقہ رحمت و جمیع عالمہ
باعث عزت و رفعت اولوب اذامات ابن ادم انقطع
علہ الالینک علم نافع ینفع بہ و ولد صالح یدعولہ
و صدقہ جاریہ فی سبیل الله قول شرعی الیہ خلق و جہ جزائہ

(۱۶)

طالبین و حسنات مبرراته راغبین ایلدی و دخیال و احاطه
اولوالالباب لری اوزد لرینه اولسونکه صراط مستقیمه
هادیر و طریق حقّه مناد بر در رضوان الله تعالی علیهم
اجمعین الی یوم البعث والذین اتابعوا سبب تنبیح کلام
صواب نصاب و موجب تعلیق خطب ثوابا با ولدرکه
حالا قبرس بکر کیسی اولان امیرالامراء الکرام کبر الکریم
الغمام مؤید جیش الاسلام صاحب الجوار المشات
فی البحر کالاعلم منکس رؤس الکفره والاصنام
ذوالقدر الشامع والمجدد الراشح حضرت جعفر پاشا
بستر الله له فی الدارين مایشاه طرف عالیدون وقف
آق الذکره اقارره و دعوی رجوعه با هو فنج الثوث
شرعا و کالینی ثابته اولان قدوة الامثال والاقران
شرفا لصدور والارکان هدم اغا ابن عبد المنان
مجلس شرع شریف شافع الارکان و محفل دین منیف
راسخ البیان لاجل التحیل متوفی نصب ایلدی و فی غریب
محمود بیک ابن عبد الدیان مخزنه اقرار صحیح شرعی
واعتراف صریح مرجی قلوب موکلم مو فی الیه اسبغ الله نعمه
علیه حضرت لری و فتاکه عاقبت قاتل و آخرت تحبیر ایدوب
اظلام دار فنادن دار بقایه انتقال و بیت عنادن

ابن مؤید

سرای صفایه ارغال امر محقق و قول مصدق اید و کین
تکرات ایدی ایسه جزیه و قرض طوز له قضای قریبند
ایا انا نام قریبه و واقع اولوب لدی الاهالی والجیران
معلوم الحدود اولان اولرینی وینه قریبه و مرقوده
واقع البیوز سکسان عدد زیتون انجلینی و طغوز عدد
خرنوب انجلینی و نفس عوده تمام کچینی حلی سندن
واقع لدی الاهالی والجیران معلوم الحدود و قریبانی
و غتانی بش باب اولری و حوض و ساقیه و اشجار
مشمع و غیره ثمر سیله و مخطوطه و برکیسه و غریب مشایخ
و سرای قریبه واقع اولوب ایکی طرفی مو فی الیه پاشا
حضرتی ملکی و ایکی طرفی طریق عام ایله حدود اولوب
حامه متقل اوج باب دکانی و مقابله سندن بر طرفی
بربر دکانی و اوج طرفی طریق عام ایله حدود بش باب
دکانی و لدی الجیران معلوم الحدود بر قریب خانه و اکا
متقل بر غراز و برجیدی دکانی وینه تمام قریبه واقع
اوج طرفی موکلم مو فی الیه ملکی و بر طرفی طریق عامه حدود
اولوب بر فونی متقل بر باب طاحوفی و ابی و لواحقیه
و قلعه و ماغوسه خارجند لدی الاهالی والجیران معلوم
الحدود اولوب بر صوبه سی و بر صوبی و ایکی ساقیه

۱۸

وایک محزن و اشجار مشرق و غیر مشرق مثل جنزیرک باغچه
 دیگرکه معروف باغچه در بومله ذکر اولان مکمل یعنی جمیع
 نوابی ولواحقه مالذن افراز اید و حسب الله تعالی
 و طلب المضاة ربه الاعلی وقف صحیح شرعی و حبس
 صریح مرعی اید و ب شویله شرط و تعیین اید سیکه
 حاصل اولان محصولدن بوی برانجه و طیفه محروسه
 لغتوشه ده واقع ایاصوفیه جامعند معرف اولنه
 و برانجه و طیفه ماغوسه ده واقع ایاصوفیه
 جامعند معرف اولنه و بریلوبانلر دخی بوی برانجه
 و طیفه لرین الوب واقف مویا لیمک روح شریفانه
 جمعه کوی دعا ایدلر باقی قایلون محصولن
 ماغوسه ده کتور دوکی ماو جارینک صوبوی فرجه
 صرف اولنه دیو شرط و تعیین ایدوب و ماو امله کتور
 روح نفسلری قالب جسد لرنه انیس لوی اوله
 وقف مذکور تویلت طریقله کتور و لمصرف اولال
 و بعد لا تقضا و غیر الاعیان ابراهیم بیگ متوفی اولوب
 و مذکور ابراهیم بیگدن صکره مشارالیه میر میران
 عالیشان حصن تونلک اولادی و اولاد اولاد متوفی
 اولوب و بعد لا تقراض صانهم الله عن الانقراض

عقار

عقاسی و اولاد عنقاسی متوفی اولوب و بعد لا تقراض
 ایاصوفیه متولیس اولنلر بویاکی انجه و طیفه متوفی
 و ماغوسه قاضیسی اولنلر دخی بویاکی انجه و طیفه
 ناظر اولاد صوبو لیلدن ایکی کسنه بوی دورانجه
 و طیفه ایله بری و اوج انجه و طیفه ایله بری
 اوله لر بونقین ایلدی و وقف مذکور جمیع نوابی
 بعد التخلیه متوفی و مغوره تسلیم ایدوب اولدی
 تسلیم و تصرف ایلدی دیو قرار ایدوب متوفی و فرم
 و کلشار ایلیم کلیم مشرحن بالمواحه تصدیق
 و بالمشافحه تحقیق ایدوب امر وقف نام و حال تسبیل
 انجام بولدقن صکره و کلشار الیه جانب و قدردن
 طرف شقاقه توجه ایدوب امام اعظم و معام اعظم
 امام ابوحنیفه حضرت لای قشدر وقف عقار لازم
 رجوع جایز اولدوغنه بناء وقف مذکور دن رجوع ایدوب
 موکل مویا لیمک ملکه استرد ایلد و متوفی و فرم
 بخادله و خاصه ایدوب اگرچه امام اعظم قشدر
 لزوم منعد و لکن امامین هاین و بدرین ققاسین
 امام ابویوسف الثانی و امام محمد الشیبانی قشدر وقف
 و لزوم متلوز ماذر دیو صدر کای موقع اولان حاکمه

مرافعه اولوب حکم طلبا یتدکن حاکم مو فی الیه احسن آنه
ایله دینی حابنیک کلامی اصف او طرفینک مرامی
استقصا ایتدو کد رکن ایله مجتهدین رضوان الله تعالی
علیهم اجمعین بیتن جاری اولان خولفه عالم
اولدو غیر مسبیله جانب وقفی او یی کوروب ایا مین
مشترک الیه ما قولری اوزن اولاتین وقفه وثانیا
لزومنه حکم صحیح شرعی ایله حکم ایدوب حکم به
اولخله جمع علیه اولوب من بعد نقض و نقضیه
بحال محال و تبدیل و تغیرنه امکان متمنع الاحتمال
اولری فن بدله بعد ماسمه فانما اسمه علی الذین
بیذونه ان الله سمیع علیم و احوال وافق علی الخ الجواد
الکریم انه لا یضیع امر الحسنین جری ذلک
و حر فی اوایل شهر آنه لامر به یحکم

[illegible]

مايه كافي وانا حاكم بايجيه
من الصفة والذموم عالم باخلاف
الساكنين بين ارباب خلاف
رسى خاندن بيهضنى الغاضى
معهن ذلقوه شمس
محمد مرزى

حمد و سپاس بی حد و بی قیاس اول و واقف احوال اولان
خاتون الحقیق و الناس و مطلع افعال اولان راز الی اناس
خضر طریقه اولسونکه و الله یدعو الی دار السلام کلیم قرینی
ایله عباد فی دار نعیمه دعوت ان الذین ینفقون
اموالهم فی سبیل الله قول کریم ایله طریق خیرات
و سبیل حسناتی انزه اعلام و الهام ایتمکله عنایت
رحمت الاهی و صلوة و سلام اول سید ناموفق
موافق احسان و شفیع زمره انسان دلیل طریق مصیاب
رهنهای راه ثواب اولان حبیب خدا و رسول با صفا
محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه و سلم خضر طری
اورزیه اولسونکه حمدن خلقته رحمت و مخرج عالمه
غزمت و رفعت اولوب اذ امان ابن آدم انقطع عمله
الا من نثرت علم نافع یتقعه به و لدر صالح یدعوه
و صدقة جاریه فی سبیل الله قوی شرفه خلقی

وجوه خیراته طالین و حسنات مبرراته
 راغبین ایلدی و دجال و اصحاب اولوالبابا بری و زینه
 اوزرینه اولسونکه صراط مستقیمه هادی و طریقه
 مناد بر در رضوان الله تعالی علیه اجمعین الی یوم البعث
 والذین اما بعد سبب تمیق کتاب صواب نصاب
 و موجب تعلیق خطاب تواب تاب اولدرکه حالاً است
 سعادت و فیودان عالی مقدار اولان محمد قواعد
 الخیرات مشید ارکان البرأت مکمل مصالح الایم
 جامع محمد الشیم الذی یفتقر المناصب بذاته
 و یحسد الحساد منصفاته ابتداءه طلبه
 بالامن و الامان المعروف بالطف و الاحسان
 حضرت جعفر یاسنا ابن عبدالمنان بو القلوب رفکار
 روزگار و اضطراب علم نابا یدار نظر ایوب
 علم کامل و عرفان شامل الیه تفنن ایلدیکه دیا کسب
 خیرات فاضل ایچون بر مقام درکه الدنیا مدرسه
 الاخره خبر خیر ازنی اکا اشارت در پس و اعتدوا
 لانفسکم من خیر نجد و عند الله هو خیر
 واعظم اجر الخواسی و زر و وقف خصوص من
 صدقه جاریه به ترغیب ایدر حدیث شریفک

منوعه

مستد عاصجه نقا و اعمال و خلاصه امل کنی
 حسب الله عالی و طلبه النساء ربه الاعلی خیرات صدقانه
 قصد صرف المکن اول حضرت عزت نصاب سالف الذکر
 و الاغاب و قضاة الذکر اقوال و لاجل التخیل و جیه
 وکیل مطلق و مختار اید و ب و کالی شرعاً نایب اولان
 بو ذن اقدم جزیر و قبر سن دفتر مختار ای و لان قدوة
 الاما جد و الاکارم محمد افندی ابن عبدالمنان مختل شرع
 مطهره لاجل التخیل متولی البدوی و الخواص انان
 خواجه ابن موسی نام کسبه مواجعه سن اقوال شرعی
 و اعتراف مرعی قلوب مکمل اولان سالف الذکر و البیان
 راغب الصدقات و الاحسان حضرت بونی صافیه و طوبی
 و اذیه ابله جزیره و قبر سن لفق ناحیه مسند انایه نام
 قریود و افعی عن الاهل و الملبیان معلوم المردود
 اولوب مقرا یتور چاوش او غلری محمد و احمد نام کسبه
 اردن اشتری اولان حج و تسکات من جینه ملک
 جفت کلکی اون کتاب داری و باب زیتون و کومنی
 و شن چفت او کوزی و ایکوز او توز راس قیون
 و کچی و ایکوز او توز کل تم خطه و التخیل کل تم
 شعیر و او توز کل تم بورچ و طوق کل باقله یله

منوعه

و ماء جاريس استعاليه و انجار منير و غير من سيله
 و انجار توفى و جميع نوابي و لواحقه وقف صحيح
 و حبس صحيح مرعي ايوب سنويه شرط و تعيين ابدية
 هر سال بعناية الله الملك المتعال حاصل اولان غلامك
 اثا نون هر سنه سرور انبيا و حبيب خدا محمد مصطفی
 صلى الله عليه و على آله و اصحابه حضرتينك روضه
 مكرمه لري خدا سنه اوج بك اجه و يرب سايرا و اوقاف
 اجه سيله معا ارسال اولنه و قلعه و لقعده و اوقاف ايا
 نام جامع شريف اولان فانوسه روضه شمع ايجون
 التیوز قرق اجه و يربله و قلعه و مزبوره و كرنه قنوي
 قريبن مولوي خانه ده شمع اولوب مشوي شريف
 نقل ايدن كمنه به خرقة بها و امانه و مؤذنه و طوقه
 و ساير فقراسنه پيراهن سماع ايجون جهر سنه بك كوز
 اجه و يربله و بان قنوي قريبن مشار اليه پاشا
 حضرتينك مسجد شريفه امام اولان كمنه به يوق
 دورت اجه و مؤذنه و اجه و روضه شمع ايجون
 ايك اجه و يربله و ايسم مولوي نام قريبه ده اولان
 مسجدنك امانه يوق دورت اجه و مؤذنه و اجه
 و روضه شمع ايجون و اجه و يربله و ذكر اولان مسجدن

مطلقا نام

مطلقا امام اولان هر صباح ناز نون صكه سوره
 بس شريف و بعد صلوة العشا سوره و تبارك تبارك
 ايدوب توبان و اوقاف مزبوره باغشلا و ماه وظيفه
 لري و يربله و جفتك مزبورا بسمولوي نام قريبه ده
 واقع مدينه و مؤذنه و قنوي اولان جفتك متصل
 و خلوط اولوب وقفه الخلفي لازم كلكن كوز وقف
 اجه و ايدن نون العوب خيرات مزبوره مهتا ايجون
 وقف اولندي و قلعه و لقعده و ايا صوفيه نام جامع
 شريف مجود اولان كمنه دن اون نركنه هر
 هر يسي و اوقاف مشار اليه سحت و عايتنه اولد اجه
 برر سوره و انا فقنا او قنوي بو هر يربله اكله
 اجه وظيفه مقداد مدينه و مؤذنه به وقف ابد و ك
 جفتك كلك محمولي و ايدن نون ماه و يربله بعد
 برر جزء شريف او قنوي و كون بر ختم اين ل وظيفه
 لري منوال نكور اوزره و يربله و طوز له نصاسنه
 تابع الامتوان قريبه ده واقع مدينه و مؤذنه و قنوي
 اولان جفتك ز و ايدن نون اكي كله حنطه عقه
 حبس كرم امه الحرام حضرتينك مربه دار لربه ماه ماه
 و يربله و قلعه و لقعده و ما غوسه قنوي قريبه بالبود

نام محله ده واقع بالی اندی ولری دیکله معروف
 اولوب حسین چاوشدن اشتیری اندی کی عند
 الاهالی والجیران معلومه الحدود اولان اولری
 جیع نوابی ولوا حقایله وباغجه سیله اوقاف
 مزبوره محصولی محرفی ایچون وقفایروب مشارالیه
 اوقافی متولیری وچفتکلری ضابطلری تفرخنده
 اوله ونفس لیسونه واقع مغن اکرجک حمزدن
 اشتیری اولنان اولر وخرن وباغجه قصاء
 مزبوره ده مدینه و منوره و قی اولان واصلقلوری
 ونفقاریه نام چفتکلری محرفی ایچون وقف اولوب
 چفتکل ضابطی اولنلرک ضبط و تفرخنده اوله دین
 واقف مشارالیه وجه مشروح اوزره وقف
 وتعیین ایروب و مادامکه کذور لمحت وعافیتده
 اولار ذکر اولنان چفتکلره من بعد تولیت ونظایر
 حسبیلله متصرف اوله له وخصه و وفقدن غیری
 ذکر اولنان چفتکلردن بایق قلان محصوله کیلین
 کند و سبی متصرف اولوب بعده اولادی اولاد
 اولادی متولی اولوب وفقدن زیاده محصوله
 متصرف اوله له العیاذ بالله تعالی واقفک دن تری

موقوف

منقض اولدقدن صکن عتقاسی اولاد عتقاسی متولی
 اولوب خصه و وقفی سال بسال محله ارسال
 وایصال ایدو کون صکن چفتکل مزبورک وسایر
 اوقاف چفتکلرک نمبر و ترمیمی ایله مقید اولوب
 اوقاف مزبوره چفتکلری خدمتده اولان عتقا
 واولاد عتقاز وایدنه متصرف اوله له لایق متصرف
 اولدقدن صکن ذکر اولنان چفتکلرک وایدی
 دخی حرمین شریفینک سایر اوقافه الحاق اولوب
 حرمین شریفین متولسی متولی اولوب سایر اوقاف
 الحقه سیله سال بسال محله ارسال وایصال ایله
 من بعد تبدیل وتغییر و لقیه دیوب ذکر اولنان چفتکل
 جیع نوابی ولری وباغجه لری ایله بعد لتخلیه
 متولی و مزبوره تسلیم ایروب اولدی تسلیم و تفرق
 ایلدی دیو مجلس شریفه اقرار ایدو کون صکن
 متولی و مرقوم دخی وکیل موالی الیهی جیع اقرارنده
 وجاها و شفاها تصدیق ایدو کون صکن وکیل
 مذکور وکاله محکمته حسبیلله وقف لازم وکیلدن
 دیو جمله وفقدن رجوع ایروب موکلی مشارالیه
 بلکه استرداد ایلدن متولی و مرقوم اصح اقوال

اوزره جمله سنك و قيق لازم دريواش و صمد
 كتابي موقع اولان راقع اعلام السنة الشريعه
 سالك مسالك الحقيقة كاشف دقایق الاسلام^{صالح}
 صالح الشيم الانام حضوره مرافعه اوليحي مشانك
 حاكم دني نائل انيق و كتر ديق ايدوب جانب
 خيري ترجع انكين او قاف مرقه نك علما بين
 الائمة الاسلام لزوم و قفيته حكم شرعي
 و قضاء مرعي ايتديلر پس جمله سيد وقف
 لازم اولدي من بعد نقصنه مجال الحال و اخلاص
 و ابطال ممنوع الاحتمال درفن بيله بعد اسمعه
 فانما ائمه على الذين يدلونه ان الله سميع علیم
 و اجر الوافق على الحق الكرم انه لا يضيع اجر الحسنيين
 بل ايضا عاف لهم الحسنات في كل مرة و حين و لي الله

علي سيدنا وسندنا محمد وآله وصحبه اجمعين وخر
في اواخر شهر محرم الحرام من سنة ١٢٨٥ هـ

[illegible]

باعث تحریک حرف اول و لکب سیم و فاء و قف بخشگشت
 روا میدند ان شب باعث الحرف و سن ان شب سیم
 حرف کسبه بدای و اول و زکب له اربه و قف و عین و اولوب
 صاد امر حیاء هر سه اول و مقدار که و ی و یلوب و امر خدا
 بر له دار آخرته ارجح الی الله بکرم و بتذکره و قف و مد فونی
 ثبت و تذکره دینی برات باد شایع ایتد ر و ب منوال شرح
 او وزن ذکر و لذات ترک هر سه الی قبض الید ربعا
 خیره مشغول اوله لر قمر فاء و مد و رمضان سیم و عین الف

منقول عن مده لاحسن لعله
وانما قول الامام السعدي رحمه الله
الفاخر سلفه رحمه الله تعالى بالاولاء
حين خلع العرش من بني مروان
عفا الله عنهم

③

حکمت صحیحہ و درودہ فی خصوصہ و تہجد علیہ السلام و طہارۃ الوانح
 من الکساک و التلویح الیہ فی سبیل
 الایمان و التلویح الیہ فی سبیل
 و التلویح الیہ فی سبیل
 و التلویح الیہ فی سبیل

بسم اللہ الرحمن الرحیم
 الحمد للہ الہدایہ علی کل حال المنزہ عن الغیر و
 الانتقال و الصلوۃ و السجود علی سبیل التواضع
 بحکم الخصال و علی الابرار الی ہوم الکفر
 و السؤال اما بعد ہو کتاب صحت مضامین
 بجز و نظریہ بحث ہو در کافرا فضا شدہ
 نفس فضا شدہ البسملہ صاحب الخیرات
 و الخانات الحاج حسن افندی بن عثمان نام کند
 مجلس سرحدہ بروجہ الی و فہد لاجل السجیل
 و التکمیل منوی نصیب و قیاس اولاد کردہ
 لفقہ و اباصوفیہ محسسی البسملہ البسملہ

بسم اللہ الرحمن الرحیم
 الحمد للہ الہدایہ علی کل حال المنزہ عن الغیر و
 الانتقال و الصلوۃ و السجود علی سبیل التواضع
 بحکم الخصال و علی الابرار الی ہوم الکفر
 و السؤال اما بعد ہو کتاب صحت مضامین
 بجز و نظریہ بحث ہو در کافرا فضا شدہ
 نفس فضا شدہ البسملہ صاحب الخیرات
 و الخانات الحاج حسن افندی بن عثمان نام کند
 مجلس سرحدہ بروجہ الی و فہد لاجل السجیل
 و التکمیل منوی نصیب و قیاس اولاد کردہ
 لفقہ و اباصوفیہ محسسی البسملہ البسملہ

3

منصل و بر طرفن عبد الرحمن بنجی و فی بجی
 مردم بنجی منتهی طریق خاص و طرفی طریق
 عام منتهی زعمای بنجی سی و یکم معلوم بشمار
 منتهی و غیر منتهی سید نجینا الی قوله و منتهی
 محله مذکور در واقع بر طرفی شیخ علی او علی
 بنجی سی و بر طرفن دوم نار لاسی و یکم
 معلوم نار لاسی منتهی و طرفی طریق عام
 اول محله و ذکر است تجارت منتهی و غیر منتهی
 و یکی باب نجینا فی اوط و منتهی و منتهی
 لاهوتی منتهی نجینا الی قوله بنجی و در
 دره سندن جاری به بر کوی الی کون

4

بنجی سی و یکم معلوم بشمار
 منتهی و غیر منتهی سید نجینا الی قوله و منتهی
 محله مذکور در واقع بر طرفی شیخ علی او علی
 بنجی سی و بر طرفن دوم نار لاسی و یکم
 معلوم نار لاسی منتهی و طرفی طریق عام
 اول محله و ذکر است تجارت منتهی و غیر منتهی
 و یکی باب نجینا فی اوط و منتهی و منتهی
 لاهوتی منتهی نجینا الی قوله بنجی و در
 دره سندن جاری به بر کوی الی کون

السی سعت بحال منتهی حاکم حاجی
 و منتهی قصبه مذکور و منتهی بر طرفن
 عبد الوهاب نار لاسی منصل و بر طرفن
 حاجی امین انما نار لاسی منصل و بر طرفن
 جنفاز نار لاسی و یکم معلوم نار لاسی
 منصل و طرف افوی دره به منتهی الی
 نار لاسی و یکم معلوم نجینا الی قوله
 و منتهی ملک نار لاسی و ذکر است سورته کور
 بر طرفن محمد علی انما نار لاسی منصل و طرفی
 منتهی الی قصبه نکت و منتهی و منتهی
 مخصوص یولار الیه محله و منتهی نجینا

5

اوچونم مقداری و کز نکت فصبه مذکوره
 دافضه حوض یکی و بیکل معلوم مجله
 کانت اون ساق و خارج فصبه هر قورده
 و بیکل معلوم اولک موضعه اون ساق
 و فصبه مذکوره دافضه لبو ادب و بیکل
 معلوم نارنگ اون ساق جگها و نورانی
 ملک دینون بشمار رومی و عقارات
 ستره مذکوره می اطیب المولدن اوزان
 و احسن منالیدن ممتاز ابد و بجدند
 الاصد و طلبا طرقات رب الصدوقف
 صبیح منوره و حبس صریح مجله ابد و ب

6

و شوبه شرط ابد مک مادامک به فقر ایس
 ایس جیت اولونوم مدت سکنتک منال
 و منافع بانجی هم مذکوره و اراضی مزبور
 و انمار شجاریه دینون بالکسروط و نکت
 نکت و فقه مرقوم بالکسروط اولوب
 عوم تمام اولوب انتقاله فصبه
 مذکوره هر کانت حسین افندی جمع و بیکل
 مسرور جامع شریف اوفافه رای ایلید
 منوب اولونام کسنت منوی اولوب بدو قورده
 و احالید اولونام منوب کسنت لک نظر اولونام
 بنجی هم مذکوره فز لوب و نکت انصی

لا بد من صرف اوله جو لغین شرط و تبیین
 قبود بر فارغان عن الشواغل منوی رفوفه
 نسیم و اولی متالی کی تصرف ابدی جوی
 انیم و اولی ابدی که غیب الصبر فی الشری و وقف
 رفوف و وقف عقاد که اختلا فانه و وقف
 اولی منوی موی البه محفزه عنان
 کل منی سمت افوه عطف ابد و ب و وقف
 عقار ام اعظم حضرت زبیت قنده صیج کل
 غزل ام اول لغین ماعدا اسما مذكوره
 و مسنات و قنات ماء جاری مذكوره
 منقول مکنده اولوب و منقول مسنات

وقفی غیر صیج و وقف منفعه و قفی
 قنده شرط ابدی صورتی و وقف بلبل
 اولی لغین و وقف رفوفه و جوی غیر کون
 مشروخ اولی مظلوما اول ملک اسرار ابد
 منوی موی البرکت قهر بریده و باک تسلیم
 تنبیه مظلوم بمذکره منوی رسیج کل
 صواب انما ابد و ب اوجه اسما مستنات
 و قنات ماء جاری مذكوره منقول
 قبیل اولوب ایکن منقول متعارف و اولوب
 منقول متعارف و قفی ام محمد خور
 قنده صیج و البوم عمل و قنوی و جی متنا

حضرت نیت قول سرفیزی اوزره اولانغون
 بشف واقف منفعت و فقی لغت سرف
 ابدی کی صورت حق امام ابو یوسف صو
 حضرت نیت غننه جانزد و جود و سید
 امتناع ابدی ب حاکم موقع صود کتاب طوطا
 له و حشام حضرت منرافنا و هوری
 فصل و صمد طالان اولافونه حاکم
 مشا ابدی حضرت حق جانب و فقی اول
 و اعی کورب استجاره فوات و مشاف
 ما و جاری مذکورک امامین مشا الیها
 حضرت نیت قول سرفیزی اوزره

صفت و فقه حکم سرفی ابدی که فکده
 واقف و فقی امام اکرم ابدی ب امام اعظم
 مشا ابدی حضرت نیت غننه صفت مسند
 لزوم اولما مغلوبه ایجاب و جود و سید
 جود و نوری استرداد ابدی بکت منوی سید
 جواب سید منصفی اولوب امام مشا
 حضرت نیت غننه واقف جود و فقه
 و بمک و امام محمد حضرت نیت غننه
 الی المتولی بولنفذ و فقی صبیح و صفت
 و فقیب لزوم منون مغارفت انیمک
 انک حق قول سرفیزی اوزره حکم

۱۴۱
افاق حریه سه فدائیه (طالع اولی ۸)

۱۳

رجا ایدم و بدین حاکم موی الیه
وقف نوبرت لرومنه دخی حکم و
فضاء و حکم سابقین تنفیذ و اعطای
بجمله وقف مذکور هیچ و مقیم اولی
نقص و تنقیضه مجال محال و ابطال
منسوخ الاضمان اولی فن بر لب
سمه فانما انتم علی الدین بیدار
فان الله سمیع علیم و احوالوقف علی
الحی اکرم جری ذلت و عور فی العجم
اکادی و العشرین من شهر جمادی
الآخره سنه اثنتی و عشرين و مائت و اربع

کاسه اولی
کاسه اولی
کاسه اولی

کتابخانه
کتابخانه
کتابخانه

502

OSMANLICA KOLEKSİYON SIRA NO. 3549

ÖZ GEÇMİŞ

CV - AHMET ÇELİK - Kahramanmaraş (1971)

Sürekli Adresi:

Trafo Arkası Birgül Sok. 26
Lefkoşa / KKTC
Telefon: 0 (548) 864 19 66
Cep Tel: 0 (535) 238 83 85
E-posta: ahmet_celik_71@hotmail.com

İş Adresi:

T.C. Lefkoşa Büyükelçiliği Din Hizmetleri
Müşavirliği, Şehit Şener Enver Sok. No: 22
Kızılbaş / Lefkoşa, KKTC
Tel: (0392) 229 22 20

EĞİTİM BİLGİLERİ

2018-Halen

KKTC Yakın Doğu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü,
"Osmanlı Paleografyası ve Arşivcilik" alanında Yüksek Lisans
(Master)

Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi, Eskişehir
İkinci Üniversite Lisans Sosyoloji Bölümü 4. Sınıf

Akademik Başarı: 2, 37 / 4,00

2015

İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Akademik Başarı: 3, 27 / 4,00

1992-1993

**Kahramanmaraş / Elbistan İmam-Hatip
Lisesi**

Diploma Notu: 7,61 /100

SERTİFİKA, BECERİ VE YETENEKLER

- Yakın Doğu Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Pedagojik Formasyon Eğitim Sertifikası (2015).
- MEB-Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü Bilgisayar Kursu-2007
- MEB-Hayat Vakfı Osmanlıca Türkçesi Hazırlık Kursu Temel Seviye I. (2012).

DİĞER BİLGİLER

Sosyal Aktiviteler

- Çiçek Ahlak Kültür Eğitim ve Sosyal Yardımlaşma Dernek Başkanı (2011-2013)
Kurucu ve aktif üyesi
- Çiçekkent Koop. Yönetim Kurulu, Kurucu ve aktif üyesi
- Elbistan Din Görevlileri Derneği Yönetim Kurulu üyeliği (2006-2010) ve aktif üyesi
- Diyanet-Sen Elbistan İlçe Temsilcisi (2009-2013) ve aktif üyesi
- Çiçek İlköğretim Okulu, Okul Aile Birliği Başkanlığı (2004-2012).

Kişisel Özellikler

- Heyecanlı
- Sosyal
- Takım çalışmalarına uyumlu
- Analitik ve icat edici düşünebilen
- Öğrenileni kolay uygulayabilen

Kariyer Hedefim:

Lisans eğitimim süresince edindiğim bilgi ve becerilerimi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Osmanlıca Paleografyası ve Arşivcilik yüksek lisans programında edineceğim bilgi ve birikimle geliştirerek hizmet edeceğim kurumlara, edindiğim bilgi birikimi ile olumlu yönde katkılarda bulunmak.